

KOTTAYAM PUBLIC LIBRARY

Call No M 297 Acc. No 95663

Author ഗ്രാമീണി

Title മനോരമ
ചിന്താമൗഢി

BOOK To READER

- * Thank you for not tearing my pages.
- * Grateful for not Writing Comments or putting unsightly markings.

CALLING URGENT ATTENTION

1. Tearing of pages causes permanent damage to the Book. Please think of the Reader who finds missing pages after reading that far. It is cruelty to the innocent.
2. Writing Comments and putting markings disfigure the Book. Please take care.

Secretary

946

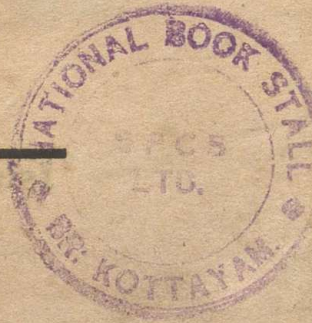

ഇസ്‌ലാമിലെ
നവോത്ഥാന
പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ

— ടി. മുഹമ്മദ് —

I. P. H. പ്രസിലീകരണം NO. 41

ISLAMILE NAVOTHANA
PRASTHANANGAL

ഒന്നാം പതിപ്പ് കോപ്പി 2000

Price Rs: 1/=

Author: T. Muhammed
Printed at Prabodhanam Press
Marikunnu, Calicut

Published by:-
Islamic Publishing House,
Marikunnu, Calicut
October 1964

1963 ഒടുവിലും 1964 ആദ്യത്തിലും ചേർന്ന ജമാഅത്തെ ഇസ്ലാമി കേരള ശാഖയുടെ മേഖല സമ്മേളനങ്ങളിൽ ഒരു പ്രബന്ധ രൂപത്തിൽ അവതരിപ്പിച്ചതാണിത്. പുസ്തകരൂപം നൽകിയപ്പോൾ ഇതിൽ പുതിയ ചില അധ്യായങ്ങൾ കൂട്ടിച്ചേർത്തു വരിയ്ക്കരിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. ചരിത്രത്തിന്റെ ഓരോ ഘട്ടത്തിലും പുനരാവിർഭവിച്ച ഇസ്ലാമിക നവോത്ഥാന പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ സവിശേഷ സ്വഭാവങ്ങൾ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ മൊത്തമായെങ്കിലും പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്.

സഹൃദയരുടെ സ്നേഹപൂർവ്വമായ ഉപദേശ നിർദ്ദേശങ്ങൾ സ്വാഗതം ചെയ്യപ്പെടും.

—ഗ്രന്ഥകർത്താ

വിഷയവിവരം

	പുറം
1 പീഠിക	1
2 ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ മനുഷ്യൻ	3
3 വീല്പവാത്മകമായ പരിവർത്തനങ്ങൾ	5
4 പ്രവാചകമിഷ്യൻ	7
5 'ഹികമത്ത'	10
6 നൂഹ്നബി	12
7 ഇബ്രാഹീം നബി	13
8 യൂസൂഫ് നബി	16
9 മുസാനബി	17
10 ശുഐബ് നബി	18
11 ഇസ്രാനബി	19
12 മുഹമ്മദ് നബിയുടെ സമുദ്ധാരണം	28
13 ഇസ്ലാമിക പരിഷ്കർത്താക്കളും പരിഷ്കരണവും	35
14 അബൂബക്കർ സിദ്ദീഖ്	39
15 ഖുലഫാഉർറാശിദുകൾക്കുശേഷം	40
16 ഉമുറഖ്വാനു അബ്ദുൽഅസീസ്	41
17 നാലുഇമാമുകൾ	44
18 ഇമാം ഗസ്സാലി	47
19 ശൈഖ് ഇസ്ലാം ഇബ്നതൈമിയ്യ:	51
20 ശൈഖ് അഹ്മദ് സർഹിന്തി	55
21 ശാഹ് വലിയുല്ലാഹിദ്ദിഹ് ലബി	58
22 ശൈഖ് മുഹമ്മദ് ഖവ്വാനു അബ്ദുൽവഹ്ഹാബ്	66
23 സയ്യിദ് അഹ്മദ് ശാഹ് ഇസ്ലാഇലും	70
24 അടിനവയുഗത്തിന്റെ സവിശേഷത	85

ഖുർആനും തിരുനബിയുടെ ജീവിതചരിത്രവും യഥാർത്ഥമായി അല്ലാഹു നിലനിർത്തിയിരിക്കുന്നു. 1400 കാലം വരുന്നതോടൊപ്പം മുസ്ലിംകളിലെ മഹാവ്യക്തികൾ ആ ഭാരിച്ച ചുമതല നിർവ്വഹിച്ചുവരുന്നു. ജനജീവിതത്തിൽ നശിക്കുകയറിയിട്ടില്ലാത്ത 'ജാഹിലിയ്യത്തു'കളെയും 'ബിദ്'അത്തു'കളെയും തുടർച്ചയായി, തൽസ്ഥാനത്ത് ഇസ്ലാമികാചാരങ്ങളെയും സുന്നത്തുകളെയും പുനസ്ഥാപിക്കുകയെന്നാണ് സമുദായ സമുദായംകൊണ്ടിവിടെ വിവക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളത്. മഹത്തരം ബൃഹത്തമായ ഈ മാനവ സേവനത്തിനായി കാരോ ചരിത്രഘട്ടത്തിലും നബിമാരല്ലാത്ത പരിഷ്കർത്താക്കളെ ഈ ഉമ്മത്തിൽ അല്ലാഹു നിയോഗിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയെന്നത് അവന്റെ ഒരു സുന്നത്താണ് (നടപടിക്രമം)ണ്. ഈ സംഗതി അന്ത്യപ്രവാചകർ ദീർഘദൂരം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്:

اِنَّ اللّٰهَ يَجْعَلُ عَلٰى رَاسِ كُلِّ مُمَّةٍ سَنَةً مِّنْ بَيْنِ اُمَّةٍ لِّئَلَّا يَذَّكَّرَ اِلَيْهَا

(കാരോ നൂററാണ്ടിന്റെയും തലക്കൽ, ഈ സമുദായത്തിനു അതിന്റെ ദീർഘകാലത്തെ നവീകരിക്കുന്നവരെ അല്ലാഹു നിയോഗിക്കുന്നതായിരിക്കും, തീച്ച!)

ഇസ്ലാമിന്റെ നവോത്ഥാനം എന്ന് മഹത്തായ ലക്ഷ്യത്തെ മുൻനിർത്തിയ സഹായക പ്രവർത്തികളെ അധിനിവേശിച്ച് ഇസ്ലാമിക പാട്ടിയത്രെ 'ഇന്ത്യൻ ജമാഅത്തെ ഇസ്ലാമി' ജമാഅത്തെ ഇസ്ലാമി കേരളശാഖയുടെ ഈ മേഖല സമ്മേളനത്തിൽ, കഴിഞ്ഞകാലത്തെ ഇസ്ലാമിക പ്രബോധന ചരിത്രത്തിലേക്കു നോക്കുന്നത് ഉചിതമായിരിക്കുമെന്നു കരുതുന്നു. ഈ പ്രബന്ധം കൊണ്ടുദ്ദേശിച്ചതും അതത്രെ. സമയം തീരെ പരിമിത

മായിരിക്കയാൽ സവിസ്തരമായ വിശകലനം സാധ്യമല്ല. കേവലമൊരു മീനലോട്ടം നടത്താനേ തല്ക്കാലം മുതിരുന്നുള്ളൂ. അതിനുമുമ്പായി ആധുനികയുഗത്തിന്റെ സവിശേഷതയെപ്പറ്റി ഇവിടെയൊരു സൂചന നല്കിക്കൊള്ളട്ടെ.

ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ മനുഷ്യൻ

അസംഖ്യം കഴിവുകളുടെ ഒരുതൂതപ്രപഞ്ചമത്രെ ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ മനുഷ്യൻ. അവന്റെ സിദ്ധി അജയ്യമാണ്; അവന്റെ പുരോഗതി അപ്രതിരോധ്യമാണ്!

ഇന്നു, മനുഷ്യന്റെ കൈകൾക്ക് വലിയ വലിയ യന്ത്രങ്ങൾ ചലിപ്പിക്കുവാൻ കഴിവുണ്ട്; അവന്റെ കാലുകൾക്ക് ശബ്ദവേഗത്തിൽ ആഗോളപ്രദക്ഷിണം ചെയ്യുവാൻ കരുത്തുണ്ട്. അവന്റെ കണ്ണുകൾ അതിമാത്രം സൂക്ഷ്മമായ പരമാണുവിനെപ്പോലും നോക്കിക്കാണുന്നു. അവന്റെ കാതുകൾ ആയിരമായിരം കാതങ്ങൾക്കുപ്പുറത്തുനീനും വാത്താ-ഗാനങ്ങൾ കേൾക്കുന്നു. പാഠവ്യാരത്തിന്റെ വിരിമാറു പിളന്നു, മത്സ്യത്തെപ്പോലെ അവൻ ഉഴളിയിടുന്നു. വിഹായസ്സിന്റെ വക്ഷസ്സു ഭേദിച്ചു, പക്ഷിയെപ്പോലെ അവൻ പക്ഷം വിരത്തി കുതിച്ചുയരുന്നു.

മനുഷ്യനെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം വിദൂരത ഇന്നൊരു പ്രശ്നമല്ല. വൻകരകൾ തമ്മിലുള്ള ഗതാഗതബന്ധം എത്രയോ മുമ്പുതന്നെ അവൻ സ്ഥാപിച്ചു കഴിഞ്ഞു. ഗോളാന്തര ഗതാഗതം പോലും അവനിന്നു സാധിതപ്രായമായി വരികയാണ്. മനുഷ്യന്റെ വിദ്യയും

യം സിദ്ധിയും കൂമ്പടഞ്ഞിട്ടില്ല; ഉത്തരോത്തരം വളർന്നു വികസിക്കുകയാണ്. പ്രകൃതി അവന്റെ മുമ്പിൽ കാഴ്ച നില്ക്കുന്നില്ല. പ്രപഞ്ചകർതാവ് ആദ്യമേ പറഞ്ഞു:

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا - البقرة

(ഭൂലോകത്തുള്ള സമസ്തവും നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ളവനത്രെ അല്ലാഹു! 2: 29)

وَسَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِنْهُ - الجاثية

(പ്രപഞ്ചത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതൊക്കെയും, അല്ലാഹു തന്റെതന്നെ നിലയിൽ നിങ്ങൾക്കു വിധേയമാക്കിയെടുത്തിരിക്കുന്നു. 45: 15)

وَسَخَّرَ لَكُمْ الْفَلَكَ لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَسَخَّرَ لَكُمْ الْيَوْمَ وَاللَّيْلَ وَالنَّهَارَ،

وَسَخَّرَ لَكُمْ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبِينَ وَسَخَّرَ لَكُمْ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ،

وَإِنَّكُمْ مِنْ كُلِّ مَآسٍ لَمْتَمَوْهُ، وَإِنْ تَعَدُوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تَحْصَوْهَا

ابراهيم

(തന്റെ ആജ്ഞാനുസൃതം സമുദ്രത്തിൽ കാടേണ്ടതിനായി കപ്പലിനെ അല്ലാഹു നിങ്ങൾക്കു വിധേയമാക്കി. നദികളേയും അവൻ നിങ്ങൾക്കു വിധേയങ്ങളാക്കി. സന്തതചാരികളായിക്കൊണ്ട് സൂര്യചന്ദ്രന്മാരെയും അവൻ നിങ്ങൾക്കു വിധേയങ്ങളാക്കി. രാപ്പകലുകളേയും നിങ്ങൾക്കുവൻ വിധേയങ്ങളാക്കി. നിങ്ങളാവശ്യപ്പെട്ടതൊക്കെയും അവൻ നിങ്ങൾക്കു പ്രദാനം ചെയ്തു. അല്ലാഹുവിന്റെ അനുഗ്രഹം എണ്ണുന്നപക്ഷം നിങ്ങൾ തട്ടപ്പെടുത്തുന്നതല്ല 14 32 34)

ഉപര്യക്തങ്ങളായ വിളംബരങ്ങളുടെ പൊരുൾ തി കച്ചും സാക്ഷാല്ക്കരിക്കുകയാണ് അഭിനവ മനുഷ്യൻ. ഭൗതികവിദ്യകളിലൂടെയും ശാസ്ത്രീയ സിദ്ധികളിലൂടെയും അവനിന്നു സാധിച്ചിട്ടുള്ള നേട്ടങ്ങൾ സീമാതീതമത്രെ. ആകപ്പാടെ നോക്കിയാൽ, ഭൂഗോളമിന്നു ഒരു കൊച്ചു ഗ്രാമംപോലെയും, മൂന്നുറ്റിൽപരം കോടിവരുന്ന മനുഷ്യ മഹാജനസഞ്ചയം ആ ഗ്രാമത്തിൽ വസിക്കുന്ന ഒരു കുടുംബം പോലെയും ഇതരേതരം അടുത്തിരിയ്ക്കുമാണ്. എന്നാൽ, ആരംഭത്തിലേ ഈ നിലയിലായിരുന്നുവോ മനുഷ്യൻ?

വിപ്ലവാത്മകമായ പരിവർത്തനങ്ങൾ

മനുഷ്യൻ എക്കാലത്തും ഒരു നിലയിലായിരുന്നില്ലെന്നു അവന്റെ ഭൂതകാലചരിത്രം വിളിച്ചോതുന്നു. ഒരു ഘട്ടത്തിൽ അവനീ ലോകത്ത് തനി പ്രാകൃതനായി ജീവിതം നയിച്ചിട്ടുണ്ട്. കേവലം പ്രകൃതിഭഞ്ഞമായ പദാർത്ഥങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചായിരുന്നു, അന്നവന്റെ ജീവ സന്ധാരണം. അതുകൊണ്ടുതന്നെ അവന്റെ ജീവിത പ്രശ്നങ്ങൾ ഇലോം ലളിതവുമായിരുന്നു. പ്രകൃതി വിഭവങ്ങൾ, അതായത്, ഫലമൂലാദികളും അരുവിയാദികളിലെ വെള്ളവും മരങ്ങളുടെ ഇലയും. ഏതൊരിടത്തും സുലഭമായികിട്ടും. അന്നത്തെ പ്രാകൃതയുഗത്തിൽ നിന്നും ഇന്നത്തെ പരിഷ്കൃത യുഗത്തിലേയ്ക്ക് മനുഷ്യൻ പ്രയാണം ചെയ്തെത്തിയത് എത്രയെത്ര പരിവർത്തന ങ്ങളെ പിന്നിട്ടിട്ടാണെന്നോ!

മനുഷ്യ പരിത്രത്തിൽ വിപ്ലവാത്മകമായ നിരവധി പരിവർത്തനഘട്ടങ്ങൾ കടന്നു പോയിട്ടുണ്ട്. ജീവിതത്തിന്റെ ഏതെങ്കിലുമൊരു വശത്ത് മാത്രമല്ല പ്രസ്തുത

മാറ്റങ്ങൾ സംഭവിച്ചുള്ള; പ്രത്യേക, ഉപജീവനം, വേഷം, ഭാഷ, അധിവാസം, വിദ്യാഭ്യാസം, മതം, ആചാരം, തത്വചിന്ത, സംസ്കാരം, സാഹസികത, സാമൂഹ്യസംവിധാനം, സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥ, ഭരണസമ്പ്രദായം, നീതിന്യായക്രമം എന്നുവേണ്ട, ജീവിതത്തിന്റെ ഏതെങ്കിലും വമ്പിച്ച മാറ്റങ്ങൾ സംഭവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ആ മാറ്റങ്ങളെ ആസ്പദമാക്കിയാണ്, ചരിത്രകാരന്മാർ മനുഷ്യചരിത്രത്തെ വിവിധഘട്ടങ്ങളായി തരം തിരിച്ചിട്ടുള്ളത്. സുപ്രശസ്ത ചരിത്രകാരനായ ഷോർഗൻ അതിനെ, കാടന്മാരുടെ കാലം (*Savagery*), അപരിഷ്കൃതരുടെ കാലം (*Barbarism*), നാഗരിക കാലം (*Civilization*) എന്നിങ്ങനെ മൂന്നു ഘട്ടങ്ങളായി തിരിച്ചിരിക്കുന്നു. (1)

മനുഷ്യന്റെ അടിസ്ഥാനജീവിതപ്രശ്നം എക്കാലത്തും ഒന്നാണെന്ന കാര്യത്തിൽ പക്ഷാന്തരമില്ല. എന്നാൽ, പ്രായോഗികജീവിതത്തിൽ, ഓരോ ചരിത്രഘട്ടത്തിലും ഓരോതരം പ്രശ്നങ്ങളാണ് മുഴച്ചു നിന്നിരുന്നതെന്നു നമുക്ക് കാണാൻ കഴിയും. അതതു കാലത്തിന്റെ താല്പര്യങ്ങൾക്കൊത്ത് പ്രശ്നങ്ങൾ മാറിമാറി വരുന്നു. കേവലമായ പ്രകൃതി വിഭവങ്ങളെടുത്ത് ഭൂജീവിതകാലത്ത് മനുഷ്യന്റെ ജീവിതപ്രശ്നം വളരെ സരളമായിരുന്നുവെന്നു സൂചിപ്പിച്ചുവല്ലോ. മനുഷ്യൻ പരിഷ്കൃത ജീവിതത്തിലേയ്ക്കു പാദമുനിയതോടെ അവന്റെ പ്രശ്നം പെരുകാനും സങ്കീർണ്ണത പ്രാപിക്കാനും തുടങ്ങി. ഈ മാറ്റത്തിനൊത്ത് ജീവിതരംഗങ്ങളിലെല്ലാം തദനുരൂപമായ പരിവർത്തനങ്ങളുണ്ടായി. ചരിത്രത്തിന്റെ മാർക്സിസ്റ്റ് വീക്ഷണപ്രകാരം, “സാമ്പത്തിക

(1) 'മനുഷ്യൻ' കെ. ദാമോദരൻ പേ: 55

ഘടനയാണ് പലതരത്തിലുള്ള സാമൂഹ്യബന്ധങ്ങളുടെയും ആശയങ്ങളുടെയും സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും അടിത്തറ. നിർദ്ദിഷ്ടമായ കർമ്മങ്ങളിലൂടെയും സാമൂഹ്യശാസ്ത്രങ്ങളും (രാഷ്ട്രീയവും നീതിന്യായപരവും തത്വജ്ഞാനപരവും മതപരവും മറ്റുമായ ആശയങ്ങൾ) സ്ഥാപനങ്ങളും (ഭരണകൂടം, പള്ളി മുതലായവ) സംഘടനകളും (രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികൾ തുടങ്ങിയവ) ആണ് സമൂഹത്തിലെ ഉപരിഘടന!” (2)

പ്രസ്തുത ചരിത്രവീക്ഷണത്തെ ഇസ്ലാം പൊതുവിൽ അംഗീകരിക്കുന്നില്ലെങ്കിലും, മനുഷ്യന്റെ സാമൂഹ്യബന്ധങ്ങളിലും അവയുടെ അടിത്തറയിലും ഉപരികൂടത്തിലും കാലോചിതമായ മാറ്റങ്ങൾ സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന വസ്തുത അതൊരിടത്തും നിഷേധിച്ചിട്ടില്ല. എന്നല്ല, ഇത്തരം മാറ്റങ്ങളെ തുടന്നാണ് ‘ഹക്കീമു’ ‘അലീമു’ മായ അല്ലാഹു വിവിധ ചരിത്രഘട്ടങ്ങളിൽ, വിവിധ ജനപദങ്ങൾക്കു വേറെവേറെ വേദങ്ങളും നിയമസംഹിതകളും അവതരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നത്.

പ്രവാചകന്മാരുടെ മിഷ്യൻ

ഒരു വാക്കിൽ പറഞ്ഞാൽ സമൂഹം സമൂഹമാണെന്നായിരുന്നു, പ്രവാചകന്മാരുടെ മിഷ്യൻ. അതായത് നിലവിലിരുന്ന ജനജീവിതത്തിൽ തകർന്നു വന്നുപോയിരുന്ന വശങ്ങളെ സംസ്കരിച്ചു വളർത്തുകയും, മനുഷ്യന്റെ ആത്മീയമായും ഭൗതികമായും ഉത്തേജിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക. ഈ നിലയ്ക്കു നോക്കിയാൽ എല്ലാ കാര്യം പ്രവാചകന്റെയും അടിസ്ഥാനപ്രബോധനം ഒന്നുതന്നെയാണെങ്കിലും അവരുടെ കർമ്മങ്ങൾ കാലോചിതമായി

(2) ചരിത്രത്തിന്റെ ഭൗതികവ്യാഖ്യാനം പേ: 222

വ്യത്യസ്തങ്ങളായിരുന്നുവെന്നു കാണാം. അടിസ്ഥാന പ്രബോധനത്തിന്റെ ഏകീഭാവത്തെപ്പറ്റി അല്ലാഹു ഇങ്ങനെ അരുൾചെയ്തിരിക്കുന്നു:

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا
الطَّاغُوتَ - النحل

(എല്ലാ കാരോ ജനപദത്തിലും നാം ഭൂതനെ നിയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. 'അല്ലാഹുവിനു ഇബാദത്ത് ചെയ്യുക, താഴ്ത്തിനെ (ദൈവവിരുദ്ധ ശക്തികൾക്കനുസരണം കാണിക്കുന്നതിനെ) പരിത്യജിക്കുക,' (എന്നതായിരുന്നു അവരുടെ ഭരത്യം.) 16: 36)

എന്നാൽ ഈ ഭരത്യത്തിന്റെ വിശദാംശങ്ങളിലും ഇബാദത്തിന്റെ രൂപങ്ങളിലും ജീവിതത്തിന്റെ നിയമസംഹിതകളിലും ആദർശം പ്രബോധനം ചെയ്യുന്നരീതികളിലും പ്രായോഗിക പ്രശ്നങ്ങൾക്കു നിവാരണം കാണുന്ന മാർഗ്ഗങ്ങളിലും മറ്റും കാലോചിതവും സന്ദർഭാനുസൃതവുമായ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തപ്പെട്ടിരുന്നു. ഇബാദത്തുകളുടെ രൂപവ്യത്യാസത്തെപ്പറ്റി അല്ലാഹു പറയുന്നത് നോക്കുക:

كُلُّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا لَهَا سُبُوغًا مُّسْتَقِيمًا - الحج

(കാരോ സമുദായത്തിനും കാരോ ആരാധനാമാർഗ്ഗമാണ് നാം നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളത്. ആ മാർഗ്ഗമവലംബിച്ച ആരാധന നടത്തുന്നവരാകുന്നു അവർ. 32: 6)

നിയമസംഹിതകളിലും കർമ്മമാർഗ്ഗങ്ങളിലുമുള്ള അന്തരത്തെപ്പറ്റി അല്ലാഹു പറയുന്നു:

كُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَا جَا — الْمَائِدَةِ

(നിങ്ങളിലോരോ വിഭാഗത്തിനും ഓരോ നിയമസംഹിതയും കമ്മമാർഗ്ഗവും നാം നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നു. (5: 45)

ഇതേപ്രകാരം ഓരോ ഉമ്മത്തിനും ഓരോ 'ഖിബ്ല'യും അഭിമുഖകേന്ദ്രമാണുണ്ടായിരുന്നതും:

كُلِّ وَجْهَةً هُوَ مُوَلِّيَّهَا — الْبَقْرَةِ

(ഓരോരുത്തനും ഓരോ അഭിമുഖകേന്ദ്രമുണ്ട്. അതിനെ അഭിമുഖീകരിക്കുന്നവനെത്ര അവൻ. (2: 148)

തനതുഘട്ടത്തിലെ ജനജീവിതത്തിലുളവായ വിഷമപ്രശ്നങ്ങൾക്കു വിധിനിർണ്ണായകമായ പരിഹാരം കണ്ടുകൊടുപ്പാൻ വേണ്ടിയും, ദൈവനിർദ്ദിഷ്ടമായ പരിഹാരം അംഗീകരിച്ചാലുള്ള മെച്ചങ്ങളെപ്പറ്റി സന്തോഷവാർത്തയും, അതു തിരസ്കരിച്ചാലുള്ള വിനാശങ്ങളെപ്പറ്റി മുന്നറിയിപ്പും കൊടുക്കേണ്ടതിനുവേണ്ടിയുമത്ര പ്രവാചകന്മാരെയും അവരോടൊന്നിച്ചു പേടങ്ങളെയും അല്ലാഹു അയച്ചിരുന്നതും:

فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا اخْتَلَفُوا فِيهِ — الْبَقْرَةِ

(ശ്രദ്ധവൃത്താന്തവും മുന്നറിയിപ്പും നല്കുന്നവരായൊണ്ണം പ്രവാചകന്മാരെ അല്ലാഹു അയച്ചു. അവരോടൊപ്പം

യഥാർത്ഥ (പരിഹാരനിദ്രേശ)ത്തോടുകൂടി വേദത്തെയും അവൻ അവതരിപ്പിച്ചു, ജനങ്ങൾ തമ്മിൽ ഭിന്നിച്ചിട്ടുള്ള പ്രശ്നങ്ങളിൽ, അവരുടെ മദ്ധ്യേ വിധിനിർണ്ണായകമായ തീരുമാനം കല്പിക്കുവാൻ വേണ്ടി. (2: 213)

അല്ലാഹു ഇവിടെ ആദ്ധ്യാത്മിക പ്രശ്നമെന്നോ, ഭൗതിക പ്രശ്നമെന്നോ വ്യവച്ഛേദം ചെയ്തിട്ടില്ല. അതിനാൽ പൊതുവെ എല്ലാ ജീവിതപ്രശ്നങ്ങളും വിവക്ഷിതമാണെന്ന് നാം മനസ്സിലാക്കണം. അവയ്ക്കു ശരിയായ നിവാരണം വരുത്തി സമുദായത്തിനർത്ഥനേതൃത്വം നല്കുകയാണ് പ്രവാചക ശിരോമണികൾ ചെയ്തത്. അതുകൊണ്ടാണ്, അവർക്കു കിതാബോടൊപ്പം 'ഹുക്മു' (ശാസനാധികാരം) നല്കപ്പെട്ടിരുന്നത്:

أُولَئِكَ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ
 — الْأَنْعَامِ —

(നാം വേദവും ശാസനാധികാരവും പ്രവാചകത്വവും നല്കിയിട്ടുള്ളവരത്രെ അവർ (6: 89)

‘ഹികമത്തു’

‘ഹുക്മു’ മാത്രമല്ല, ‘ഹികമത്തു’ നല്കപ്പെട്ടിരുന്നു, പ്രവാചകന്മാർക്കു്. (പു: 3: 81) ഹികമത്തോടും യുക്തി ഭീക്ഷയോടുംകൂടിയാണ് ജനങ്ങളെ സത്യപന്ഥാവിലേയ്ക്കു അവർ ക്ഷണിച്ചിരുന്നത്. അങ്ങനെ ചെയ്യുവാൻ സത്യപ്രബോധകർ അനുശാസിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്:

ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ — النحل

(യുക്തിദീക്ഷയോടും സദുപദേശത്തോടുംകൂടി താങ്കളുടെ നാമന്റെ മാറ്റത്തിലേയ്ക്കു (ജനങ്ങളെ) പ്രബോധനം ചെയ്യുക. (16: 125)

സമത്വനായ ഒരു 'ഹക്കീം' (ഭിഷഗ്വരൻ) രോഗിയെ ശരിയ്ക്കും മുറയ്ക്കും പരിശോധിച്ചു, രോഗം നിണ്ണയിച്ചു, അയാളുടെ ശരീരപ്രകൃതിയ്ക്കനുയുക്തമായ ഔഷധം നൽകുന്നു. ഇതേപ്രകാരം നിലവിലുള്ള സ്ഥിതിഗതികൾ വിശകലനം ചെയ്ത്, കാലത്തിന്റെ ആവശ്യവും സന്ദർഭത്തിന്റെ ഔചിത്യവും ആദർശത്തിന്റെ താല്പര്യവും കണക്കിലെടുത്ത്, ജനജീവിതത്തിന്റെ മമ്പ്രധാന വശങ്ങളെ ബാധിച്ചിട്ടുള്ള പ്രശ്നങ്ങൾക്കു മുൻഗണന നൽകിയെന്നതു ഹിക്മത്തിന്റെ വിപുലമായ വിവക്ഷയിൽ പെട്ടതാകുന്നു. നൈമിഷികമായ താല്പര്യങ്ങളെ ചൊല്ലി, 'ചായക്കോപ്പയിൽ കൊടുങ്കാറ്റ് സൃഷ്ടിക്കുക' പ്രവാചകന്മാരുടെ നയമായിരുന്നില്ല. പക്ഷേ, മൗലികാദർശത്തിന്റെ അനിവാര്യതാല്പര്യങ്ങളിൽനിന്നും, നിലവിലുള്ള ജനജീവിതത്തെ സാരമായി ബാധിച്ചിട്ടുള്ള പ്രശ്നങ്ങളെസ്സംബന്ധിച്ച വശങ്ങൾക്കു പ്രാധാന്യം കല്പിക്കുകയും, അത്തരം പ്രശ്നങ്ങൾക്കു ദൈവനിദ്ദേശത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിലുള്ള ഉത്തമ പരിഹാരം കാണിച്ചു കൊടുക്കുകയും ചെയ്യുകയെന്നത് പ്രവാചകന്മാർ സദാദീക്ഷിച്ചുപോന്ന ഒരു ഹിക്മത്തായിരുന്നു. മറ്റു വാക്കുകളിൽ പറഞ്ഞാൽ, നിലവിലിരുന്ന സാമൂഹ്യഘടനയെ ഭൂഷിപ്പിയ്ക്കുന്ന, ധാർമികവും വിശ്വാസപരവും സാംസ്കാരികവും സാമ്പത്തികവും രാഷ്ട്രീയവുമായ വശങ്ങൾക്കു പറ്റിയ രോഗങ്ങൾക്കാണ് അവർ മുൻഗണന നൽകിയിരുന്നത്. അതിനാൽ അത്തരം പ്രശ്നങ്ങളെ കയ്യാളുന്നതും ഒരിസ്സാമികപ്രബോധകന്റെ ആത്മീയ സ്ഥിരീകരണവും,

പരലോകമോക്ഷത്തിനോ ഒരിയ്യലും ഹാനീകരമല്ല. ചില ഉദാഹരണങ്ങളിലൂടെ ഈ സംഗതി നാം മനസ്സിലാക്കുക.

നൃഹ്നബി

'ഫറാത്തി' (യുപ്രട്ടീസ്സി) ന്റെയും 'ദിജ്ലത്തി' (ദൈഗ്രീസ്സി) ന്റെയും തടങ്ങളിലധിവാസമുറപ്പിച്ചിരുന്ന ഒരു ശിക്ൻ സമുദായത്തിലാണ് 'അവുലുർറസുലായ്' (3) നൃഹ്നബി(അ) നിയുക്തനായത്. സാക്ഷാൽ ഏക ദൈവസിദ്ധാന്തത്തിൽനിന്നും വ്യതിചലിച്ചു, വദ്, സുവാഅ്, യഗ്മ്, യശബ്, നസദ് തുടങ്ങി മരിച്ച മൺമറഞ്ഞ സാലിഹുകളുടെ പ്രതിമകൾ പ്രതിഷ്ഠിച്ചു പൂജിച്ചുവന്നിരുന്ന ആ ജനത ഉച്ചനീചത്വത്തെയും അസ്പഷ്ടശൃതായയും വലിയ പ്രാധാന്യത്തോടെയാണ് വച്ചുപുലർത്തിയിരുന്നത്. അതിനാൽ നൃഹി(അ)ന്റെ പ്രബോധനത്തിൽ ശിക്നിയെയും സൃഷ്ടിപൂജയെയും എതിർക്കുന്നതോടൊപ്പം, പ്രസ്തുത സാമൂഹ്യാനീതിക്കെതിരായി ശബ്ദമയത്തുകയുമുണ്ടായി. നൃഹി(അ)ന്റെ അനുചരന്മാരിലധികകൂറും താഴ്ന്ന ജാതിക്കാരായിരുന്നു. അവരെ അറപ്പോടും വെറുപ്പോടും അവജ്ഞയോടും കൂടിയാണ് നിലവിലുള്ള സമുദായ നേതൃത്വം വീക്ഷിച്ചിരുന്നത്. അവരെ ആട്ടിയകറ്റണമെന്നും എങ്കിൽ മാത്രമേ നൃഹി(അ)ന്റെ ക്ഷണം തങ്ങൾ സ്വീകരിയ്ക്കുകയുള്ളുവെന്നും സമുദായത്തിലെ ഉന്നത ജാതിക്കാരായ നേതാക്കന്മാർ ശഠിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരുപടി ഇതായിരുന്നു:

(3) ഇമാം മുസ്ലിം 'ശഹാഅത്തി'ന്റെ അദ്ധ്യായത്തിലുദ്ധരിച്ച ഹദീസിൽ നൃഹി(അ)നെ 'അവുലുർറസുൽ' (പ്രഥമമുതൻ) എന്ന പേരിലാണ് അനുസ്മരിച്ചിരിക്കുന്നത്.

“നിങ്ങൾ അവിവേകം പറയുന്ന ഒരു ജനതയാണ്.”
(11: 29) “ആ സത്യവിശ്വാസികളെ ഞാനൊരിക്കലും
ആട്ടിയകറ്റുന്നതല്ല.” (26: 114) അതിനാൽ അവർ
നാഹി(അ)നെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തി:

لَيْسَ لَمْ تَنْتَهَ يَا نُوحُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ

— الشعراء

(ഓ നാഹ്, നീ അനുസരിച്ചില്ലെങ്കിൽ എറിഞ്ഞുകൊ
ല്ലപ്പെടുമെന്നു സാരം. 26: 116)

എന്നാൽ അത്തരം ഭീഷണിയ്ക്കു വഴങ്ങുന്ന കൂട്ടത്തി
ലല്ലല്ലോ പ്രവാചകൻ. എല്ലാ എതിർപ്പുകളും ഭീഷണി
കളും തുണവൽഗണിച്ചുകൊണ്ടു തന്റെ സാമൂഹ്യ സമത്വ
സിദ്ധാന്തത്തിൽ പച്ചതുമർന്നു. ഉറച്ചു നില്ക്കുകയാണ്
അദ്ദേഹം ചെയ്തത്. ഇതിൽനിന്നും നമുക്കു മനസ്സിലാ
യി, ശക്തിനെന്നപോലെ നിലവിലുള്ള സാമൂഹ്യസമ
ത്വത്തിനും കടകവിരുദ്ധമായ ഒന്നായിരുന്നു നാഹി(അ)
ന്റെ തത്സഹീദുപ്രസ്ഥാനമെന്നു്.

ഇബ്രാഹീം നബി

നക്ഷത്രപൂജ നടത്തിയിരുന്ന ഒരു ജനസമൂഹത്തി
ലും ഒരു പ്രധാന പുരോഹിതന്റെ കുടുംബത്തിലുമാണു്,
ഇബ്രാഹീം നബി (അ) ഭജാതനായതു്. ബാബിലോണി
ലെ ‘ഉരൂർ’ പട്ടണത്തെ കേന്ദ്രമാക്കി ആധിപത്യം വാണി
രുന്ന ആ ജനത ‘നന്നാർ’ (ചന്ദ്രദേവൻ), ‘ശമ്മാസ്’
(സൂര്യദേവൻ) തുടങ്ങിയ ജ്യോതിഷ്കന്മാരുടെ
വിശ്വാസങ്ങൾ പ്രതിഷ്ഠിച്ചു പുജിച്ചിരുന്നു. അതുപോലെ

അവർ ദൈവത്തിന്റെ അവതാരമെന്നനിലയ്ക്കും ഭരണാധിപതി, നംറൂദിനെ രാജായി ആരാധിച്ചിരുന്നു. നംറൂദിന്റെ സേപ്തോധിപത്യവും ആസറിന്റെ പശരോഹിത്യവും തമ്മിൽ അവിശുദ്ധമായ ഒരു കൂട്ടുകെട്ടിലേപ്പെട്ടതായി ഇബ്രാഹീം നബി(അ)കണ്ടു. ആ കൂട്ടുകെട്ടായിരുന്നു ബാബിലോൺകാരുടെ ഭാഗധേയം നിയന്ത്രിച്ചിരുന്നത്.

അതിനാൽ യുക്തിന്യായത്തിലൂടെയും അനുഭവത്തിലൂടെയും ജ്യോതിഷ്കോളങ്ങളുടെ അസ്വതന്ത്രതയും വിഗ്രഹങ്ങളുടെ നിസ്സഹായതയും തെളിച്ചുകൊണ്ടു ഇബ്രാഹീം(അ) ശിക്നിന്റെ മുദ്രിൽ കോടാലിവച്ചു. അതേപ്രകാരം വഴിപിഴപ്പിഴ്ന്ന പശരോഹിത്യത്തിന്റെയും മദ്ദിച്ചമന്ത്രണ സേപ്തോധിപത്യത്തിന്റെയും നേക്കാഞ്ഞടിച്ചു. പശരോഹിതമുഖ്യനായ സ്വന്തം പിതാവിനെ അദ്ദേഹം ശാസിച്ചു: “അങ്ങും അങ്ങയുടെ ജനതയും പ്രത്യക്ഷമായ ദമോസ്കത്തിൽ പതിച്ചതായി ഞാൻ കാണുന്നു.” (6: 74) “എന്റെ പിതാവേ, അങ്ങേയ്ക്കു ലഭിച്ചിട്ടില്ലാത്ത യഥാർത്ഥജ്ഞാനം എനിയ്ക്കു ലഭിച്ചിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടു എന്നെ അനുഗമിയ്ക്കുക. ഞാനങ്ങയെ നേമാസ്കത്തിലേയ്ക്കു നയിയ്ക്കാം.” (19: 43) പിതാവു അദ്ദേഹത്തെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തി: “എന്റെ ദൈവങ്ങളെ നിരസിയ്ക്കുകയോ, ഇബ്രാഹീം! നീ (ഇതിൽ നിന്നും) വിരമിച്ചില്ലെങ്കിൽ ഞാൻ നിന്നെ എറിഞ്ഞുകൊല്ലും.” (19: 46) നംറൂദിനെ ഇബ്രാഹീം നബി(അ) വെല്ലുവിളിച്ചതു ഇങ്ങനെയാണ്: “(എന്റെ നാമനായ) അല്ലാഹു സൂര്യനെ കിഴക്കനേക്കു കൊണ്ടുവരുന്നു. (നീ ഒരു രാജാക്കനായിട്ട്) അതിനെ പടിഞ്ഞാറനേക്കു കൊണ്ടുവരിക.” (2: 258) നംറൂദിന്റെ സേപ്തോധിപത്യം

ഈ വെല്ലുവിളിയുടെ മുമ്പിൽ മുട്ടുകുത്തി. തന്റെ പക്കൽ ന്യായമൊന്നുമില്ലാതായപ്പോൾ അയാൾ ആ ധീരത്വം വിനെ അഗ്നികണ്ഡത്തിലിട്ടു ഭ്രമിപ്പിക്കുവാൻ നോക്കുകയാണുണ്ടായത്. പക്ഷെ ഒരു രോഗത്തിനുപോലും ഹാനി വരുത്താതെ അല്ലാഹു അദ്ദേഹത്തെ രക്ഷിച്ചു. ആകയാൽ ശിക്രിന്റെ മാത്രമല്ല, അതിന്റെ അനിവാര്യ താല്പര്യങ്ങളിൽപ്പെട്ട, നിലവിലുള്ള പരരോഹിത്യത്തിന്റെയും മനുഷ്യദൈവത്വത്തിന്റെയും മേൽപതിച്ച ശക്തിയേറിയ കവഞ്ചിയായിരുന്നു ഇബ്രാഹീം നബി(അ)യുടെ തഴവീഴ്ചയെന്നു പറയാം.

ഇബ്രാഹീം നബി(അ)ന്റെ സമുദാരണകൃത്യം ഇത്രയും കൊണ്ടുവസാനിച്ചുവെന്നു വിചാരിക്കരുത്. ഏകദൈവത്തെ ആരാധിക്കുവാനുള്ള ഒരൊറ്റ വീടും ലോകത്തില്ലാതിരുന്ന അക്കാലത്ത് ഒരു ഏകദൈവമന്ദിരം നിർമ്മിക്കുകയെന്നത് തഴവീഴിന്റെ ഒരനിവാര്യതാല്പര്യമായിരുന്നു. അതിനാൽ ജനശൂന്യവും ജലശൂന്യവും കൃഷിയോഗ്യമല്ലാത്തതുമായിരുന്ന ബക്ക(മക്ക)യിൽ ഏറ്റവുമുമാദ്യത്തെ ഏകദൈവമന്ദിരം - വിശുദ്ധകഅബ - ഇബ്രാഹീം(അ) ഇസ്മായീലും(അ) പണിതു. ഇബ്രാഹീം നബിന്റെ നിർമ്മാണാത്മകമായ ഉദാരണകൃത്യങ്ങളിൽ ഒന്നായിരുന്നു അത്. ഇബ്രാഹീം (അ) ശത്രുക്കളോടു 'ജിഹാദ്' (ധർമ്മയുദ്ധം) നടത്തിയതായി ബൈബിൾ പറയുന്നു. (ഉല്പത്തി: 14ാം അദ്ധ്യായം) ഇബ്രാഹീം നബിയ്ക്ക് ഗ്രന്ഥം നല്കപ്പെട്ടിരുന്നു. (ഖു: 87: 19) മൂസാ നബി(അ)യുടെ ശരീഅത്തോട് അസാമാന്യമായ സാദൃശ്യമുള്ളതും, ലോകചരിത്രത്തിൽ ഏറ്റവുമുമാദ്യത്തെ നിയമസംഹിതയെന്ന നിലയിൽ പ്രസിദ്ധമായതും ഇബ്രാഹീം നബി(അ)യുടെ ശേഷം ബാബിലോൺ മുതലായ

പ്രദേശങ്ങളിൽ, ഭരണഘടനയെന്ന നിലയിൽ നടപ്പിലാക്കുന്നതുമായ ഹമ്മൂറാബിയുടെ നിയമസംഹിത ഇബ്രാഹീമീശരീഅത്തോ, അതിനോടു വമ്പിച്ച കടപ്പാടുള്ളതോ ആണെന്നു ആധുനിക ചരിത്രഗവേഷകന്മാർ വിചാരിക്കുന്നു. (മത: സയ്യിദ്സുലൈമാൻ നദവി(റ)യുടെ 'അർസുൽഖുർആൻ', വാ: 2, പേ: 144 നോക്കുക) ഇതു ശരിയാണെങ്കിൽ ഇബ്രാഹീം നബി(അ)യുടെ സമുദ്ധാരണകൃത്യം സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക-രാഷ്ട്രീയാദി മണ്ഡലങ്ങളെക്കൂടി ഉൾക്കൊണ്ടിരുന്നുവെന്നു തീർച്ചയാണ്. അല്ലാഹു അദ്ദേഹത്തെ മാനവകുലത്തിന്റെ നേതാവായിരുന്ന ഖുർആന്റെ വിളംബരം പ്രസ്തുത നിഗമനത്തിനുപോൽബലകമത്രെ.

യൂസുഫ് നബി

ലോകചരിത്രത്തിൽ 'അമാലിഖത്ത്' എന്നു അറബികളും 'ഹെക്സോസ്' എന്നു റോമക്കാരും പേർകൊടുത്തിട്ടുള്ള 'ഇടയരാജാക്കു'ന്മാരിൽപ്പെട്ട ഒരു ഫറോവ ഇജിപ്തിനെ അടക്കിഭരിച്ചിരുന്ന കാലത്താണ് ഇസ്രാഇൽ സന്തതികളിലൊരാളായ യൂസുഫ് (അ) ആ നാട്ടിൽ എത്തിയത്. അദ്ദേഹം അവിടെ ദൈവദൂതനായി നിയോഗിക്കപ്പെട്ടു. വിഗ്രഹാരാധകരും സൃഷ്ടിപൂജകരുമായിരുന്ന ഇജിപ്തുകാരെ അദ്ദേഹം ഏക ദൈവസിലാന്തത്തിലേക്ക് ക്ഷണിച്ചു. അതോടൊപ്പം ഇജിപ്തിന്റെ ഭരണക്കടിഞ്ഞാണ് സ്വകരത്തിലേന്തുകയും ചെയ്തു. ഭരണമണ്ഡലത്തിൽ അദ്ദേഹം പ്രവേശിച്ച പശ്ചാത്തലം തന്നെ ഒരു സാമ്പത്തിക പ്രശ്നമുൾക്കൊള്ളുന്നതായിരുന്നു. ഫിർഔൺ (റയ്യാനുബ്നുൽ വലീദ് എന്നായിരുന്നു അയാളുടെ സാക്ഷാൽ നാമം) കണ്ട ഒരു

സ്വപ്നത്തിനു യൂസുഫ് (അ) നല്കിയ വ്യാഖ്യാനപ്രകാരം, നാട്ടിനെ കുട്ടിച്ചോരാക്കുന്ന ഒരു ഭയങ്കര ക്ഷാമം വരാൻ പോവുകയായിരുന്നു. ആ വിഷമപ്രശ്നത്തെ വിജയകരമായി പരിഹരിക്കേണ്ടതിനായിരുന്നു മഹാനായ ആ ഭരണതന്ത്രജ്ഞൻ അധികാരം ഏറ്റെടുത്തത്.

മൂസാനബി

രാപ്പകലുകൾ പിന്നെയും വന്നു. പോയുകൊണ്ടിരുന്നു. യൂസുഫി(അ)ന്റെ കാലത്ത് ഇസ്രാഇൽ സന്തതികൾക്കു ഈജിപ്തിലുണ്ടായിരുന്ന ഇസ്സത്തും ഝലത്തും പോയി. അവിടെ ഫറോവയുടെയും ഖിബ്ത്തികളുടെയും മദ്ദനവായ്ക കൊടുമ്പിരിക്കൊണ്ടു. അവരുടെ മർദ്ദനയന്ത്രം മുഴുവൻ തിരിച്ചുവച്ചതു ഇസ്രാഇൽക്കുളുടെ നേക്കായിരുന്നു. ഇത്തരണത്തിലാണ് മൂസാനബി (അ)അവിടെ നിയുക്തനായത്. അദ്ദേഹം ഫിർഔനെയും മറ്റും പരിശുദ്ധിയീലേയ്ക്കും സത്യപനമാവിലേയ്ക്കും വിളിച്ചു. നംറൂസിനെപ്പോലെ ഫിർഔനും സ്വയം ദൈവതപവാദിയായിരുന്നു. അതിനാൽ അയാളും സിൽബന്തികളും മൂസാനബി(അ)യുടെ ക്ഷണം പച്ചുറ്റോവേന നിരസിച്ചതേയുള്ളു. ഫിർഔൻ പറഞ്ഞു: “ഞാനല്ലാത്തവല്ല ദൈവത്തെയും സ്വീകരിച്ചാൽ നിന്നെ ഞാൻ ജയിൽപ്പള്ളികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ പെടുത്തും.” (26: 29) മൂസാനബി(അ)ക്കു സ്വസമുദായത്തിന്റെ ഭരിതങ്ങളും അടിമത്തജീവിതവും കണ്ടു മനം നൊന്തു. അദ്ദേഹം ഫറോവയോടാവശ്യപ്പെട്ടു: “ഇസ്രാഇൽസമുദായത്തെ എന്റെ കൂടെ അയച്ചുതരിക; അവരെ മർദ്ദിക്കാതിരിക്കുക!” (7: 105, 20: 47) ഭരണകൂടം സമ്മതിച്ചില്ല.

പ്രത്യേക, ആ പുണ്യാത്മാവിനെ വധിയ്ക്കാൻ തീരുമാനിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. തദവസരം അദ്ദേഹം സ്വസ്ഥലായത്തെ സംഘടിപ്പിച്ചു, ഇജിപ്റ്റിൽനിന്നു ചെങ്കടൽ വഴിക്ക് അതുഭക്തകരമായി രക്ഷപ്പെടുത്തി. ഇസ്രായേലുകാരെ പിന്തുടന്ന് ഫിർഔനും പരിവാരവും ചെങ്കടലിൽ മുങ്ങിനശിക്കുകയും ചെയ്തു.

മൂസാനബി(അ) തന്റെ പ്രവർത്തനം ഇതുകൊണ്ടും അവസാനിപ്പിച്ചില്ല. ഇജിപ്റ്റിൽനിന്നു ഹിജ്റ: ചെയ്ത ശേഷം, ഇസ്രായേലുകാരുടെ സ്വദേശമായ ഫലസ്തീൻ ശതൃക്കളിൽനിന്നു വീണ്ടെടുപ്പാനായി സമരത്തിനൊരുങ്ങി. എന്നാൽ ഇജിപ്റ്റിലെ ദീർഘകാലത്തെ അടിമത്തജീവിതംമൂലം ഇസ്രായേലുകാരുടെ സമരവീര്യവും ധൈര്യവും തീരെ നശിച്ചുപോയിരുന്നു. അവർ ധിയ്ക്കാരപ്പുർവ്വം പറഞ്ഞു: “ഓ മൂസാ, അവിടെ അതിവമ്പനാരായ ഒരു ജനതയാണുള്ളത്.” (5: 22) “അവരവിടെയുള്ള കാലത്തോളം ഞങ്ങൾ ആ നാട്ടിൽ പ്രവേശിക്കുകയില്ല (കൂടിയേ കഴിയൂ എന്നുണ്ടെങ്കിൽ) നീയും നിന്റെ റബ്ബും ചെന്നെന്ന് യുദ്ധം ചെയ്യുക. ഞങ്ങളിവിടെ ഇരിയ്ക്കുകയാണ്!” (5: 24)

ശുഐബ് നബി

ഹിജാസിൽ സിറിയയോടടുത്തു സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ‘മദ്യൻ’ എന്ന പ്രദേശത്താണ് ശുഐബ് നബി(അ) നിയോഗിയ്ക്കപ്പെട്ടത്. അവിടുത്തെ ജനത പുറുപിതാക്കന്മാരെ അന്ധമായനുഭവിക്കുന്ന മാമൂൽ മതക്കാരും മുശ്രിക്കുകളുമായിരുന്നു. അതോടൊപ്പം വർത്തകപ്രമുഖരും.

കൊള്ളക്കൊടുക്കുകളിൽ കബളിപ്പും തട്ടിപ്പും നടത്തി, ജനങ്ങളുടെ ധനം കൊള്ളയടിച്ചിരുന്ന മദ്യൻകാരെ ശുഹ്രെബ്നബി (അ) സത്യപ്രബോധനം ചെയ്തപ്പോൾ അവരുടെ സാമൂഹ്യവിരുദ്ധമായ പ്രസ്തുത ചെയ്തികളുടെ നേരെ കണ്ണടക്കുകയുണ്ടായില്ല. അതിനെ അദ്ദേഹം രൂക്ഷമായി എതിർത്തു. അവർ അദ്ദേഹത്തെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തി: “ഹേ ശുഹ്രെബ്! നിന്നെയും നിന്നോടൊപ്പം വിശ്വസിച്ചവരെയും ഞങ്ങൾ നാട്ടിൽനിന്നും പുറത്താക്കും, തീച്ചയാണ്. അല്ലാത്തപക്ഷം ഞങ്ങളുടെ മാഗ്ഗ്ത്തിലേക്കു നിങ്ങൾ തിരിച്ചുവരണം.” (7: 88)

ശുഹ്രെബ്നബി (അ) തങ്ങളുടെ സാമ്പത്തിക വ്യവഹാരത്തെ എതിർക്കുന്നത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു മതതാല്പര്യമാണെന്നുള്ള വാസ്തവം ആ ജനങ്ങൾ നല്ല പോലെ മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു. അതുകൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹത്തോടു് ഹാസ്യസ്വരത്തിൽ അവർ ചോദിച്ചത്: “ഹേ ശുഹ്രെബ്! ഞങ്ങളുടെ പൂർവ്വിതാക്കൾ ആരായിരുന്നതിനെ, അല്ലെങ്കിൽ ഞങ്ങളുടെ സമ്പത്തുകളിൽ ഞങ്ങൾക്കിഷ്ടമുള്ളതു ചെയ്യുന്നതിനെ ഉപേക്ഷിക്കണമെന്നു ശാസിക്കുവാൻ നിന്നെ നിബ്ബന്ധിക്കുന്നത് നിന്റെ ഈ നമസ്കാരമോ?” (11: 87)

ഇസാനബി

പ്രാചീന ജൂതന്മാരുടെ ചരിത്രവും അപ്പോചീന മുസൽമാന്മാരുടെ ചരിത്രവും തമ്മിൽ വമ്പിച്ച സാദൃശ്യം കാണുന്നു. ഒരു കാലത്ത് മഹത്വത്തിന്റെയും പുരോഗമനത്തിന്റെയും ഉച്ചകോടിയിലെത്തിയ ഇരു

സമുദായങ്ങളും പിന്നീട് ഹീനതപത്തിന്റെയും പരാധീനതയുടെയും പാതാളത്തിലേയ്ക്കു പിഴുതെറിയപ്പെട്ടു. ഇസ്രായേൽവംശത്തിന്റെ ഈ അധഃപതനത്തെപ്പറ്റി പൂർത്തുൻ പറയുന്നു: “അവരുടെമേൽ ഹീനതപവും പരാധീനതയും മുദ്രിതമായി. അവർ ദൈവകോപത്തിനു പാത്രമായി!” (2: 61)

ദാവൂദനബി (ക്രി. മു. 1004-965)യുടെയും സുലൈമാൻനബി (ക്രി. മു. 965-926)യുടെയും ഭരണകാലമായിരുന്നു ഇസ്രായേലിന്റെ ശുഭദശ. കാലാനുരണമനുസരിച്ച് സമുദായത്തിന്റെ നേതൃസ്ഥാനം അറുദുഷ്ടന്മാരായ ഒരു വർഗ്ഗം കയ്യടക്കി, പുരോഹിതവർഗ്ഗം. അപ്പോഴാണ് മുസ്ലിംകളുടെ നേതൃത്വം ‘മുല്യ’കൾ പിടിച്ചടക്കിയപ്പോലെ തന്നെ. ഇസ്രായേൽ മുല്യകളെ ‘ശാസ്ത്രിമാർ’ (പണ്ഡിതന്മാർ), ‘പരീശന്മാർ’ (പുരോഹിതന്മാർ) എന്നൊക്കെയാണ് ബൈബിൾ വിളിച്ചിരിയ്ക്കുന്നത്. വിശുദ്ധ പൂർത്തുൻ അവർക്ക് ‘അഹ്ബാർ-റഹ്ബാൻ’ എന്നു പേരു കൊടുത്തിരിയ്ക്കുന്നു. ഇവരെ വിശുദ്ധ പൂർത്തുൻ ബൈബിളും ഏകദേശം നഗ്നമായിതന്നെ ചിത്രീകരിച്ചു കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ബഹുജനസംഗമത്തിന്റെ അധഃപതനഘട്ടത്തിൽ ഇതരസംസ്കാരങ്ങൾ അവരിലേയ്ക്കു നൂഴത്തുകയറി. മരവും കല്ലുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ പ്രതിമകളും വിഗ്രഹങ്ങളും ഒരു പക്ഷേ അവർ പരിവർത്തിച്ചിരുന്നിരിയ്ക്കാം; എന്നാൽ ‘താഗുത്തു’പുജ’യിൽ അവരെട്ടും പുറകിലായിരുന്നില്ല. അവർക്കു തങ്ങളുടെ ഉലമാക്കളും ശൈഖുമാരുടേടി ‘താഗുത്തു’കളായിരുന്നു.

اتَّخَذُوا أَوْلِيَاءَهُمْ وَرُحَمَاءَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ - التوبة

(അവർ തങ്ങളുടെ ശാസ്ത്രിമാരെയും പരീശന്മാരെയും അല്ലാഹുവിനെ വിട്ടു റബ്ബുകളായി വരിച്ചു—9: 30) അല്ലാഹു നിയോഗിച്ച പ്രവാചകന്മാരെയും മതപരിഷ്കർത്താക്കളെയും മദ്ദിയിക്കുന്നതിൽ തങ്ങൾക്കു യാതൊരു സങ്കോചവുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. തങ്ങളുടെ ഇച്ഛയ്ക്കനുസരിച്ചു വല്ല പ്രബോധനവും നടത്തുന്ന ഏവരെയും സമുദായം കേൾക്കുകയും ശിരസ്സേറും ചെയ്തും മർദ്ദിക്കുമായിരുന്നു. (ഖ: 2: 87) അല്ലാഹുവിന്റെ കിതാബിനെ അത്ഭുതത്തിൽ മാത്രമല്ല, അക്ഷരത്തിലും അവർ മാറിമാറിച്ച് കിതാബിൽനിന്നു സ്വന്തം ഇംഗിതത്തിനനുക്രമമായതു മാത്രം സ്വീകരിച്ചു. പ്രതികൂലമായതു മറച്ചുവെക്കുകയോ ദുർവ്യാഖ്യാനം ചെയ്യാപ്പിടിക്കുകയോ ചെയ്തു. മൂസാനബി(അ)യുടെ ശരീഅത്തിനെ റദ്ദ് ചെയ്തു. സ്വന്തം കൈകൊണ്ടു എഴുതിയുണ്ടാക്കിയ നിയമങ്ങൾ നടപ്പാക്കി അതാണ് ദൈവനിയമം എന്നു പ്രഖ്യാപിച്ചു.

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُمُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لَيْسَ لَهُ شَيْءٌ رُؤَاؤُا بِهِ ثُمَّ نَأْفِقِيْلًا - البقرة

(സ്വന്തം കൈകൊണ്ടു നിയമപുസ്തകം എഴുതിയുണ്ടാക്കിയിട്ടു 'ഇതാണ് ദൈവനിയമം' എന്നു പറയുന്നവർക്കു ഹാ കഷ്ടം! തുച്ഛമായ (ഭൗതികമായ) വിലയ്ക്കു വിക്രയം നടത്തുവാൻ വേണ്ടിയാണ് അവരങ്ങനെ ചെയ്തത്—2: 79) ദൈവഗ്രന്ഥം തങ്ങൾക്കല്ലാതെ മനുഷ്യാവകയില്ലെന്നും അതിനാൽ സാധാരണക്കാർ

അവ വായിക്കാനോ ആശയം ഗ്രഹിക്കാനോ പാടില്ലെന്നും വിധി പ്രഖ്യാപിച്ചു.

ധനലക്ഷ്മിയായിരുന്നു ഈ പുരോഹിതന്മാർക്കു ഏറ്റവും ഇഷ്ടപ്പെട്ട ദേവത. അതിനെ പൂജിക്കുവാൻ ഏതു പരിപാടിയും അവർ അംഗീകരിക്കുമായിരുന്നു. മാലോകരെക്കൊണ്ടു നേർച്ചകളും വഴിപാടുകളും ചെയ്യിച്ചു, അവരുടെ ധനം തട്ടിയെടുക്കുകയെന്നതായിരുന്നു ഇവരുടെ മുഖ്യ തൊഴിൽ. എന്നാൽ ആ പുരോഹിതന്മാരുടെ കൈയിൽനിന്നു അത്തരം വിഷയങ്ങളിൽ ഒരു പൈസപോലും ചിലവായിരുന്നില്ല. അന്ധവിശ്വാസങ്ങളും അനാചാരങ്ങളുമായിരുന്നു ഇവരുടെ കൈമുതൽ. അവ പ്രചരിക്കുതോറും ഇവർക്കു വരുമാനവും സ്ഥാനമാനവും ലഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. സിഹ്നം, ആദിചാരം, മന്ത്രവാദം എന്നിവയിൽ ജനങ്ങളെ വിശ്വസിപ്പിച്ചിരുന്നു. 'അസ്മാഹം' 'തൽസമാത്തം' വഴി പാവങ്ങളുടെ വിശ്വാസവും ഭക്തിയും പണവും തട്ടിയെടുക്കുക അവർക്കൊരു തൊഴിലായിരുന്നു. ഉറക്ക, ഹൈക്കൽ, നൃത്ത്, ജ്യോതിഷം, മാറണം, ഹോമം, യാഗം, യന്ത്രം, മന്ത്രം ആദിയായ തന്ത്രങ്ങളിലൂടെ ജനങ്ങളുടെ കീഴയിൽനിന്നു പണം മാത്രമല്ല, മനസ്സിൽനിന്നു ഈമാനും അപഹരിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. ഇതിനെയാണ് ചുർആൻ 'ജിബ്'ത്ത്' എന്നു നാമകരണം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. അവർ മന്ത്രവാദവും സിന്ദ്രം പ്രവാചകന്മാരുടെയോ മലക്കുകളുടെയോ ശിക്ഷണമാണെന്നുള്ള കെട്ടുകഥ നാടകങ്ങളും പ്രചരിപ്പിച്ചു. സുലൈമാൻ നബിയ്ക്കു രാജ്യം ലഭിച്ചതുതന്നെ ഇസ്രായേലത്തിന്റെ ശക്തികൊണ്ടായിരുന്നുവത്രെ. 'റബ്ബി' (മൗലവി) എന്നാണ് ജനങ്ങൾ ഇവരെ സംബോധന ചെയ്തിരുന്നത്. ഇവർക്കു ഒരു സവിശേഷ 'യൂനിഫോം'

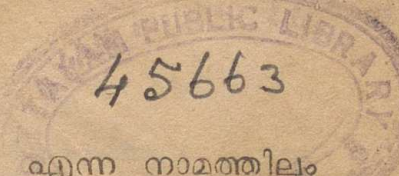
ഉണ്ടായിരുന്നു. അതു ധരിച്ചാൽ ഏതു 'ജാഹിലി'നും മതത്തെപ്പറ്റി ആധികാരികമായി സംസാരിപ്പാനും മതചടങ്ങുകൾക്കു നേതൃത്വം കൊടുപ്പാനും അനുവാദമുണ്ടായിരുന്നു. അല്ലാത്തപക്ഷം എത്രവലിയ പണ്ഡിതനായാലും അതൊന്നും പാടുണ്ടായിരുന്നില്ല.

“യാമ്ബികരംഗത്ത്” ഒരിരട്ടത്താപ്പനയമാണ് അവർ കൈക്കൊണ്ടത്. സ്വന്തം കുഞ്ഞാടുകൾക്ക് എന്തു പാപം ചെയ്താലും സ്വർഗ്ഗം; ഇതരന്മാർക്കു എത്ര പുണ്യം ചെയ്താലും നരകവും! സ്വർഗ്ഗവും നരകവും ഇഹലോകത്തു നിന്നുതന്നെ വീതിച്ചുകൊടുത്തിരുന്നു. യഹൂദിയായ ഒരുത്തനല്ലാതെ സ്വർഗ്ഗപ്രവേശം ചെയ്യുന്നതല്ല. തങ്ങൾ അല്ലാഹുവിന്റെ ഇഷ്ടജനങ്ങളും ‘ശൈഖിയാ’ക്കളുമാണ്. വ്യഭിചാരം, ചൂതാട്ടം, പലിശ, തസ്കരവൃത്തി, കൊല, കൊള്ള മുതലായി സമുദായത്തിന്റെ അസ്തിത്വത്തെ കാന്തിന്നുന്ന മറ്റു പാപങ്ങൾ പ്രവർത്തിച്ചാലും തങ്ങളെ ദൈവം നരകത്തിൽ കടത്തുകയില്ല; അഥവാ കടത്തിയാൽതന്നെ സ്വപ്ലുഭിവാസത്തേയ്ക്കുമാത്രം. അത്തരം അധർമ്മങ്ങളും വൃത്തികേടുകളും സമുദായത്തിൽ പടർന്നുപിടിക്കുന്നതു സംബന്ധിച്ചു അവർക്കു യാതൊരു വേവലാതിയുമില്ലായിരുന്നു. എന്നല്ല ആ പണ്ഡിതന്മാരും ശൈഖുമാരുംകൂടി ഇവയിൽ നിന്നൊഴിവാക്കിയിരുന്നില്ല. എന്നാൽ കേവലം നിസ്സാരങ്ങളായ മതപ്രശ്നങ്ങളെച്ചൊല്ലി തലനാരു ചീന്തുകയും തമ്മിൽതല്ലി തലകീറുകയും ചെയ്തിരുന്നു. രാജാക്കളോ പ്രഭുക്കളോ മാടമ്പികളോ ധനാധ്യന്മാരോ ചെയ്യുന്ന കുറ്റങ്ങളെക്കുറിച്ചു കണ്ണടക്കുകയും അവയ്ക്കു മരണാനുവാദം നല്കുകയും ചെയ്യും; അവരെ സ്തുതിപാടും; എന്നാൽ സാധാരണ

ക്കരയ പാവങ്ങൾക്കു പറന്ന ചില്ലറതൊരുകൾക്കു പോലും കഠിനശിക്ഷയും മതഭ്രഷ്ടും കല്പിക്കുകയും ചെയ്യും.

മരണാനന്തരജീവിതത്തിലും പരലോകത്തിലും വിശ്വാസമില്ലാത്ത 'സഭ്യൻ' എന്നൊരു വിഭാഗവും അതുപോലെ ലോകവും ലോകകാര്യങ്ങളുമായി തീരെ ബന്ധംമുറിച്ച ഏകാന്തവാസികളും ഇസ്രയേലിലുണ്ടായിരുന്നു. സമൃന്നംഗപരിത്യാഗികളായ ആ സന്യാസിമാരെ ആദരിക്കുക മാത്രമല്ല, ആരാധിക്കുകകൂടി ചെയ്തിരുന്നു അവർ. അതേസമയത്ത് സമുദായസമുലാഠണത്തിനുവേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കുന്ന പ്രവാചകന്മാരെയും പരിഷ്കൃതരാക്കിയും അറകൊലനടത്തുന്നതു അവർക്കു സമൃസാധാരണമായിരുന്നു. ബർഖിയായുടെ മകനായ സകരിയാനബി(അ)യെയും ഒരു നന്തകിയുടെ ആചാര്യപ്രകാരം യഹൂദാനബി(അ)യെയും അവർ കൊന്നുകളഞ്ഞതു ഇവിടെ പ്രസ്താവ്യമാണ്.

ഈ പരിതസ്ഥിതിയിലാണ് ഹ: ഇസ്രായേൽ (അ) വന്നത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനനം ഒരതുഭൂതമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തെ ദൈവഭക്തയും ചാരിത്ര്യവതിയുമായ കന്യകാമർയം(അ) ഗർഭംധരിച്ചതു യാതൊരു പുരുഷസ്വർവ്വമില്ലാതെയാണ്. ഇക്കാരണത്താൽ അദ്ദേഹത്തെ യഹൂദികൾ ജാരപുത്രനെന്നു അപവദിച്ചുവോൾ കൃസ്ത്യാനികൾ ദൈവപുത്രനായി അവരോധിച്ചു. ഖർബ്ബൻ പറയുന്നു: "ജാരപുത്രനുമല്ല, ദൈവപുത്രനുമല്ല മർയമിന്റെ മകനായ മസീഹ് ഇസ്രായേൽ. പ്രത്യുത, ദൈവത്തിന്റെ ഭൂതനും 'കലിമത്തും' (വചനമാഹാത്മ്യം)ആകുന്നു."

ഈസാ(അ)യെ 'മസീഹ്' എന്ന നാമത്തിലും
 ഖർത്തൂൻ പരിചയപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഹീബ്രുഭാഷ
 യിലെ 'മസ്സീയാ' എന്ന വാക്കിന്റെ അർത്ഥം
 മാണിക്യം 'മസീഹ്'. രാജാവെന്നും പ്രവാചകനെന്നും അതി
 നർത്ഥമുണ്ട്. തങ്ങളെ എല്ലാ അപകടങ്ങളിൽനിന്നും
 വീണ്ടെടുത്തു ഉദ്യോഗത്തിലേക്കും മേന്മയിലേക്കും
 ആനയിക്കുന്ന ഒരു 'മസ്സീയാ'യെ ജൂതന്മാർ പ്രതീക്ഷിച്ചി
 രുന്നു. ആ പ്രതീക്ഷയ്ക്കുപെട്ട മസീഹായിരുന്നു ഈസാ
 നബി. പക്ഷെ അവരദ്ദേഹത്തെ അംഗീകരിച്ചില്ല.

തരാത്തിനെയും മൂസവീശരീഅത്തിനെയും പുന
 രുജ്ജീകരിച്ചിരുന്നു ഈസായുടെ പ്രധാന ദൗത്യം.
 എന്നാൽ ഭൂമിയിൽനിന്നു 'പരോഹിത്യം' ഈ സംരംഭ
 ത്തിന്റെ മുമ്പിൽ ഏറ്റവും വലിയ ഒരു വിലങ്ങുതടി
 യായി അദ്ദേഹം കണ്ടു. അതിനാൽ നിലവിലിരുന്ന
 പരോഹിത്യത്തെ ആ വിപ്ലവകാരി ആഞ്ഞടിച്ചു.

'ഇൻജിൽ' (സുവിശേഷം) എന്നൊരു വേദവും
 അദ്ദേഹത്തിനു നൽകപ്പെട്ടു. നിലവിലുള്ള ബൈബിൾ
 പുതിയ നിയമം ആ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ വ്യാഖ്യാനമോ
 പരിഭാഷയോ ആണെന്നു ഗണിക്കപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ
 പഴയ നിയമത്തിൽ ജൂതന്മാരെപ്പോലെ, പുതിയ
 നിയമത്തിൽ ക്രിസ്ത്യാനികളും വമ്പിച്ച കയ്യേറ്റം നട
 ത്തിയിട്ടുണ്ട്. എന്നിരുന്നാലും പ്രവാചകന്റെ സാക്ഷാൽ
 ഉദ്ബോധനമെന്നു വിചാരിക്കാവുന്ന ഒട്ടേറെ വാക്യ
 ങ്ങൾ അവയിൽനിന്നു പെരുക്കിയെടുപ്പാനുണ്ട്. മത്താ
 യി എഴുതിയ സുവിശേഷത്തിൽ പരോഹിത്യന്മാരെ
 അഭിമുഖീകരിച്ച യേശുക്രിസ്തു പറയുന്നതു കാണുക:

“നിങ്ങളുടെ സമ്പ്രദായത്താൽ നിങ്ങൾ ദൈവമതത്തെ ഭൂജ്വലമാക്കിയിരിക്കുന്നു.” (15: 6)

മരൊരീടത്ത് പറയുന്നു:

“ശാസ്ത്രിമാരും പരീശന്മാരും മോശെയുടെ പീഠത്തിൽ ഇരിക്കുന്നു.... അവർ ഘനമുള്ള ചുമട്ടുകളെ കെട്ടി മനുഷ്യരുടെ തോളിൽ വെക്കുന്നു. ഒരു വിരൽകൊണ്ടു പോലും അവയെ തൊടുവാൻ അവർക്ക് മനസ്സില്ല. തങ്ങളുടെ ‘മത്രപ്പട്ട’(യൂനിഫോം) വീതിയാക്കി തൊങ്ങൽ വലുതാക്കുന്നു. അത്താഴത്തിൽ പ്രധാനസ്ഥലവും പള്ളിയിൽ മുഖ്യാസനവും അങ്ങാടിയിൽ വന്ദനവും മനുഷ്യർ ‘റബ്ബി’(മുഖലവി) എന്നു വിളിക്കുന്നതും അവർക്കു പ്രിയമാകുന്നു. (സ്വന്തം ശിഷ്യരോടായി) നിങ്ങളോ, റബ്ബി എന്നപേർ എടുക്കരുത്.” (മത്തായി 23: 2-8)

പുരോഹിതന്മാരുടെ മതബോധനത്തെയും വശസിനെയും പറ്റി അദ്ദേഹം പറയുന്നു:

“കപടഭക്തിക്കാരായ ശാസ്ത്രിമാരും പരീശന്മാരുമായുള്ള ഒരു, നിങ്ങൾ കിണ്ടികിണ്ണങ്ങളുടെ പുറം വെടിപ്പാക്കുന്നു; അകത്തോ കവച്ചുയും അതിക്രമവും നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.” (മത്തായി 23: 25)

“കപടഭക്തിക്കാരായ ശാസ്ത്രിമാരും പരീശന്മാരുമായുള്ള ഒരു, നിങ്ങൾക്കു ഹാ കഷ്ടം! വെള്ളതേപ്പു ശവക്കല്ലറകളോടു നിങ്ങൾ ഒത്തിരിക്കുന്നു. അവ പുറമെ അഴകായി ശോഭിക്കുന്നെങ്കിലും അകമെ ചത്തവരുടെ അസ്ഥികളും സകലവിധ അശുദ്ധിയും നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അങ്ങനെയൊന്നെ പുറമെ നിങ്ങൾ നീതിമാന്മാർ

എന്നു മനുഷ്യക്കു തോന്നുന്നു. അകമെയോ കപട ഭക്തിയും അധർമ്മവും നിറഞ്ഞവരത്രെ.” (മത്തായി 23: 27, 28)

“കപടഭക്തിക്കാരായ ശാസ്ത്രിമാരും പരീശന്മാരുമായുള്ള റെ, നിങ്ങൾക്കു ഹാ കഷ്ടം; നിങ്ങൾ പ്രവാചകന്മാരുടെ കല്ലറകളെ പണിതും നീതിമാന്മാരുടെ കല്ലറകളെ അലങ്കരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു ....പാവുകളെ, സപ്പുങ്ങളെ, നിങ്ങൾ നരകവിധി എങ്ങനെ ഒഴിഞ്ഞു പോവും?” (മത്തായി 23: 29, 33)

ആകയാൽ മതത്തിലെ ഇത്തിക്കണ്ണിയായ പൗരോഹിത്യത്തെ അടിച്ചുപൊളിക്കുവാനും, ദൈവത്തിന്റെ നീതിപീഠം പുനസ്ഥാപിക്കുവാനുമായിരുന്നു ഈസാ (അ) നിയുക്തനായത്. എന്നാൽ പൗരോഹിത്യവും സേപ്താധിപത്യവും അദ്ദേഹത്തെ കുരിശിൽ തറച്ചു വധിക്കാനാണ് ഒരുമ്പെട്ടത്. അതിനാൽ അല്ലാഹു അദ്ദേഹത്തെ അവകലേക്ഷയർത്തിക്കളഞ്ഞു. ജൂതന്മാർ അവഹേളിച്ചും ക്രിസ്ത്യാനികൾ ആരാധിച്ചുകൊണ്ടു യേശുവിന്റെ കുരിശിൽവെച്ചുള്ള മരണത്തിൽ വിശ്വസിയ്ക്കുന്നു. ചുർആൻ ഉറപ്പിച്ചുപറയുന്നു: “അദ്ദേഹത്തെ അവർ വധിച്ചിട്ടുമില്ല; ക്രൂശിച്ചിട്ടുമില്ല.” (4: 157) ഏതായാലും ഒരു കാര്യം തീർച്ചയാണ്: ഇസാനബി(അ) യുടെ 30-ാമത്തെ വയസ്സിൽനടന്ന കുരിശുസംഭവത്തിനു ശേഷം അദ്ദേഹത്തെ ലോകം കണ്ടിട്ടുള്ളതിനു തെളിവൊന്നുമില്ല. വിരൽകൊണ്ടെണ്ണാവുന്ന ശിഷ്യന്മാരെ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നുള്ളു.

ഉപരിസൂചിതമായ ഉദാഹരണങ്ങൾ നമുക്കു മനസ്സിലാക്കിത്തരുന്നതെന്താണ്? പ്രവാചകശ്രേഷ്ഠന്മാർ

ഇഖാമത്തുദ്ദീനിനുവേണ്ടി പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നപ്പോൾ സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക-രാഷ്ട്രീയാദിപ്രശ്നങ്ങളെ അവഗണിച്ചിട്ട്, വെറും ആഭ്യന്തരീകകാര്യങ്ങളിൽ മുഴു ശ്രദ്ധയും കേന്ദ്രീകരിക്കുകയാണോ ചെയ്തത്? അഥവാ, സന്ദർഭത്തിന്റെ ഔചിത്യമനുസരിച്ചിട്ട്, അത്തരം ജീവിതപ്രശ്നങ്ങളെക്കൂടി കയ്യാളുകയോ? തീർച്ചയായും നിലവിലുള്ള എല്ലാ പ്രധാന പ്രശ്നങ്ങൾക്കും അർഹമായ വില കല്പിക്കുകയും ദൈവനിർദ്ദേശത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ അവ പരിഹരിക്കാൻ ശ്രമിയ്ക്കുകയുമാണവർ ചെയ്തത്. അവർ ചിലപ്പോൾ ആ പ്രശ്നങ്ങളെ നേരിട്ടുതന്നെ കയ്യാളി; മറുചിലപ്പോൾ അവയുടെ പരിഹാരത്തിനായി ഉത്തമമാഗ്നിർദ്ദേശം ചെയ്തു.

മുഹമ്മദ് നബി(സ)യുടെ സമുദ്ധാരണം

ഇസ്ലാമിക പ്രബോധനം സർവ്വോപരി സമ്പൂർണ്ണ രൂപത്തിലാവിഷ്കരിച്ചതും അതിന്റെ കരുവിൽ ജനജീവിതത്തെയാകമാനം വാർത്തെടുത്തതും അന്ത്യപ്രവാചകരായ മുഹമ്മദ് (സ) തിരുമേനിയായെന്നും അവിടുത്തെ ഉദ്ധാരണക്രമത്തിന്റെ ആഴവും പരപ്പും ഗ്രഹിയ്ക്കണമെങ്കിൽ ക്രി: 7-ാം നൂറ്റാണ്ടിനു തൊട്ടടുത്തുള്ള ലോകചരിത്രം സമഗ്രമായി വിശകലനം ചെയ്യേണ്ടിയിരിയ്ക്കുന്നു. അതിനിറവിടെ സന്ദർഭം പോര. അതിനാൽ അന്നത്തെ അറേബ്യൻ മണലാരണ്യത്തിലേയ്ക്കും ചുറ്റുപാടിലേക്കും ഒരു വിഹഗവീക്ഷണം നടത്തുവാനേ തല്പാലം മുതിരുന്നുള്ളൂ.

അജ്ഞത, അന്ധവിശ്വാസം, ശിക്, വിഗ്രഹപൂജ, നഗ്നത, വ്യഭിചാരം, മദ്യപാനം, ചൂതാട്ടം,

കൊല, കൊള്ള, മോഷണം തുടങ്ങി ഒരു സമുദായത്തിന്റെ വിനാശത്തിനും തകച്ചുക്കും ഹേതുഭൂതമായ സകല വൃത്തികേടുകളും വഷളതങ്ങളും സർവ്വത്ര, നിബ്ബാധമായും പരസ്യമായും നടമാടിയിരുന്ന ഒരു സാഹചര്യത്തിലാണ് നബി(സ) തിരുമേനി അറേബ്യയിൽ നിയുക്തനായത്. അറബികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ എഴുത്തും വായനയും അറിയുന്ന വ്യക്തികൾ കേവലം പതിനേഴു സ്ത്രീപുരുഷന്മാരായിരുന്നു. വ്യവസ്ഥാപിതമായ ഒരു ഗവൺമെന്റോ, നിയമചട്ടമോ അവർക്കുണ്ടായിരുന്നില്ല. 'കയ്യൂക്കുള്ളവൻ കാര്യക്കാരൻ' എന്ന മട്ടായിരുന്നു, അവിടെ. പൂർണ്ണമാർ പരമ്പരാഗതമായി ആചരിച്ചുവന്ന വഴക്കങ്ങളായിരുന്നു അവരുടെ ഏകജീവിതപ്രമാണം. കാടത്തത്തിൽ അവരുടെ കവികൾ അഭിമാനം കൊണ്ടിരുന്നു. പരിശുദ്ധ കഅബാപ്രദക്ഷിണം നൂൽബന്ധമില്ലാതെ, പൂണ്ണ നഗ്നതയേടേയാണ്, പെണ്ണുങ്ങൾപോലും നടത്തിയിരുന്നത്. ദാരിദ്ര്യത്തെ ഭയന്നു പെൺകുഞ്ഞുങ്ങളെ ജീവനോടെ കഴിച്ചുമുട്ടുന്നതുചില അറബിഗോത്രങ്ങളുടെ ആചാരമായിരുന്നു. ആഭിജാത്യവും ഉച്ചനീചത്വവും അസ്പഷ്ടതയും അവയുടെ പരമകാഷ്ഠ പ്രാപിച്ചിരുന്നു.

അറേബ്യയുടെ അയൽരാഷ്ട്രങ്ങളുടെ സ്ഥിതിയും വലിയ മെച്ചമായിരുന്നില്ല. ഇറാൻ, റോമ, ഇജിപ്ത് മുതലായ പ്രദേശങ്ങളിൽ നാഗരികതയുടെയും പരിഷ്കാരത്തിന്റെയും ഒരു മിന്നലാട്ടം കാണാമായിരുന്നുവെങ്കിലും, അന്ധവിശ്വാസങ്ങളുടെയും സാമൂഹ്യാനീതികളുടെയും അവിശുദ്ധമായ പൗരോഹിത്യ-സേച്ഛാധിപത്യ കൂട്ടുകെട്ടുകളുടെയും ജനമർദ്ദനങ്ങളുടെയും കേളീരംഗ

ങ്ങളായിരുന്നു അവയും. ആർക്കും അറിയാതെ ഇറക്കി
 ലഭിച്ച ഭാരതത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ഐക്യചാരവും നശിച്ച
 'സത്യം'വും (2) നിർമ്മിച്ചു. ആചാരങ്ങളെപ്പറ്റി
 സർവ്വസംഗ്രഹവും ബ്രഹ്മചര്യവും സന്യാസവു
 മായിരുന്നു മതജീവിതത്തിന്റെ ഉൽകൃഷ്ടമാനഭാവം.
 ഉയർന്ന ജാതികൾക്കിടയിൽ 'ഗാന്ധിജി'വിവാഹം (3)
 താണജാതികൾക്കിടയിൽ 'പാണ്ഡിത'വും (4) നട
 മാടിയിരുന്നു. നമ്മുടെ കേരളത്തിൽ വിശേഷിച്ചും നട
 പ്പിലിരുന്ന രണ്ടുപാദങ്ങളായിരുന്നു ഇവ. ഇങ്ങനെ
 നോക്കിയാൽ അന്ധവിശ്വാസങ്ങളുടെയും മതധ്വംസന
 ണകളുടെയും കരാളവാഴ്ചയാണ് ഭൂഗോളത്തിന്റെ കര
 റംകൃതൽ മറ്റൊരു വരെ ദൃശ്യമായിരുന്നത്.

ഈ തമോയുഗത്തിൽ, അറബിയിൽ മുഹമ്മദ്
 (സ) തിരുമേനി ഉദയം ചെയ്തു. അവിടുന്ന് ജനജീവി
 തത്തെ ആദ്യം ഉടച്ചുവാർത്തു. ശിക്തിന്റെ വേരറ്റത്തു.
 തരഹിയിന്റെയും നീതിയുടെയും സിംഹം സന്നം
 സ്ഥാപിച്ചു. വിദ്യാഭ്യാസത്തെ നിർമ്മിച്ചുമാക്കി. സന്നം
 നങ്ങൾക്കു കയ്യെടുത്ത് പഠിപ്പിക്കൽ പിതാക്കളുടെ
 കർത്തവ്യമായി വിളംബരപ്പെടുത്തി. ഉച്ചനീചത്വവും
 ആഭിജാത്യപ്രകടനവും പിതാക്കളെപ്പോലെയുള്ള ദുരഭി
 മാനവുമെല്ലാം തുടച്ചുനീക്കി. "അറബി" അറബിയ
 ല്ലാത്തവനേക്കാളും അറബിയല്ലാത്തവൻ അറബിയേ
 ക്കാളും യാതൊരു മേന്മയുമില്ല. വെളുത്തവൻ കറുത്ത
 വനേക്കാളും കറുത്തവൻ വെളുത്തവനേക്കാളും യാതൊരു

---

(2) മരിച്ച ഭർത്താവിന്റെ പിതയിൽ പാടി ഭാര്യ ആത്മഹത്യ ചെയ്യുന്ന
 സമ്പ്രദായം.
 (3) നിയമാനുസൃതമല്ലാത്ത വിവാഹം, അഥവാ, പ്രേമവിവാഹം.
 (4) ഒരു സ്ത്രീയെ ഒന്നിലധികം പുരുഷന്മാർ വേർക്കുന്ന സമ്പ്രദായം.

ശ്രേഷ്ഠതവുമില്ല. വല്ലഭമുണ്ടെങ്കിൽ ദൈവഭക്തിയെ നുകരാനുമാത്രം” എന്നു പ്രഖ്യാപിച്ചു. “ചീപ്പിന്റെ പല്ലകൾ കണ്ടാൽ മനുഷ്യന്മാരെല്ലാം സമന്മാരാണ്,” എന്നു മറ്റൊരായ സമതപസിദ്ധാന്തം ബോധനം ചെയ്തു. ധനികന്മാരുടെ ധനത്തിൽ ദരിദ്രന്മാർക്കു വകാശം നിശ്ചയിച്ചു. ആ അവകാശം നിബ്ബന്ധിച്ചും വാങ്ങിക്കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. തൊഴിലിന്റെ മാറ്റാത്തയും വെളിപ്പെടുത്തി. “പൗരോഹിത്യവും സന്യാസവും ഇല്ലാതിരിക്കട്ടെ,” എന്നു ഉച്ചൈസ്കരം ഉദ്ഘോഷിച്ചു. വിധവാ വിവാഹം നടപ്പിലാക്കി. സ്ത്രീകൾക്ക് ഓരോധനത്തിൽ അവകാശം വാങ്ങിക്കൊടുത്തു. ഗൃഹമാകുന്ന കൊച്ചു സ്റ്റേയിററിലെ ആഭ്യന്തരവകുപ്പിന്റെ ഉത്തരവാദിത്വം സ്ത്രീയിലുണ്ടാക്കി. അങ്ങനെ ‘ഹാക്കിമിയത്തം’ (അധീശാധിപത്യം) അല്ലാഹുവിനും ‘ഖിലാഫത്തം’ (പ്രാതിനിധ്യവകാശം) ജനങ്ങൾക്കുമായുള്ള ഒരു ‘ഇക്തിമത്തേ ഇലാഹിയ്യേ’ (ദൈവികഭരണം) ഫലത്തിൽ സംസ്ഥാപിച്ചു. എല്ലാ പ്രകാരത്തിലും മാതൃകായോഗ്യമായ ആ സ്റ്റേയിററിന്റെ നിയമചട്ടങ്ങൾ ദൈവിക ശരീരത്തായിരുന്നു. ഭരണാധികാരി (ഖലീഫ)യുടെ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് പ്രജകളുടെ ‘ബൈഅത്തി’ (സ്വതന്ത്രവും നിബ്ബന്ധവുമായ അനുസരണപ്രതിജ്ഞ)ന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലും, ഭരണ നിർവ്വഹണം ‘ശൂറാ’ (പരസ്പര കൂടിയലോചന)യുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലുമാണ്, ആ സ്റ്റേയിററിൽ നടന്നിരുന്നതും. എന്നാൽ ഖുർആനും സുന്നത്തും വ്യക്തമായി നിർദ്ദേശിച്ച വിഷയങ്ങളിൽ എന്തെങ്കിലും മാറ്റമോ ഭേദഗതിയോ ചെയ്യുവാൻ ഭരണത്തലവന്മാർക്കോ, അഖില ജനതതികളുടെ ഏകകണ്ഠമായ അഭിപ്രായത്തിനോ യാതൊരധികാരവും അതിലുണ്ടായിരുന്നില്ല.

ചുരുക്കത്തിൽ മനുഷ്യജീവിതത്തിന്റെ ശാഖോ
 പശാഖമുതൽ അന്തദ്ദേശീയരംഗങ്ങൾ വരെ അന്ത്യപ്ര
 വാചകർ പരിഷ്കരിക്കുകയുണ്ടായി. അതിനാൽ സാമൂ
 ത്രികവും സാർവ്വജനീനവും സാമൂഹികവും സമ്പൂർണ്ണ
 വുമായ ഒരു സമുദായസമുലാരണകൃത്യമായിരുന്നു അവി
 ടുത്തേത". "ഇന്നേദിവസം നിങ്ങൾക്കു" ഞാൻ നിങ്ങ
 ളുടെ ദീനിനെ പൂർത്തിയാക്കുകയും എന്റെ (സന്ദേശ
 മാകുന്ന) അനുഗ്രഹത്തെ മുഴുവിയ്ക്കുകയും ഇസ്രാമീസൈ
 നിങ്ങളുടെ ദീനായി തൃപ്തിപ്പെടുകയും ചെയ്തിരിയ്ക്കുന്നു." (5:3).

ഇയ്യവസരത്തിൽ നമ്മുടെ സവിശേഷ ശ്രദ്ധയ്ക്കു
 വിഷയീഭവിക്കേണ്ട ഒരു വസ്തുതയിലേയ്ക്ക് നിങ്ങളുടെ
 ചിന്തയെ ഞാൻ ക്ഷണിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. റസൂൽ കരീം
 (സ) ഇസ്രാമീകപ്രബോധനം ചെയ്തിരുന്നപ്പോൾ, തീരു
 മേനിയും പ്രതിപക്ഷങ്ങളും തമ്മിൽ അനുസ്മൃതമായ
 സമരസംഘട്ടനങ്ങൾ നടക്കുകയുണ്ടായല്ലോ. അതിനെ
 ല്ലാം നിദാനമായതുകും എന്തായിരുന്നു? അറബികളാണ
 കിൽ, പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ കർതാവും ജീവജാലങ്ങളുടെ
 അന്നഭാതാവും ഏക അല്ലാഹുവാണെന്നും ആവക കാര്യ
 ങ്ങളിലൊന്നും മററാക്കും പങ്കില്ലെന്നും ആദ്യമേ അംഗീ
 കരിച്ചിരുന്നവരാണ്. ഖുർആൻ അതിനു സാക്ഷ്യം
 വഹിയ്ക്കുന്നു: "പ്രപഞ്ചത്തെ സൃഷ്ടിച്ചതാർ, എന്നു ചോദി
 ക്കുമ്പോൾ 'അല്ലാഹു' എന്നാണവരുത്തരം പറഞ്ഞി
 രുന്നത്" (29:61). "തങ്ങളെ സൃഷ്ടിച്ചതാർ, എന്നു
 ചോദിയ്ക്കുമ്പോഴും 'അല്ലാഹു' എന്ന ഉത്തരം തന്നെയാ
 ണ് അവർക്കുണ്ടായിരുന്നത്." (43:87) "ഭൂലോകത്തി
 ന്റെയും അതിലുള്ള സമസ്തവസ്തുക്കളുടെയും ഉടമാവകാ
 ശമാക്കാണെന്ന ചോദ്യത്തിനും 'അല്ലാഹുവിനു' എന്ന

ഉത്തരമേ അവർക്കുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ.” (23: 84, 85)
 “ഏതൊരു വസ്തുവിന്റെയും ആധിപത്യച്ചെങ്കോലാരുടെ ഹസ്തുത്തിലിരിക്കുന്നു,” എന്ന ചോദ്യത്തിനു ‘അല്ലാഹുവിന്റെ ഹസ്തുത്തിൽ’ എന്നുതന്നെ അവർ മറുപടി പറഞ്ഞിരുന്നു.” (23: 88, 89) “ഏഴാകാശത്തിന്റെയും മഹത്തായ അൾഫി (സിംഹാസനം)ന്റെയും റബ്ബും നാഥനും അല്ലാഹുവാണെന്നും അവർക്കു വിശ്വാസമുണ്ടാകുന്നു. (23: 86, 87) “ഉപരിഭാഗത്ത് നിന്നു മഴ വർഷിപ്പിച്ചു”, വരണ്ടുമരവിച്ച ഭൂമിയെ സസ്യശൃഗ്മളവും കോമളവുമാക്കുന്നതും അല്ലാഹുതന്നെയെന്നും അവർ സമ്മതിച്ചിരുന്നു.” (29: 63) ഇങ്ങനെ പ്രാപഞ്ചിക വ്യവസ്ഥതിയുടെ നിയന്ത്രണവും നടത്തിപ്പും അല്ലാഹുവിനു മാത്രമാണെന്ന വിഷയത്തിൽ അറേബ്യൻ മുശ്രിക്കുകൾക്കു യാതൊരു ഭിന്നഭിപ്രായവുമുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നു ചുർആൻ നമുക്കു മനസ്സിലാക്കിത്തരുന്ന. എങ്കിൽപ്പിന്നെ എന്തിനെപ്പറ്റിയായിരുന്നു തിരുന്നബിയും അവരുതമ്മിൽ ശണ്ണ?

ഈ ചോദ്യത്തിന്റെ ഉത്തരം ശരിക്കും ഗ്രഹിച്ചില്ലെങ്കിൽ തൗഹീദിന്റെയും ശിക്ഷിന്റെയും മൗലികനവശം മനസ്സിലാക്കുകയില്ല. അതിനാൽ ചുർആനിലൂടെ തന്നെ നമുക്കു ഉത്തരം കണ്ടുപിടിക്കാം.

മുഖ്യമായും രണ്ടു വിഷയത്തിലായിരുന്നു പ്രവാചകനും മുശ്രിക്കുകളും തമ്മിൽ വടംവലി. ഒന്നു, ഇബ്രാഹീമിന്റെ വിഷയത്തിൽ; മറേറതു നിയമപ്രമാണത്തിന്റെ വിഷയത്തിലും.

പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ സ്രഷ്ടാവും നാഥനുമായ അല്ലാഹുവിനൊഴികെ മറ്റൊരാൾക്കും ഇബ്രാഹീമിന് പാടില്ലെന്നു

‘ലാഇലാഹ ഇല്ലല്ലാഹ്’ എന്ന കലിമത്തിലൂടെ പ്രവാചകൻ വാദിച്ചപ്പോൾ മുശ്രിക്കുകൾ അതിനെ എതിർത്തു. തങ്ങൾ പ്രതിഷ്ഠിച്ചു പുജിച്ചിരുന്ന വിഗ്രഹങ്ങൾ ഏതേതു മഹാത്മാക്കളുടെ നാമങ്ങളിലാണോ, അവർ തങ്ങൾക്കു അല്ലാഹുവിങ്കൽ ശിപാർഗ്ഗിച്ചെന്നും (10: 18); അല്ലാഹുവിന്റെ സാമീപ്യം തങ്ങൾക്കു സമ്പാദിച്ചുകൊടുക്കുമെന്നും (39: 3) ആയിരുന്നു അവരുടെ ധാരണ. അതിനാൽ അല്ലാഹുവിനു പുറമെ ആ ശുപാർകന്മാർക്കും ഇടയാളന്മാർക്കും ഇബാദത്ത് ചെയ്യണമെന്നു അവർ വാദിച്ചിരുന്നു. ഈ തത്വശാസ്ത്രമനുസരിച്ച് പ്രസ്തുത മഹാത്മാക്കളുടെ വിഗ്രഹങ്ങളുടെയും ഖബറുകളുടെയും മുമ്പിൽ ബലികർമ്മങ്ങൾ, വഴിപാടുകൾ, നേട്ടുകൾ, അർച്ചനകൾ, പ്രാർത്ഥനകൾ, അഭയാർത്ഥനകൾ, സഹായാർത്ഥനകൾ തുടങ്ങി പല ആരാധനാമുറകളും അവർ സമർപ്പിച്ചിരുന്നു. റസൂൽ (സ) തിരുമേനിയുടെ തൗഹീദ് പ്രഭാഷണം അവയുടെ നേർക്കുള്ള ശക്തിമത്തായ ഒരു പ്രഹരമായിരുന്നു.

ഇതേപ്രകാരം മനുഷ്യജീവിതത്തിന്റെ നിയമപ്രമാണങ്ങളായി അല്ലാഹു അവതരിപ്പിച്ച കിതാബിനെ (വിശുദ്ധഖുർആനെയും, ദൈവദൂതൻ ജീവിച്ചുകാണിച്ച സുന്നത്തിനെ (ജീവിതചര്യ)യും അംഗീകരിക്കണമെന്നും മറ്റെല്ലാ നിയമപ്രമാണങ്ങളെയും പരിത്യജിക്കണമെന്നും അവിടുന്ന് വാദിച്ചപ്പോൾ അതിനെയും അവർ തീർസ്സരിച്ചു. തങ്ങളുടെ ‘കാക്കകാരണ്’ന്മാരുടെ വഴക്കങ്ങൾമാത്രമേ ജീവിതപ്രമാണമായി സ്വീകരിക്കുക എന്നുള്ളതായിരുന്നു മുശ്രിക്കുകളുടെ നിലപാട്. അതാണ് അല്ലാഹു പറഞ്ഞത്:

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَإِلَىٰ الرَّسُولِ قَالُوا
 حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا نَالِمِينَ

(‘അല്ലാഹു അവതരിപ്പിച്ചതിലേക്കും റസൂലിനേക്കുവേണ്ടിയും വരുവിൻ,’ എന്നു പറയപ്പെടുമ്പോൾ അവർ പറയും: “ഞങ്ങളുടെ പൂർവ്വന്മാർ ഏതൊരു വഴക്കും അനുഷ്ഠിച്ചിരുന്നതായി ഞങ്ങൾ കണ്ടിട്ടുണ്ടോ അതുതന്നെ മതി, ഞങ്ങൾക്കു!”) (5: 104)

ചുരുക്കത്തിൽ, ഇബ്രാഹിം ആക്, നിയമപ്രമാണം ആരുടേത് എന്നീ പ്രശ്നങ്ങളുടെ അച്ചുതണ്ടിന്മേലാണ് തയ്ഹീദ് ശിക്ഷ കരങ്ങുന്നത്. ഇബ്രാഹിമിനെ അല്ലാഹുവിനു മാത്രമാക്കിയും ദൈവികശരീഅത്തിനെ നിയമപ്രമാണമായി അംഗീകരിച്ചും ജീവിക്കുന്നവനാകാൻ അവനാണ് യഥാർത്ഥ ‘മുവാഹ് ഹിദ്’!

ഇസ്ലാമിക പരിഷ്കർത്താക്കളും പരിഷ്കരണവും

നിങ്ങളുടെ വന്ധ്യപിതാവു, നിങ്ങളുടെപ്പുത്രന്റെ കുടുംബാംഗങ്ങൾക്കു വേണ്ടി, സകല ഉപകരണസാമഗ്രികളോടും കൂടിയുള്ള ഒരു മണിമേട പണിയിച്ചുവെന്നു വിചാരിക്കുക. മഹത്തും ബൃഹത്തുമായ ആ മന്ദിരത്തിൽ കുടുംബത്തിലെ ഓരോരോ വ്യക്തികളെ ക്ഷണിച്ചുവരുത്തി താമസിപ്പിച്ചുവന്നു. നിങ്ങളുടെ ക്ഷേമത്തിനും ഐശ്വര്യത്തിനും വേണ്ട സർവ്വതും അതിൽ സംഭരിച്ചു. നിങ്ങളുടെ അന്തസ്സും അഭിമാനവും അദ്ദേഹം സമ്പൂർണ്ണമായി ഉയർത്തിവെച്ചു. അങ്ങനെ

ആ മഹാനഭാവൻ ഇഹത്തിൽനിന്നും യാത്രയാവാൻ ഞങ്ങളോടും സപകുംബത്തിന്റെ ഉൽഗതിയ്ക്കും ശ്രേയസ്സിനും അവശ്യമാവശ്യമായ നിർദ്ദേശങ്ങളടങ്ങിയ ഒരു 'ഗൈഡ്' നിങ്ങളുടെ കൈയിലുണ്ടായിരിക്കട്ടെ അദ്ദേഹം ഇങ്ങിനെ 'വസിയ്ക്കൂ' ചെയ്യൂ:

“എന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട സന്തതികളേ, ഞാനിതാ നിങ്ങളോടു വിടയാക്കുകയായി. എന്റെ പിറകിൽ നിങ്ങളെ പല വിനാശങ്ങളും കഴപ്പങ്ങളും അഭിമുഖീകരിച്ചെന്നുവരും. അതിനാൽ നിങ്ങളോടു ചില അന്ത്യോപദേശങ്ങൾ ചെയ്തുകൊള്ളുന്നു:

“നിങ്ങൾക്കു ആജീവനാന്തം അധിവസിയ്ക്കുവാനുള്ളതാണീ മണിമാളിക. ഇതുവിട്ടു നിങ്ങളെങ്ങും പോവരുത്. അതാപലൂരമായിരിയ്ക്കും. നിങ്ങൾക്കും നിങ്ങളുടെ ഭാവിതലമുറകൾക്കും, എന്നല്ല, ഇവിടെ വന്നു താമസിക്കുന്ന സകലർക്കും സുഖമായും സുഭിക്ഷമായും കഴിയാനുള്ള വക ഞാനിവിടെ ശേഖരിച്ചുവെച്ചിട്ടുണ്ട്. പുറമെനിന്നു യാതൊന്നും വരുത്തേണ്ടുന്ന ആവശ്യമില്ല. ഈ മനോഹരമന്ദിരം ശത്രുക്കളുടെ ആക്രമണങ്ങളിൽനിന്നും പരിരക്ഷിയ്ക്കുക. അതിന്റെ പേരിൽ ജീവനെ ത്യജിക്കേണ്ടിവന്നാലും പിൻമാറരുത്. ഇതൊന്നു മാത്രമാണ് ഈ കുടുംബത്തിന്റെ അനന്തസ്സും ഇസ്തുതയും നിലനിർത്തുന്ന ഏകരക്ഷാസങ്കേതം. മറ്റാരുടെയും നിർദ്ദേശത്തിന്റെ ആവശ്യമില്ലാത്തവിധം, എല്ലാ സംഗതികളും നിങ്ങളുടെ കൈയിലുള്ള ഈ ഗൈഡിൽ ഞാൻ സവിസ്തരം പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതനുസരിച്ചു പ്രവർത്തിയ്ക്കുക. എങ്കിൽ നിങ്ങൾക്കൊരു ദോഷവും വരികയില്ല. അവസാനമായി ഒന്നുകൂടി ഞാൻ ഉണർത്തിച്ചുകൊള്ളട്ടെ:

വരേണ്ടവർ മുഴുവൻ ഇവിടെ എത്തിക്കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. അതുകൊണ്ട് അവരെയും നിങ്ങൾ ക്ഷണിച്ചുവരുത്തണം. ശ്രദ്ധിയ്ക്കുക. ഇവിടെ ഹാജരുള്ളവർ ഹാജരില്ലാത്തവർക്ക് എന്റെ ഈ സന്ദേശമെത്തിക്കണം!”

പിതാവിന്റെ വിധേയാനന്തരം ചില അന്തഃഹിതകളെല്ലാം നടന്നെങ്കിലും അന്നു തറവാട്ടുകാര്യം നോക്കിനടത്തിയിരുന്ന കൂറുള്ള മകനും കുടുംബാംഗങ്ങളും അത് ക്ഷണത്തിൽ അവസാനിപ്പിച്ചു. കുടുംബം പൂർണ്ണസ്ഥിതിയിൽ സുരക്ഷിതമായി. പിന്നീട് ചില ഭരതപദേഷ്ടാക്കളുടെ കത്തിത്തിരുപ്പുകൾക്ക് വശംവദരായി കുടുംബത്തിലെ ചില അംഗങ്ങൾ തമ്മിൽ തമ്മിൽ കലഹം തുടങ്ങി. തൽഫലമായി അനന്മാർ പിടിച്ചടക്കി, കുടുംബഭരണം. അവർ ആ തറവാട്ടുപുരയുടെ ഒരു പ്രധാനവശം തകർത്തു കളഞ്ഞു. ഇത്തരത്തിൽ പിതാവോടു കൂറുള്ള ചില മഹാശയന്മാർ വഷളായിക്കഴിഞ്ഞ സ്ഥിതിഗതികൾ നന്നാക്കുവാനും തറവാടിന്റെ തകർന്ന ഭാഗം റിപ്പേർ ചെയ്ത് പരിഷ്കരിക്കുവാനും ശ്രമിച്ചുവെങ്കിലും സാഹചര്യത്തിന്റെ പ്രാതികൂല്യം മൂലം പരാജയപ്പെടുകയാണുണ്ടായത്. കുറെ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ആ കുടുംബത്തിൽ ഒരു മഹാമനസ്സനുണ്ടായി. അദ്ദേഹം ആ രക്ഷാസങ്കേതത്തിനു ബാധിച്ച എല്ലാ കേടുപാടുകളും തീർത്ത് പൂർണ്ണസ്ഥിതിയിൽ പുനഃസ്ഥാപിച്ചു വരികയായിരുന്നു. അപ്പോഴേയ്ക്കും അദ്ദേഹം വധിയ്ക്കപ്പെട്ടു. അതോടെ കുടുംബനായകത്വം വീണ്ടും അക്രമികളുടെ കയ്യിലേക്കുതന്നെ നീങ്ങി. അവർ കൂടുതൽ തകർപ്പുനാരായിരുന്നു. കുടുംബത്തിന്റെ നേതൃത്വം പിന്നീട് പലരും കയ്യേറ്റു. പക്ഷേ, സ്വന്തം തറവാടിനു കേടുപാടുകളുണ്ടെന്നതായിരുന്നു അവരുടെയെല്ലാം പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ

ആകെത്തുക. എന്നാൽ അതേ അവസരത്തിൽ ഭാഗികമായിട്ടെങ്കിലും അതിനെ റിപ്പോർചെയ്ത് പരിഷ്കരിക്കുവാൻ ചില ധീരാത്മാക്കൾ മുന്പോട്ടു വരികയും അവരുടെ സഭുഭ്യം ഏറെക്കുറെ ഫലപ്രദമാവുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങിനെ ഒരു ഭാഗത്ത് നശീകരണവും മറുഭാഗത്ത് പുനരുദ്ധാരണവുമായി കുറെകാലം തുടന്നു. ഇപ്പോഴാകട്ടെ, ആ രക്ഷാസങ്കേതത്തിന്റെ കഥ അന്ത്യം ദയനീയമാണ്. അതിന്റെ ഉപരികൂടവും അടിത്തറയും തകർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ ഘടന ആദ്യം താറുമാറായിരിക്കുന്നു. ഇത്തരമുള്ളതിൽ സ്വപിതാവിന്റെ മഹത്തായ സേവനത്തെ വിലയിരുത്തുകയും സ്വരക്ഷക്കുതന്നെ ഏകാലംബം ആ സങ്കേതമാണെന്നു ആത്മാർത്ഥമായി വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന, കൂറുള്ള സന്താനങ്ങളുടെ കർത്തവ്യമെന്താണ്? ആ മന്ദിരത്തെ പുഷ്പാവസ്ഥയിൽ പുനരുദ്ധരിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുകയല്ലാതെ മറ്റെന്തെങ്കിലുമല്ലതന്നെ!

മേൽ കാണിച്ച ഉപമയിൽ, പിതാവിന്റെ സ്ഥാനത്ത് അന്ത്യപ്രവാചകരെയും, മണിമേടയുടെ സ്ഥാനത്ത് ഇസ്ലാമിക വ്യവസ്ഥിതിയെയും, ഗൈഡിന്റെ സ്ഥാനത്ത് ഖുർആൻ, സുന്നത്ത് എന്നിവയെയും, കടുബത്തിന്റെ സ്ഥാനത്ത് സമുദായത്തെയും തകർപ്പുനമാരുടെസ്ഥാനത്ത് വ്യതിചലിച്ച മുസ്ലിംകക്ഷികളെയും, റിപ്പോർമാരുടെ സ്ഥാനത്ത് സമുദായപരിഷ്കർത്താക്കളെയും വെച്ചാൽ, ഇനി നാം പ്രതിപാദിക്കാൻ പോവുന്ന വിഷയത്തിന്റെ ഒരേകദേശ ചിത്രീകരണമായിരിക്കും അത്.

അബൂബക്കർ സിദ്ദീഖ്

തിരുനബി(സ)യുടെ വിധോഘാതനന്തരം സമുദായ നേതൃത്വം മഹാനായ അബൂബക്കർ(റ)ന്റെ ബലിഷ്ഠ ഹസ്തത്തിലപ്പിതമായി. ഇസ്ലാമികഖുവസ്ഥിതിയാകുന്ന മനോഹര സൗധത്തെ അതിന്റെ നിസർഗ്ഗസുന്ദരമായ രൂപത്തിൽ അദ്ദേഹം നിലനിർത്തി. എന്നാൽ ഒരു കൂട്ടം അവിവേകികൾ ഇസ്ലാമികവൃത്തത്തിൽനിന്നും പുറത്തു പോയി ചിത്നയുണ്ടാക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചു. യമാമയിൽ മുസൈലിമത്തുൽ കദ്ദാബും, യമനിൽ അസുവദുൽ അൻ സിയും പുത്തൻ പ്രവാചകത്വവാദം പുറപ്പെടുവിച്ചു. പോരാത്തതിനു, ബന്റ യർബൂഉഗോത്രം ഇസ്ലാമിക സ്റ്റേയിറിലേക്ക് തങ്ങളുടെ സകാത്തം നല്കുവാൻ വിസമ്മതിച്ചു. തിരുമേനിക്കുശേഷം മുസ്ലിം സമുദായത്തിൽ പൊട്ടിപ്പുറപ്പെട്ട ആദ്യത്തെ ചിത്നകളായിരുന്നു അവ.

പ്രസ്തുത രണ്ടു ബിദ്അത്തുകളെയും സിദ്ദീഖുൽ അക്ബർ(റ) തന്റെ സമർത്ഥമായ നടപടി വഴി മുളയിൽ തന്നെ നുള്ളിക്കളഞ്ഞു. മുസൈലിമത്തിനെ യമാമയിൽ വെച്ചും അസുവദിനെ സൻആ(യമൻ) യിൽവെച്ചും മുസ്ലിം സേനയുദ്ധത്തിൽ വധിച്ചു. സകാത്തു നിഷേധകന്മാരോടു യുദ്ധത്തിനൊരുമ്പെട്ടപ്പോൾ ഉമറബ്നുൽഖത്താബ്(റ) ആദ്യം അതിനെ ചോദ്യം ചെയ്തുവെങ്കിലും ഒടുവിൽ ഖലീഫയുടെ സംരംഭത്തോട് പൂർണ്ണമായി യോജിക്കുകയാണുണ്ടായത്. ഉമറുമായിനടന്ന ഈ ചർച്ചയിൽ സിദ്ദീഖുൽ അക്ബർ ദുഃഖസ്വരത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ച വാക്കുകൾ ഇവിടെ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധേയമത്രെ:

وَاللَّهُ أَوْ مَنَعُونِي عَقْلًا كَانُوا يُؤَدُّونَهُ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَقَدْ تَلَّوْنَهُمْ عَلَى مَنَعِهِ (رواه البخاري ومسلم)

(അല്ലാഹുവാണ്: റസൂൽ (സ) തിരുമേനിയുടെ സമക്ഷം അവർ സമർപ്പിച്ചിരുന്ന ഒരു ദ്രവ്യമാണ് എന്റെ ഗവൺമെന്റിനു തടഞ്ഞിരുന്നതെങ്കിൽ പോലും ആയൊരു തടസ്സത്തിന്റെ പേരിൽ അവരോട് ഞാൻ യുദ്ധം ചെയ്യുമായിരുന്ന!)

ഇതാണ് സിദ്ദീഖിന്റെ മുഖ്യമായ സമുദായരണ കൃത്യം. ഇതോടൊപ്പം പില്ലാലക്കാരുടെ ആവശ്യത്തെ മുൻനിർത്തി വിശുദ്ധ ഖുർആൻ ഒരു ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ രൂപത്തിൽ ശ്രേയീകരിച്ചുവെന്നതും എടുത്തുപറയാവുന്ന ഒരു ക്രിയാത്മക പരിഷ്കരണമാകുന്നു.

അബൂബക്കറി(റ)ന്റെ ശേഷം, യഥാക്രമം ഖിലാഫത്തുത്തരവാദിത്വം വഹിച്ച ഉമർ, ഉസ്താൻ, അലി(റ) എന്നീ ഖുലഫാഉർറാശിദുകളുടെ കാലത്തും മതം, സമുദായം, ഭരണം മുതലായ രംഗങ്ങളിൽ മഹത്തായ ധാരാളം പരിഷ്കരണ കൃത്യങ്ങൾ നടന്നിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ സ്ഥലപരിമിതി നിമിത്തം അവയൊന്നും തല്ലാലം പ്രതിപാദിക്കുവാനുദ്ദേശിക്കുന്നില്ല.

ഖുലഫാഉർറാശിദുകളുടെ ശേഷം

സച്ചരിതരായ നാലു ഖലീഫമാർക്കു ശേഷം ഇസ്ലാമിലെ ഖിലാഫത്തു വ്യവസ്ഥിതിക്കാണ് ആദ്യമായി തകരാറു ബാധിച്ചത്. ഇസ്ലാമിക ഭരണം, ഭൗർഭാഗ്യവശാൽ രാജാധിപത്യത്തിന്റെ രൂപം കൈക്കൊണ്ടു. പ്രജകളുടെ സ്വതന്ത്രവും നിബ്ബാധവുമായ ബൈഅത്തിന്റെ

അടിസ്ഥാനത്തിലാണ്, നാലു ഖലീഫമാർ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടിരുന്നത്. എന്നാൽ ഇസ്ലാമിക ഭരണകൂടം ബന്ധു ഉമയ്യത്തിന്റെ അധീനത്തിൽ വന്നപ്പോൾ അവരതിനെ സ്വകുടുംബത്തിന്റെ കരുതകയാക്കിക്കളഞ്ഞു. ഇസ്ലാമിൽ പൊട്ടിപ്പുറപ്പെട്ട ബിദ്അത്തുകളിൽ ഏറ്റവും ദോഷം ചെയ്തത് ഇതായിരുന്നു. ഈ ബിദ്അത്തിനെ നശിപ്പിച്ച് ഇസ്ലാമിക ഖിലാഫത്ത് പൂർ്വ്വസ്ഥയിൽ പുനഃസ്ഥാപിക്കുവാൻ ചില യീരാത്താക്കൾ രംഗത്തിറങ്ങിയെങ്കിലും അമവിയ്യക്കളുടെ ഭൗതിക ശക്തിയും കരുതൃവും ആ സംരംഭത്തെ പരാജയപ്പെടുത്തുകയാണ് ചെയ്തത്.

രാജാധിപത്യത്തെത്തുടർന്ന്, ഭരണരംഗത്ത് മറ്റു പല ഭരണാധികാരികളും തലപൊക്കി. രാഷ്ട്രത്തിന്റെ പൊതു സ്വത്ത് അമവിയ്യക്കളുടെ കുടുംബ സ്വത്തായി മാറി. ഫിർഖന്റെ ഔധത്യം, കിസ്രാ-കൈസർമാരുടെ ആഭാടം, ജാഹിലിയ്യാ കാലത്തെ സ്വജനപക്ഷപാതം, മനുഷ്യത്വ വിഹീനമായ മട്ട്നമുറകൾ-ഇമ്മാതിരി അനിസ്ലാമിക ചെയ്തികളായിരുന്നു ആ ഭരണാധിപതികളുടെ പ്രത്യേകതകൾ. ഹ: അലി(റ)യെയും കുടുംബത്തെയും 'ലഅ്നത്തു കൂറുക' എല്ലാ ജൂമുആ. മുത്തുബകളിലും പതിവായി ആചരിക്കപ്പെടുന്ന മറൊരാൾ ബിദ്അത്തായിരുന്നു.

ഉമറബ്നു അബ്ബിൽ അസീസു

ഈ ഘട്ടത്തിലാണ് അതേ കുടുംബത്തിൽനിന്നു മറ്റൊന്നായ ഉമറബ്നു അബ്ബിൽ അസീസു (ഫിജ്റ 61-101) ഖിലാഫത്തുത്തരവാദിത്വം കയ്യേറിയത്. ആ പദവി അദ്ദേഹമൊരിക്കലും ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നില്ല. തന്റെ

മുൻഗാമി സുലൈമാനുബ്ദുൽ അബ്ബീൽ മലിക് കാലഗതിയടഞ്ഞപ്പോൾ, മുൻ ഭരണാധിപതികളിലൊരാളായ വലീദിന്റെ നിയമനപത്രമനുസരിച്ച് ഉമറി(റ)നെ ബന്ധു ഉമയ്യാ ഗോത്രം ഭരണചീർത്തിലിരുത്തി. തദവസരം, ആപത്സമയത്തുച്ചരിക്കുന്ന “ഇന്നാലില്ലാഹി....” എന്ന പൂർത്തുൻ വാക്യമാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവചരിത്രത്തിൽനിന്നും പുറത്തുവീണത്. ബൈഅത്തിന്റെ സന്ദർഭമായപ്പോൾ അവിടെ തടിച്ചുകൂടിയിരുന്ന ജനലക്ഷങ്ങളോടായി അദ്ദേഹം പ്രഖ്യാപിച്ചു: “എനിക്കു ബൈഅത്ത് ചെയ്യുന്നതിൽനിന്നും നിങ്ങളെ ഞാൻ തികച്ചും സ്വതന്ത്രരാക്കിയിരിക്കുന്നു. നിങ്ങൾക്കിഷ്ടമുള്ള മറ്റൊരാളെ തിരഞ്ഞെടുക്കുവിൻ!” ജനങ്ങൾ ഏകസ്വരത്തിൽ വിളിച്ചുപറഞ്ഞു: “അങ്ങ് തന്നെയാണ് ഞങ്ങളുടെ വലീഫ്!”

വിലാഫത്ത് ചുമതല ഏറ്റെടുത്തശേഷം ആദ്യമായി ഉമർ(റ) ചെയ്തത് സ്വന്തംപേരിലുള്ള വസ്തുവകകളൊക്കെ മുസ്ലിംകളുടെ പൊതുഭണ്ഡാരത്തിൽ ലയിപ്പിക്കുകയാണ്. മുൻ ഭരണകർത്താക്കൾ പൊതുസ്വത്തുക്കൾ സ്വകാര്യമായി വീതിച്ചുകൊടുത്ത വകയിൽ തനിക്കു ലഭിച്ചതായിരുന്നു അവ. പിന്നെ ചതാക്കുകളും അദ്ദേഹം ബൈഅത്തുൽമാലിലേക്ക് കൊടുപ്പിച്ചു. മുൻ ഭരണാധിപതികളിലൊരാളായ അബ്ദുൽ മലിക്സിന്റെ പുത്രി ഫാത്തിമയായിരുന്നു ഉമർ രണ്ടാമന്റെ സഹധർമ്മിണി. പിതാവ് പാരിതോഷികമായിക്കൊടുത്ത ഒരു രത്നമാലയുണ്ടായിരുന്നു, അവക്ക്. വലീഫ് പറഞ്ഞു: “പ്രിയേ, രണ്ടിലൊന്നു തീരുമാനിക്കുവാൻ നിനക്കു പൂർണ്ണസ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ട്: ഒന്നുകിൽ ഈ മാല ഇതിന്റെ യഥാർത്ഥ അവകാശികൾക്ക് തിരിച്ചെല്ലിക്കുക; അല്ലെങ്കിൽ നീയുമായി

വേപ്പെടുവാൻ എന്നെ അനുവദിക്കുക!” പത്നിയുടെ മറുപടി: “ഇയ്യൊരു മാലയെന്ത്? ഇതിലുമെത്ര യോമടങ്ങു വിലപിടിപ്പുള്ള ആഭരണങ്ങൾ പരിത്യജിക്കേണ്ടി വന്നാലും എനിയ്ക്കുന്റെ പ്രിയതമൻ മതി!” അങ്ങിനെ അതും ബൈത്തുൽമാലിലുപിച്ചു.

കുടുംബാംഗങ്ങൾ അന്യായമായി കൈവശം വച്ചിരുന്ന പൊതു സ്വത്തുക്കളെല്ലാം അദ്ദേഹം രാഷ്ട്രത്തിന്റെ പൊതു ഖജനാവിൽ ലയിപ്പിച്ചു. മുസ്ലീംകളുടെ അധീനത്തിലുണ്ടായിരുന്ന അമുസ്ലീംകളുടെ ധനം തിരിച്ചുകൊടുപ്പിച്ചു. ഇങ്ങനെ സാമ്പത്തിക രംഗം ശുദ്ധീകരിച്ച ശേഷം ഭരണരംഗത്തേക്ക് തിരിഞ്ഞു. അക്രമികളായ ഗവണ്ണർമാരെയും ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെയും പിരിച്ചു വിട്ടു, തൽസ്ഥാനത്ത് നേരം ഞെറിയുമുള്ളവരെ നിയമിച്ചു. സകാത്തു വ്യവസ്ഥ ക്രമപ്രകാരം പുനഃസ്ഥാപിച്ചു. തന്മൂലം ഏതാനും നാളുകൾക്കുള്ളിൽ സകാത്തു വാങ്ങാൻ അർഹപ്പെട്ടവരില്ലാത്ത വിധം, രാഷ്ട്രം മുഴുവൻ സമ്പന്നമായി. അതിനാൽ ആ സംഖ്യ അടിമകളെ മോചിപ്പിക്കുന്ന വകുപ്പിലാണ് വിനിയോഗിച്ചത്. നിലവിലുള്ള കക്ഷികളെയെല്ലാം നയോപായത്തിലൂടെ ഒതുക്കി നിർത്തി. ജൂമഅു വുത്തുബയിൽ നടമാടിയിരുന്ന ‘ലഅനത്ത് പരിപാടി’ എടുത്തു കളഞ്ഞു. ആ സ്ഥാനത്ത്,

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ

എന്നു തുടങ്ങുന്ന സൂറത്തുനഹ്ലിലെ ആയത്ത് ഓതുക പതിവാക്കി. സമുദായത്തിലെ താഴ്ന്ന വിഭാഗത്തോടുള്ള അവജ്ഞ തുടച്ചുനീക്കി. അസ്വദിന്റെ ഒരു ‘മരല’യായ യസീദുബ്നു അബീഹബീബിനെയാണ്

ഇജിപ്തിലെ 'ഗ്രാൻഡ് മുഫ്തി'യായി അദ്ദേഹം നിയമിച്ചത്. ഇസ്ലാമിക വിദ്യാഭ്യാസം സർവ്വത്ര പ്രചരിപ്പിച്ചു. ഇസ്ലാമിലെ ചിന്താപ്രസ്ഥാനവും 'ഇജ്തിഹാദ്' വികസിപ്പിച്ചു. ഹദീസ് ക്രോഡീകരണപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ അടിത്തറ പാകി. എന്തിനധികം, ആ മഹാനഭാവൻ ജനജീവിതത്തെ ആദ്യന്തം സമൃദ്ധരിച്ചു.

ഇബ്നു അബ്ബിൽ അസീസി(റ)ന്റെ നീതിബോധത്തിൽ ആകൃഷ്ടരായി നിരവധി അമുസ്ലിംകൾ ഇസ്ലാമിക സൗധത്തിൽ അഭയം പ്രാപിച്ചു. അയൽപക്കത്തെ അമുസ്ലിം രാഷ്ട്രങ്ങളിൽ പലതും ഇസ്ലാമിനെ ആശ്രയിച്ചു. മഹത്തും ബൃഹത്തുമായ ഈ സമൃദ്ധാരണകൃത്യങ്ങളെല്ലാം അദ്ദേഹം സാധിച്ചത് വെറും 30 മാസംകൊണ്ടാണ്. ഖിലാഫത്ത് വ്യവസ്ഥ ഇസ്ലാമികരീत्या പുനഃസ്ഥാപിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുകയായിരുന്നു, അദ്ദേഹം. അപ്പോഴേക്കും നാപകടംബം വിഷംകൊടുത്ത് ആ മഹാനെ വധിച്ചുകളഞ്ഞു!

നാലു ഇമാമുകൾ

ഉമർ രണ്ടാമനുശേഷം ഖിലാഫത്ത് പഴയ ജാഹിലിയ്യത്തിലേക്കുതന്നെ തിരിച്ചുപോയി. അനന്തരം ഇസ്ലാമിക വിജ്ഞാനവും അധികാരവും ഒരിയ്ക്കലും ഒരിടത്തു സമ്മേളിക്കുകയുണ്ടായില്ല. ഭരണാധിപതികൾ ഇസ്ലാമിനെപ്പറ്റി അജ്ഞരും പണ്ഡിതവർഗ്ഗം അവരുടെ താളത്തിനൊത്തു തുള്ളുന്നവരുമായിത്തീർന്നു. ഇതാണ് സമുദായത്തിനു നേരിട്ട മറ്റൊരു മഹാ വിപത്ത്.

അമവിയ്യാക്കളുടെ ശക്തി ക്ഷയോന്മുഖമായി വന്നു. അങ്ങനെ ഭരണകൂടം ബന്തു അബ്ബാസ് പിടിച്ചു പറ്റി.

അനിസ്താമികത്വത്തിലും ജനമദ്വന്ദ്യത്തിലും അമവിയ്യോ
 കളുടെ ഒട്ടും പുറകിലായിരുന്നില്ല, അബ്ബാസിയാക്കൾ.
 ഗ്രീക്കുകാരുടെ അനിസ്താമിക തത്വചിന്തകൾ മുസ്ലിം-
 കൾക്കിടയിൽ പ്രചരിപ്പിച്ചുവെന്നതായിരുന്നു അവരുടെ
 മറ്റൊരു ബിട് അത്.

അധികാര മണ്ഡലത്തിലെ സ്ഥിതി ഇങ്ങനെയൊ
 ക്കെയായിരുന്നുവെങ്കിലും, ഉമറുബ്നു അബ്ബിൽ അസീ
 സ്(റ) കൊള്ളത്തിന് നവദീപം പറ്റാ അണയുകയുണ്ടാ
 യില്ല. അത് മറ്റൊരു രംഗത്ത്-വിജ്ഞാന രംഗത്ത്
 -കത്തിജ്ജലിച്ചു. ഖുർആനിലും ഹദീസിലും അവ
 ഗാഹം നേടുക, ആ രണ്ടു മതലിഖിതപ്രമാണങ്ങൾ പ്രച
 രിപ്പിക്കുക, അവയിൽ ഗവേഷണം നടത്തി, ഇസ്ലാ
 മിലെ ശാഖാപരമായ നിയമങ്ങളും നിയമങ്ങളുടെ അടി
 സ്ഥാന തത്വങ്ങളും കണ്ടുപിടിക്കുക, അങ്ങനെ തനതുകാ
 ലത്ത് ഏറ്റവും പരിഷ്കൃതവും പ്രായോഗികവുമായ
 ഒരു ഇസ്ലാമിക നാഗരിക വ്യവസ്ഥിതി ആവിഷ്കരി
 ക്കുക തുടങ്ങിയ പല കൃത്യങ്ങളും നിർവ്വഹിച്ചു, അതി
 മഹത്തായ ഒരു ചിന്താപ്രസ്ഥാനം നിലവിൽ വന്നു.
 ഇതായിരുന്നു ആ കാലത്തിന്റെ ഏറ്റവും വലിയ
 ആവശ്യവും.

ഈ ചിന്താപ്രസ്ഥാനം നയിച്ച പ്രഗത്ഭ വ്യക്തി
 കളായിരുന്നു നാലു ഇമാമുകൾ. അന്നീ പ്രസ്ഥാനം ഉട
 ലെടുത്തിട്ടില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ പിൻതലമുറകൾക്കു
 ഇസ്ലാമിനെ തനതു രൂപത്തിൽ കാണുക കേവലം അസാ
 ധ്യമായേനെ. പ്രസ്തുത മഹാത്മാർ നിലവിലുള്ള രാഷ്ട്രീയ
 വടംവലികളിലൊന്നും ഇടപ്പെടാതെ വിജ്ഞാനീയ രംഗ
 ത്ത് അഭിപ്രായ സേവനം നിർവ്വഹിച്ചു. ഭരണാധി
 കാരികളുടെ അനുഗ്രഹങ്ങൾക്കും ആശിസ്സുകൾക്കും

കെഞ്ചാൻ പോവാതെ തികച്ചും സ്വതന്ത്രമായാണ് തങ്ങളുടെ ഈ ഭാരിച്ച കർത്തവ്യം ആ പുണ്യാത്മാക്കൾ അനുഷ്ഠിച്ചത്. അവരെ സ്വവശത്താക്കുവാൻ ഭരണകൂടം പല അടവുകളും പയററിനോക്കി. വലിയവലിയ ഉദ്യോഗങ്ങൾ ഓഫർ ചെയ്തു. വിലപിടിച്ച സമ്മാനങ്ങൾ വെച്ചു നീട്ടി. പക്ഷേ അതൊക്കെ അവജ്ഞാപൂർവ്വം തിരസ്കരിക്കുകയാണ് അവർ ചെയ്തത്.

നിലവിലുള്ള സേച്ഛാധികാരപ്രമത്തതയെ അവർ മനസാ വെറുത്തിരുന്നു. അതുകാരണം, മനുഷ്യത്വം ലജ്ജിച്ചുതലതാഴ്ന്ന നിഷ്കൃതകളും ക്രൂരതകളും അവർക്കു സഹിക്കേണ്ടിവന്നു. ഇമാം അബൂഹനീഫ് (ഹി: 80-150) വളരെക്കാലം ജയിൽശിക്ഷയും കൊരടാവുകൊണ്ടുള്ള അടിയും അനുഭവിച്ചു. ജയിലിൽ വെച്ചാണ് ആ മഹാൻ അന്ത്യശ്വാസം വലിച്ചത്. ഇമാം മാലിക്കി (ഹി: 95-179) നെ ഒരു ഫത്വായുടെ പേരിൽ കൊരടാവുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചുമലിൽനിന്നു കരം വേർപെടുത്തുകയും ചെയ്തു. അതും ചോരാഞ്ഞ, ശരീരം മുഴുക്കെ കരിതേച്ചു, കഴുതപ്പുറത്തിരുത്തി, ബസാറിലൂടെ സാവారిചെയ്യിച്ചു പമാനിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇമാം ശാഫി (ഹി: 150-240)യെ യമനിൽനിന്നു ബശാദ്വരെ വിലങ്ങുവെച്ചു ഏറ്റവും അപമാനകരമായ നിലയിൽ കൊണ്ടുവരികയുണ്ടായി. വിശുദ്ധ പൂർആൻ സൃഷ്ടിയാണെന്ന വാദം അംഗീകരിക്കാൻ കൂട്ടാക്കാത്ത കാരണത്താൽ ഇമാം അഹ്മദ് ബീനാ ഹൻബലി (ഹി: 164-241)നെ മാമൂൻ തുറങ്കിലിടുകയും കവഞ്ചികൊണ്ടിടുകയും ചെയ്തു. മുഅ്തസിം, വാമിഖ് എന്നിവരുടെ ഭരണകാലത്തും അദ്ദേഹം തുറങ്കിൽതന്നെയായിരുന്നു. അങ്ങനെ മുതലാളികളുടെ കാലം വന്നപ്പോൾ ഇമാം ജയിൽ

വിമുക്തനായി. ഭരണാധിപതി ഇബ്നുഹറൻഖലി (റ) നെ അത്യന്തം ആദരിക്കുകയും അദ്ദേഹത്തിനു രാജകീയസമ്മാനങ്ങൾ വച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. തദവസരം അദ്ദേഹം പറഞ്ഞതിതാണ്:

هَذَا مَا عَلَيَّ مِنْ ذَاكَ

(ഈ സമ്മാനമത്രെ ആ മദ്ദിനത്തേക്കാൾ എനിക്കേറവും ഭൃണ്ണഹമായിട്ടുള്ളത്.) അദ്ദേഹം അത് അവജ്ഞാപൂർവ്വം തിരസ്കരിക്കുകയാണുണ്ടായത്.

ഇമാം ഗസ്സാലി

ഭരണാധികാരം കേവലം പൈതൃകമായിത്തീരുകയും ഭരണക്കടിയത്താണ് 'ജാർവിലിയത്തി'ന്റെ ക്രൂരഹസ്തത്തിലമരുകയും ചെയ്തതിനെതുടർന്ന് ഇസ്ലാമിനും മുസ്ലിംകൾക്കും അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടിവന്ന വിപത്തുകൾ ചിലവായെന്നുമല്ല. ഭരണകർത്താക്കൾ ഇസ്ലാമിനെക്കുറിച്ചു തീരെ അജ്ഞരായിരുന്നു. പഠിച്ച പണ്ഡിതന്മാരാകട്ടെ, അവരുടെ ചട്ടക്കളി. ഗ്രീക്കുകാരുടെ തത്വ ചിന്തകൾ സമൃദ്ധ പ്രചരിപ്പിക്കപ്പെട്ടു. പണ്ഡിതന്മാർക്കിടയിൽ മതപരമായ വാദപ്രതിവാദമത്സരം, കോഴികൊത്തുവിനോടുംപോലെ സംഘടിപ്പിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. ഭരണകർത്താക്കൾ അതിനെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചുവന്നു. യവനതത്വശാസ്ത്രസിദ്ധാന്തങ്ങൾ ഇസ്ലാമിക വിശ്വാസാദർശങ്ങളെ ഉലച്ചുകളഞ്ഞു. 'മുസ്ലിം മതതത്വശാസ്ത്ര'മെന്നോ 'വചന വിജ്ഞാനീയം, (ഇൽമുൽ കലാം) എന്നോ ഉള്ള പേരിൽ, ഗ്രീക്കുതത്വശാസ്ത്രത്തെ അനുകരിച്ച ഒരു പുതിയ ചിന്താപ്രസ്ഥാനം നിലവിൽവന്നു. വിശുദ്ധ ഖുർആനിലും തിരുസുന്നത്തിലും പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ട

തെളിവുകളും പ്രാപഞ്ചികാടയാളങ്ങളും യുക്ത്യാധിഷ്ഠിതങ്ങളല്ലെന്ന ഭാവേന പരം തള്ളപ്പെട്ടു. തൽസ്ഥാനത്ത് ഗ്രീക്കുകാരുടെ തർക്കശാസ്ത്രത്തിന്റെ മാതൃകയിൽ ഇസ്ലാമികാദർശങ്ങളും വിശ്വാസങ്ങളും ക്രോഡീകരിക്കപ്പെട്ടു. ഖർആനും സുന്നത്തുമായി റിദ്രുഖബന്ധംപോലുമില്ലാത്ത പല സിദ്ധാന്തങ്ങളും മതവിശ്വാസങ്ങളുടെ പട്ടികയിൽ സ്ഥലം പിടിച്ചു. അവയിൽ വിശ്വസിക്കാത്തവരെല്ലാം അമുസ്ലീകളായി ഗണിക്കപ്പെട്ടു. ഇസ്ലാമികാദർശങ്ങൾ കുറിയ്ക്കലും പരിഹരിക്കാനുവാത്ത 'കടംകഥ'യായി മാറി.

ഇതൊരു വശത്ത്; മറുവശത്താകട്ടെ, രാജകീയ ഡർബ്ബാദകൾ കേവലം 'നൈററ് ക്ലബ്ബ്'കളായിത്തീർന്നു. അവിടെ നടക്കാത്ത വൃത്തികേടോ ആഭാസതപമോ വാഷളതമോ ഇല്ലായിരുന്നു. അസാമ്പാഗ്നികതപം നാടോട്ടുകും കാട്ടുതീപോലെ പടന്നുപിടിച്ചു. ചൊത്തത്തിൽ ഇതൊക്കെയായിരുന്നു, ഹി: അഞ്ചാം ശതകത്തിൽ മുസ്ലീം ലോകത്തിന്റെ സവിശേഷതകൾ.

ഇത്തരമുണ്ടാകുന്നതിലാണ് ഇമാം ഗസ്സാലി (ഹിജ്റ: 450-505) രംഗപ്രവേശം ചെയ്തത്. അദ്ദേഹം ഇസ്ലാമിക വിജ്ഞാനശാഖകളിലും ഇതര കലാശാസ്ത്രങ്ങളിലും അഗാധമായ പാണ്ഡിത്യം നേടി. അന്നത്തെ ഏറ്റവും വലിയ സാംസ്കാരിക കേന്ദ്രമായിരുന്ന 'നിസാമിയ സർവ്വകലാശാല' (ബഗ്ദാദ്)യിൽ റക്റർ സ്ഥാനമലങ്കരിച്ചുകൊണ്ടു, ഏതാനും കൊല്ലം വിജ്ഞാനസേവനമനുഷ്ഠിച്ചു. ശാഹ്സൽജുഖും അബ്ബാസിഭരണത്തലവനും തമ്മിലുള്ള ഒരു വഴക്കവസാനപ്പിക്കുവാൻ മാത്രം, വമ്പിച്ച സ്വരധീനശക്തിയാണ്, രാഷ്ട്രീയരംഗത്ത്

ഇമാമിനുണ്ടായിരുന്നതു്. പിന്നീടു ഇമാം ഗസ്സാലി(റ) യുടെ ജീവിതത്തിൽ വലുതായ മാറ്റം സംഭവിച്ചു. അദ്ദേഹം ഒരു 'ഫഖീറി'ന്റെ വേഷമണിഞ്ഞു്, പത്തു കൊല്ലം വിവിധ ദേശങ്ങൾ സഞ്ചരിച്ചു. അക്കാലത്തു് 'മുജാഹദഃ' (ആത്മസംയമനം) 'മുറാവബഃ' (ധ്യാനം) തുടങ്ങിയ സൂഫിമാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ സ്വാത്മാവിനെ സംസ്കരിച്ചു. തിരിച്ചുവന്നു്, ശിഷ്യജീവിതം മുഴുവൻ സമുദായ സമുദ്ധാരണത്തിനായി ഉഴിഞ്ഞുവെച്ചു.

ഗ്രീക്കു തത്വചിന്തയുടെ തൊലിയുരിച്ചു കാണിച്ചുകൊണ്ടു, അതിനെക്കൊണ്ടു ജനങ്ങൾക്കുണ്ടായിരുന്ന മതിപ്പും അമ്പരപ്പും തുടച്ചുനീക്കാനാണു് ഇമാം ആദ്യമായി ശ്രമിച്ചതു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ യുക്തിയുക്തമായ വിമർശനത്തിന്റെ മുമ്പിൽ ആ തത്വചിന്തയുടെ കെട്ടുപാട് മുഴുവൻ തകന്നുപോയി. തന്മൂലം മുസ്ലിം രാഷ്ട്രങ്ങളിൽ മാത്രമല്ല, യൂറോപ്യൻ രാജ്യങ്ങളിൽപോലും യവനതത്വശാസ്ത്രത്തിന്റെ സ്വാധീനത പറെറ നിലച്ചു. സുശക്തവും യുക്തിസഹവുമായ തെളിവുകളിന്മേൽ ഇസ്ലാമിക വിശ്വാസാദർശങ്ങൾ അദ്ദേഹം പുനഃപ്രതിഷ്ഠിച്ചു. പുറമെ നിന്നു കടം വാങ്ങി, ഇസ്ലാമിന്റെ അഖീഭകളുടെ ലിസ്റ്റിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരുന്ന ചില തത്വങ്ങളിൽ വിശ്വസിക്കാത്തതിന്റെ പേരിൽ പല നല്ല വ്യക്തികളുടെയും നേരെ 'കുഫ്രു'ഫതപ്'കളിറക്കുകയും അവർക്കു് സമുദായഭ്രഷ്ടു് കല്പിക്കുകയും ചെയ്യുകയെന്ന പണ്ഡിതപ്പരിഷകളുടെ അവിവേകപൂർവ്വമായ നയത്തെ ഇമാം രൂക്ഷമായി എതിർത്തു. ഇത്തരം ഫതപകളിൽനിന്നു ഗസ്സാലി(റ)യും ഒഴിവാക്കിയിരുന്നില്ല. അദ്ദേഹം

‘സിൻഭീഖും’ നിമ്തനം കാഫിറമാണെന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ആരും വായിക്കരുതെന്നും നിലവിലിരുന്ന പുരോഹിതന്മാർ ‘ഫതവക’ളിറക്കി. അതിനാൽ ഇസ്ലാമിന്റെ യഥാർത്ഥ വിശ്വാസാദർശങ്ങളെയും പുറമെനിന്നു നശത്തുകടന്ന ‘ബിദ്’അത്ത്’പരമായ സിദ്ധാന്തങ്ങളെയും വേർതിരിച്ചു കാണിക്കുന്ന ചില കൃതികൾ ഇമാം പുറത്തിറക്കി. ഇക്കൂട്ടത്തിലൊന്നത്രെ, “ഫൈസലുത്തഹ്രിഖഃ, ബൈനൽ ഇസ്ലാമി വസ്സൻബഃ” എന്ന പ്രശസ്ത ഗ്രന്ഥം. ഇമാം ഗസ്സാലി (റ) അഖീദ പരവും മദ്ഹബ് പരവുമായ അനുകരണത്തെ എതിർത്തു. ഇജ്തിഹാദിന്റെ അടഞ്ഞുപോയ കവാടം വീണ്ടും തുറന്നു. കളങ്കമില്ലാത്ത മതനിഷ്ഠയിലേയ്ക്കും സാമ്പാദ്യീക ജീവിതത്തിലേയ്ക്കും ജനങ്ങളെ പ്രബോധനം ചെയ്തു. സുൽത്താനാരെയും അധികരിവറ്റുത്തെയും നിശിതമായും നിർദ്യമായും വിമർശിച്ചു. ഒരിക്കൽ സുൽത്താന്റെ ഡർബാറിൽ ചെല്ലേണ്ടതായി വന്നപ്പോൾ അദ്ദേഹം അയാളെ ഇങ്ങിനെ താക്കീതു ചെയ്തു: “നിന്റെ കർതവ്യങ്ങളുടെ കഴുത്തിൽ അണിയിച്ച സുവണ്ണക്കോപ്പകൾ ആ കഴുത്തിനെ പൊട്ടിച്ചിട്ടില്ലായിരിയ്ക്കാം; പക്ഷെ ദാരിദ്ര്യഭാരം പോലീ പ്രജകളുടെ കഴുത്തു പൊട്ടിത്തകന്നിരിക്കുകയാണെന്നു മനസ്സിലാക്കണം!”

സുപ്രസിദ്ധ ചരിത്രകാരനായ ഇബ്നുഖൽദൂന്റെ പ്രസ്താവനയനുസരിച്ച്, തനി ഇസ്ലാമിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ഒരു രാഷ്ട്രം നിലവിൽവന്നുകാണാൻ ഇമാം ഗസ്സാലി (റ) വെമ്പൽകൊണ്ടിരുന്നു. ഉൻമുലൂസിൽ

ഏകദേശം ഒന്നര നൂറ്റാണ്ടുകാലം നിലനിന്ന 'ഇസ്ലാമികരാഷ്ട്രം' സ്ഥാപിതമായത് ഇമാമിന്റെ നിദ്ദേശത്തോടും ആശീർവ്വചനത്തോടുംകൂടിയായിരുന്നു. ഇമാമിന്റെ ഒരു പ്രമുഖ ശിഷ്യനായ ഉബ്നുനുരുമ്മത്തി (ക്രി: 1088:1131)ന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള 'മുവാഹ്ഹിദ്' പ്രസ്ഥാനമാണ് ആ ഇസ്ലാമിക സ്റ്റേയ്റ്റ് സ്ഥാപിച്ചത്. ഇമാമിനു ധാരാളം ശത്രുക്കളുണ്ടായിരുന്നു. ചിലർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികൾ ശേഖരിച്ചു അഗ്നി ക്ഷീരയാക്കുകപോലും ചെയ്തു.

ശൈഖുൽ ഇസ്ലാം ഇബ്നുതൈമിയ്യ:

ഹിജ്ര ഏഴാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധത്തിൽ, സിന്ധുനദീതടമുതൽ യൂപ്രട്ടീസിന്റെ തീരംവരെയുള്ള മുസ്ലിം ജനത മുഴുവൻ താത്കാരികളുടെ അന്യാഭൂമമായ ആക്രമണത്തിനും നരന്യാട്ടിനും ഇരയായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. മുസ്ലിംകൾക്ക് അമ്പതു കൊല്ലക്കാലം അനുസ്യൂതമായി അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടിവന്ന ഭീമമായ പരാജയവും അരക്ഷിതാവസ്ഥയും, അവരുടെ വിജ്ഞാനസാംസ്കാരിക കേന്ദ്രങ്ങളുടെ നാശവും മറ്റും അവരെ അധഃപതനത്തിന്റെ അഗാധഗർത്തത്തിലേയ്ക്ക് തള്ളിയെറിഞ്ഞിരുന്നു. നവീന താത്കാരി അക്രമികൾ മുസ്ലിംനാമം കൈക്കൊണ്ടിരുന്നുവെങ്കിലും തങ്ങളുടെ ദുർന്നമുറകൾ പൂർണ്ണമായതേതിൽനിന്നൊട്ടും കുറവായിരുന്നില്ല. ഇതിൻഫലമായി ഇസ്ലാമികസങ്കേതത്തിൽ നശഞ്ഞുകൂടിയ ജാഹിലിയ്യത്തുകൾക്കും ബിദ്'അത്തുകൾക്കും യാതൊരു കയ്യും കണക്കുമില്ല. സാധാരണക്കാർ മാത്രമല്ല, ഉലമാക്കൾ, ഫുഖ്ഹാക്കൾ, ശൈഖുമാർ, ഖാസിമാർ തുടങ്ങിയ പ്രത്യേകക്കാർ പോലും ധാർമികരംഗത്തും

സാന്നാഹികരംഗത്തും ഇങ്ങേയറ്റം അധഃസ്ഥിതരായിരുന്നു. അന്ധവിശ്വാസങ്ങളുടെയും അനാചാരങ്ങളുടെയും വേലിയേറ്റം ഒരു വശത്തും; ഫിഖ്ഘുപരമോ അഖീദാപരമോ ആയ നിസ്സാര തക്കത്തെച്ചൊല്ലി കാഫിരാക്കൽ മറുവശത്തും. ഓരോ മദ്ഘബ്ബം ഓരോ സ്വതന്ത്ര ഭീനായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ബിദ്ഘഅത്തുകളുടെയും ഖുറാഹഠത്തുകളുടെയും ആക്രമണത്തിനടിപ്പെട്ട്, സുന്നത്തുകളും ഇബ്ബാദത്തുകളും നിശ്ചേതനങ്ങളായിത്തീർന്നിരുന്നു. 'ഇജ്തിഹാദും ഇസ്ലീൻബാത്തും' പൊറുക്കപ്പെടാത്ത മഹാപാതകങ്ങളായിരുന്നു. കിതാബും സുന്നത്തും തേജോവധം ചെയ്യപ്പെട്ടിരുന്നു. എന്തിനധികം, യഥാർത്ഥ ഇസ്ലാമിനെ കണ്ടുപിടിക്കുകയെന്നത് വളരെ ശ്രമാവഹവും ഭുസ്സാധ്യവുമായിരുന്നു, അന്നും.

ഈ ഘട്ടത്തിലാണ് ശൈഖുൽ ഇസ്ലാം ഇബ്നതൈമിയ്യഃ (ഹി: 661:728) തന്റെ സമുദായ സമുലാറണസംരംഭം ആരംഭിച്ചത്. മറ്റൊല്ലാ വിജ്ഞാനീയ ശാഖകൾക്കും പുറമെ, ഹദീസുശാസ്ത്രത്തിൽ അദ്ദേഹം അനുപമമായ വ്യുല്പത്തി കരസ്ഥമാക്കിയിരുന്നു. അതുകൊണ്ടാണ്,

كل حديث لا يعرفه ابن تيمية فليس بحديث

(ഇബ്നതൈമിയ്യയ്ക്കറിയാത്ത യാതൊരു ഹദീസും ഹദീസല്ല) എന്ന ചൊല്ലു സർവ്വത്ര വിശ്രുതമായത്. ഇസ്ലാമിക കർമ്മശാസ്ത്രത്തിൽ 'മുജ്തഹിദു മുത്തഘലഖി'ന്റെ പദവിയാണ് അദ്ദേഹത്തിനു അനേകം പണ്ഡിതന്മാർ കല്പിച്ചിരിക്കുന്നത്.

സത്യം തുറന്നു പറയുന്നതിൽ ലോകത്തൊരു ശക്തിയെയും അദ്ദേഹം ഭയപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. ഇതായിരുന്നു ശൈഖിന്റെ ഏറ്റവും പ്രകടമായ സവിശേഷത. ഇതിന്റെ പേരിൽ അദ്ദേഹത്തിനു അനുഭവിക്കേണ്ടിവന്ന ക്ലേശങ്ങൾക്കും ദുരിതങ്ങൾക്കും തുല്യമായില്ല. മറ്റു പരിഷ്കർത്താക്കൾക്കു തങ്ങളുടെ ജീവിതദശയിലേ മദ്ദനം സഹിക്കേണ്ടിവന്നുള്ളത്. എന്നാൽ ശൈഖുൽ ഇസ്ലാമിന്റെ പേരിൽ ഇന്നും ഒരു വിഭാഗം 'ലഅ്നത്ത' കൂറുകയാണ്. നിരവധി തവണ ആ ചുണ്യാത്മാവു ജയിൽശിക്ഷ അനുഭവിച്ചു. തുറങ്കിൽവെച്ചു തന്നെയാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അന്ത്യയാത്രയുണ്ടായതും. എന്നാൽ വിവേകമുള്ള മഹാത്മാരെല്ലാം അദ്ദേഹത്തിന്റെ സേവനത്തെ അന്നും ഇന്നും വിലയിരുത്തിവന്നിട്ടുണ്ട്. ഇമാം ഓബൈദി പറയുന്നു:

فَلَوْ حَافِلَتْ بَيْنَ الرُّكْنِ وَالْمَقَامِ لِحَافِلَتْ اِنِّي مَا رَاَيْتُ بِعَيْنِي
مِثْلَهُ، وَلَا وَاَللّٰهُ مَا رَاَيْ هُوَ مِثْلَ نَفْسِهِ (ضوء الصباح ص ۳۲)

(റുക്നിന്റെയും മഖാമിന്റെയും ഇടയിൽവെച്ചു സത്യം ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽതന്നെ ഞാൻ പറയും: ഇബ്നു തൈമിയ്യ:യെപോലുള്ള ഒരാളെ എന്റെ കണ്ണുകൾ കണ്ടിട്ടില്ല. അല്ലാഹുവാണ്; അദ്ദേഹംതന്നെയും തനിക്കു തുല്യനായ ഒരാളെ കണ്ടിരിയ്ക്കില്ല!)

ഇബ്നുൽ വർദി(റ) തന്റെ 'രിഹ് ലത്തീ'ൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു:

“ഇബ്നുതൈമിയ്യ:(റ)യുടെ സദസ്സിൽ ഞാൻ സന്നിഹിതനായി. ഏറ്റവും വലിയൊരു മഹാനായിട്ടത്രെ

ഞാനദ്ദേഹത്തെ കണ്ടത്. തന്റെ കാലത്തെ പണ്ഡിതലോകം ഗോളമാണെങ്കിൽ അതിന്റെ അച്ചുതണ്ടായിരുന്നു അദ്ദേഹം. അവർ ശരീരമാണെങ്കിൽ അതിന്റെ ഹൃദയമായിരുന്നു അദ്ദേഹം. പന്ത്രണ്ടുനൂറ്റാണ്ടിനും, ജലകണത്തേയ്ക്കാൾ സമുദ്രത്തിനുമുള്ള മേന്മയാണ് അവരേയ്ക്കാൾ അദ്ദേഹത്തിനുള്ളത്. ശൈഖിന്റെ മുമ്പിൽ ഒരു സരത്തിൽ ചെന്നപ്പോൾ ഈ വാസ്തവം ശരിയ്ക്കും ഞാൻ മനസ്സിലാക്കി. അദ്ദേഹം എന്റെ പേർവിളിച്ചു. ഞാൻ ചെന്നു. എന്റെ ഇരു നേത്രങ്ങൾക്കിടയിൽ അദ്ദേഹം ചുംബിച്ചു. ഞാനറിയാതെ പറഞ്ഞുപോയി:

ان ابن تيمية في كل العلوم اوجده
 احييت دين احمد وشرعه يا احمد

(സകല വിജ്ഞാന ശാഖകളിലും അദ്വിതീയനാകുന്നു, ഇബ്നതൈമിയ്യ! അല്ലയോ അഹ്മദ്, അങ്ങ് അഹ്മദ് നബി(സ)യുടെ ദീനം ശരീഅത്തും പുനർജീവിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു!)

ശൈഖുൽഇസ്ലാം ഗ്രീക്കുതത്വശാസ്ത്രത്തിന്റെ കണ്ണുകോടാലിയായിരുന്നു. അതിന്റെ ആക്രമണത്തിൽനിന്നു ഇസ്ലാമിക വിശ്വാസാദർശങ്ങളെ അദ്ദേഹം പരിരക്ഷിച്ചു. ഇമാം ഗസ്സാലി(റ) നിവൃത്തിച്ചതിലും ഭംഗിയായി അദ്ദേഹം ഗ്രീക്കുതത്വ ചിന്തകൾ വണ്ഡിച്ചു. തൽഫലമായി

അരിസ്റ്റോട്ടിലി (أرسطو) ന്റെ (ക്രി. മു: 384—322) നിഗമനങ്ങൾക്കു വലുതായ ഉലച്ചിൽ തട്ടി. യുക്ത്യധിഷ്ഠിതവും അചുംബിതവുമായ തെളിവുകളുടെ അടിസ്ഥാനം

നത്തിൽ ഇസ്ലാമിക സിദ്ധാന്തങ്ങളെ പുനഃസ്ഥാപിച്ചു. ഇബ്നുതൈമിയ്യ;(റ)യുടെ സമുദാരണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ കിതാബിന്റെയും സുന്നത്തിന്റെയും ചൈതന്യം കൂടുതൽ പ്രകടമായിരുന്നു. ഇസ്ലാമിനകത്ത് നശ്ശരുകടന്ന ബിദ്അത്തുകൾക്കും ഖുറാഫാത്തുകൾക്കുമെതിരെ സന്ധിയില്ലാസമരമാണ് അദ്ദേഹം നടത്തിയത്. കിതാബിൽനിന്നും സുന്നത്തിൽനിന്നും അദ്ദേഹം ഉദ്ദിയെടുത്ത മുച്ഛയേറിയ ഖഡ്ഗത്തിന്റെ പ്രയോഗത്താൽ ശിക്രിന്റെയും ബിദ്അത്തിന്റെയും ഗളങ്ങൾ അറററുവീണു; പശരോഹിത്യത്തിന്റെ മണൽകോട്ട തകർന്നു തരിപ്പണമായി. ഖബറാരാധനയുടെയും സൃഷ്ടിപൂജയുടെയും വ്യതിചലിച്ച സൂഫിസത്തിന്റെയും അടിവേരററുതെറിച്ചു. അദ്ദേഹം ഇസ്ലാമികാചാരങ്ങളും സുന്നത്തുകളും പുനർജീവിപ്പിച്ചു. കൂടാതെ താർത്തരികളുടെ അക്രമവാഴ്ചയ്ക്കെതിരായി ജിഹാദിനു ജനങ്ങളെ ആഹ്വാനം ചെയ്തു. ഇജിപ്ത്, സിറിയ മുതലായ രാജ്യങ്ങളിലെ വീരഭടന്മാർ പ്രതിരോധത്തിനൊരുങ്ങുകയും ചെയ്തു.

ഇമാമിന്റെ മരണത്തിൽ മുസ്ലിംലോകമൊട്ടുക്കും ട്രിബുണൽവത്തിൽ മുഴുകി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനാസ നമസ്കാരത്തിൽ ലക്ഷക്കണക്കിനു മുസ്ലിംകൾ പങ്കെടുത്തുവെന്നതുതന്നെ തെളിയിക്കുന്നുണ്ട്, സമുദായത്തിൽ ആ മഹാനുഭവിയെന്ന പദവിയെന്താണെന്ന്!

ശൈഖ് അഹ്മദ് സർഹിന്തി

മുസ്ലിംലോകത്തെ തരിപ്പണമാക്കിയ താർത്തരി ഫിത്നകളിൽനിന്നു നമ്മുടെ ഭാരതനാട് മിസ്കവാരം സുരക്ഷിതമായിരുന്നു. പക്ഷെ അക്രമത്തിലും മർദ്ദനത്തിലും ആഭാടത്തിലും മറ്റും ഇറാഖ്, ഖുറാസാൻ

മുതലായ രാജ്യങ്ങളിലെ സുൽത്താനമാരുടെ ഒട്ടും പുറകിലായിരുന്നില്ല, ഇവിടുത്തെ മുഗൽസമ്രാട്ടുകൾ. അങ്ങനെ അവയുടെ മൂത്തീമൽഭാവമെന്നോണം അക്ബർ ചക്രവർത്തിയുടെ ഉഠഴമെത്തി.

നബുവുത്ത്, വഹ്യ്, പുനരുത്ഥാനം മുതലായി അദൃശ്യകാര്യത്തോടു ബന്ധപ്പെട്ട ഇസ്ലാമികവിശ്വാസങ്ങളെ പച്ചിക്കുക, പുനർജന്മസിദ്ധാന്തത്തെ കൂടുതൽ യുക്തിയുക്തമായി അവരോധിക്കുക, വിശുദ്ധ പൂർത്തുന്റെ അമാനുഷികതയിൽ സംശയം ജനിപ്പിക്കുക, തിരുനബി(സ)യെ പഴിക്കുക, നോമ്പുനമസ്കാരാദി ഇബാദത്തുകളെ അധികേഷപിക്കുക തുടങ്ങി എണ്ണമറ്റ ഫിരീനകളുടെ ഉല്പത്തികേന്ദ്രമായിരുന്നു അക്ബറിന്റെ ഡർബാർ. രാജകൊട്ടാരത്തിൽ നമസ്കരിക്കുവാൻ പാടുണ്ടായിരുന്നില്ല. മുഹമ്മദിന്റെ അവധി ഒരായിരം കൊല്ലമായിരുന്നു, അതുകഴിഞ്ഞു, ഇനി പുതിയൊരു ദീനം ശരീഅത്തും അത്യാവശ്യമാണ്, ഹിന്ദുമതത്തിലെയും മുസ്ലിംമതത്തിലെയും എല്ലാ നല്ല അംശങ്ങളും കൂട്ടിച്ചേർത്ത് ഒരു മിക്സുചർ മതമായിരിക്കണം അത്, എല്ലാ മതങ്ങളിലും സത്യത്തിന്റെ അംശങ്ങളുണ്ട് - ഇതൊക്കെയാണ്, രാജകീകരന്മാരും ഡബ്ബാരികളും പ്രചരിപ്പിച്ചിരുന്ന ആശയങ്ങൾ. ധനത്തിന്റെ അടിമകളും സ്വാതന്ത്ര്യഭരികളുമായ 'മൗലവിമാർ' അക്ബറിനെ ഒരതിമാനുഷനും കാലത്തിന്റെ ഇമാമുമായി അവരോധിച്ചു. 'ദൈവത്തിന്റെ പ്രതിച്ഛായ,' 'ഖലീഫത്തുസ്സമാൻ' തുടങ്ങിയ മഹൽ പദവികൾ അയാൾക്ക് കല്പിച്ചുകൊടുത്തു. അവസാനം 'ദീനെ ഇലാഹീ, അക്ബർ ശാഹീ' എന്ന കുപ്രസിദ്ധമതം ആവിഷ്കരിച്ചു.

ഭീനെ ഇലാഹിയിൽ എല്ലാ മതാംശങ്ങളും ചേർന്നി-
 രുന്നവെങ്കിലും ഇസ്ലാം മാത്രമുണ്ടായിരുന്നില്ല. രാജപുജ-
 യായിരുന്നു അതിന്റെ പ്രധാന ലക്ഷ്യം. രാജാവിനു
 സുജ്ജദ(സാഷ്ടാംഗം)ചെയ്യൽ നിബ്ബന്ധമായിരുന്നു. 'ലാഇ-
 ലാഹഇല്ലല്ലാഹ്, അക്ബറുഖലീഫത്തുല്ലാഹ്' എന്ന
 കലിമഃ ചൊല്ലിച്ചാണ് ഭീനെ ഇലാഹിയിൽ ആളുകളെ
 ചേർത്തിരുന്നത്. സലാം ചൊല്ലുന്നവൻ 'അല്ലാഹു അക്-
 ബർ' എന്നും മടക്കുന്നവർ 'ജല്ലജലാലുഹു' എന്നുമാണ്
 പറഞ്ഞിരുന്നത്. (ചക്രവർത്തിയുടെസാക്ഷാൽനാമം ജലാ-
 ലദ്ദീൻ എന്നും സ്ഥാനപ്പേർ 'അക്ബർ' എന്നുമായി-
 രുന്നവെന്ന സംഗതി ഇവിടെ സ്മർത്തവ്യമത്രെ.) പശു-
 മാംസം ഹറാമും മദ്യപാനം ഹലാലുമായിരുന്നു. ഭീവാളി,
 സേറ, ശിവരാത്രി തുടങ്ങിയ ഹൈന്ദവാചാരങ്ങൾ ആഭാ-
 ടപൂർണ്ണ ആഘോഷിച്ചിരുന്നു.

ഈ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് ശൈഖ് അഹ്മദ്
 സഹ്നീ(ഫി: 972-1034)യുടെ ഉദ്ധാരണപ്രസ്ഥാനം
 ആരംഭിക്കുന്നത്. 'മുജ്ജിദ് അൽഫിമാനി' (ദ്രിതീയ
 സഹസ്രാബ്ദത്തിലെ പരിഷ്കർത്താവ്) എന്ന അപരാഭി-
 ധാനത്താൻ വിശ്രുതനായ അദ്ദേഹം 'ഭീനെ ഇലാഹി'
 എന്ന പുത്തൻ ഫിര്മാനെയെ ഉന്മൂലനം ചെയ്യാൻ ശ്രമി-
 ച്ചു. ഈ ശ്രമത്തിൽ അദ്ദേഹം വിജയിക്കുകയും ചെയ്തു.
 ഇസ്ലാമിക ശരീഅത്ത് പുനഃപ്രതിഷ്ഠിച്ചു. ഇങ്ങിനെ
 ഇസ്ലാമിൽ നശിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ആ ബിദ്അത്തിനെ നശി-
 പ്പിക്കുകയും ഇസ്ലാമിൽനിന്നു ചോന്നുപോയ ശരീഅത്താ-
 കുന്ന സുന്നത്തിനെ പുനർജീവിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തവെ-
 ന്തായിരുന്നു സഹ്നീയുടെ ഏറ്റവും വലിയ ഉദ്ധാ-
 രണകൃത്യം.

ശൈഖ് അഹ്മദിന്റെ പ്രസ്ഥാനത്തിനു ഭരണ കൂടത്തിൽനിന്നു നാനാതരം എതിർപ്പുകൾ നേരിട്ടുവെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ജഹാംഗീർ ചക്രവർത്തി (ക്രി: 1569-1628) അയാൾക്കു സുജ്ജിദ് ചെയ്യാത്ത കാരണത്താൽ ശൈഖിനെ ഗോളിയോർ ജയിലിൽ വച്ചു. പിന്നീട് ചക്രവർത്തിക്കു പശ്ചാതാപം തോന്നുകയും ശൈഖിനെ വിട്ടയക്കുകയും ചെയ്തു. ശൈഖിന്റെ ശിഷ്യത്വം സ്വീകരിച്ച ആലംഗീർ ചക്രവർത്തി (ഔറംഗസേബ് ക്രി:1618-1707) ഇസ്ലാമിന്റെ വലിയൊരു സേവകനായിത്തീർന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ എടുത്തുപറയാവുന്ന മറ്റൊരു നേട്ടമാണ്. വ്യതിചലിച്ച തസവ്വഫിനെ അദ്ദേഹം ശുദ്ധി ചെയ്തു പരിഷ്കരിക്കുകയുണ്ടായി. ജന ജീവിതത്തിൽ സമൃദ്ധ വ്യാപിച്ചിരുന്ന ഭൂരാചാരങ്ങൾക്കും ബിദ്'അത്തുകൾക്കും ശിക്ൻ നടപടികൾക്കുമെതിരായി അദ്ദേഹം ധീരധീരം സമരംചെയ്തു.

ശാഹ് വലിയല്ലാഹിദ്ദാഹ് ലവി

ജീവിതത്തിന്റെ നാനാതരകളിൽ ലോകം അങ്ങേയറ്റം അധഃപതിച്ചുപോയ ഒരു പ്രതിസന്ധിഘട്ടത്തിലായിരുന്നു ഇസ്ലാം പുനരാരംഭിച്ചത്. നിലവിലിരുന്ന എല്ലാ അനിസ്ലാമിക സംസ്കാരങ്ങളിൽ നിന്നും തീരെ വ്യതിരിക്തമായി ഏറ്റവും നവീനമായൊരു സംസ്കാരം നിലവിൽ വന്നു. ആദിമഘട്ടത്തിൽ ശത്രുമിത്രഭേദമെന്യേ എല്ലാവർക്കുമറിയാമായിരുന്നു, ഇസ്ലാമിക സംസ്കാരവും ഇതര സംസ്കാരങ്ങളും തമ്മിലുള്ള മൗലികമായ അന്തരമെന്തെന്ന്. ഇതേ അറിവോടും ബോധത്തോടും കൂടിയായിരുന്നു ഇസ്ലാമിനെ ആശ്ലേഷിച്ചവരെല്ലാം ആശ്ലേഷിച്ചതും എതിർത്തവരെല്ലാം എതിർത്തതും.

കാലാന്തരത്തിൽ മുസ്ലിംലോകം പരിവർത്തനങ്ങളുടെ വേലിയേറ്റങ്ങൾക്കു വിധേയമായി. അനിസ്ലാമികാഭർഷാക്കും ജാഹിലിയ്യാചാരങ്ങൾക്കും അവരിൽ നശ്ശക്തയറാൻ പഴുതുകിട്ടി. സാംസ്കാരിക രംഗത്ത് നിരവധി 'ബിദ്'അത്തുകൾ സ്ഥലംപിടിച്ചു. ഇസ്ലാമും ജാഹിലിയ്യത്തും തമ്മിലുള്ള അടിസ്ഥാനപരമായ അന്തരത്തെക്കുറിച്ചുള്ള മുസ്ലിംകളുടെ അജ്ഞതയും ബോധരാഹിത്യവുമായിരുന്നു ഇതിനു പ്രധാനമായൊരു കാരണം. ഹ: ഉമറുബ്നുൽ ഖത്താബി(റ)ന്റെ പ്രസ്താവന ഇവിടെ സ്മൃതവ്യമാണ്:

لَمَّا تَنَقَّضَ عُرَى الْإِسْلَامِ عُرْوَةَ عُرْوَةٍ إِذَا نَشَأَ فِي الْإِسْلَامِ
 مَنْ لَا يَعْرِفُ الْجَاهِلِيَّةَ

(ജാഹിലിയ്യത്തിനെ തിരിച്ചറിയാത്തവർ ഇസ്ലാമിൽ വളർന്നുവന്നാൽ ഇസ്ലാമിന്റെ പിരികൾ കരോന്നായി അഴിഞ്ഞുപോവുകയേയുള്ളൂ, തീച്ച!)

ഹി: 12ാം ശതകം മുസ്ലിംഭാരതം സകലവിധ ജാഹിലിയ്യത്തുകൾക്കും ബിദ്'അത്തുകൾക്കും വിധേയമായിരുന്നു. സാംസ്കാരികരംഗത്തെ അനിസ്ലാമികത്വം എത്രത്തോളം പിടികൂടിയിരുന്നുവെന്നു ഗ്രഹിയ്ക്കുവാൻ ഒറ്റസംഗതി മതി: ഇസ്ലാമിലെ 'സലാമി'നു പകരം "ആദാബ് ബജാ ലാത്താഹുൻ" എന്നും "തസ്'ലീമാത്ത്" അറസ്' കത്താഹുൻ" എന്നുമുള്ള വാക്കുകളാണ് വലിയ വലിയ പണ്ഡിതന്മാരുടെ ഗൃഹത്തിൽപോലും പതിവായി നടമാടിയിരുന്നത്. ഹൈന്ദവസംസ്കാരത്തിൽ നിഷിദ്ധമെന്ന കാരണത്താൽ വിധയാവിവാഹം നടത്താൻ

മുസ്ലീംകൾ അറച്ചിരുന്നു. മുക്തസാമ്രാജ്യം ഉൾപ്പെടെ വലിയൊരു കയറിയെന്നുണ്ട്. ആധിപത്യത്തിലും ആഭിമാനത്തിലും കിസ്രാ-കൈസർമാരെപ്പോലും അതിജയിച്ചിരുന്നു മുക്ത സാമ്രാജ്യം.

ഈ ഘട്ടത്തിലാണ് ഇന്ത്യയുടെ തലസ്ഥാനത്ത് ശാഹ് വലിയല്ലാഹ് (ക്രി: 1703 - 1763) ജന്മമെടുക്കുന്നത്. ഇസ്ലാമിക വിജ്ഞാനീയത്തിൽ അദ്ദേഹം അസാമാന്യമായ വ്യക്തിത്വമുണ്ടായിരുന്നു. ചുറ്റുപാടിന്റെ പാരമ്പര്യവ്യക്തിത്വത്തിൽനിന്നും നൂറ്റാണ്ടുകളായി സമുദായത്തിൽ വേരൂന്നിയ വർഗ്ഗീയ പക്ഷപാതകളിൽനിന്നും സ്വതന്ത്രനായി ചിന്തിക്കാൻ തുടങ്ങി. 'തഖ് ലീഖ്' മാല കഴിഞ്ഞതിൽനിന്നും പൊട്ടിച്ചെറിഞ്ഞുകൊണ്ടു കാരോ പ്രശ്നത്തെക്കുറിച്ചും നിരീക്ഷണപരമായും ഗവേഷണപരമായും വിചിന്തനം നടത്തി. മുൻകാലങ്ങളിലും സുന്നത്തിലും പര്യവേഷണം ചെയ്ത പുതിയ നിഗമനങ്ങൾ പലതും കണ്ടുപിടിച്ചു. അങ്ങനെ നവീനവും തനതു കാലത്തിന്റെ ആവശ്യം പൂർത്തീകരിക്കുന്നതും ബൃഹത്തമായ ഒരുത്തമ സാഹിത്യ സമ്പത്ത് ഇസ്ലാമിന്റെ രൂപവത്കരണത്തിൽ അദ്ദേഹം അർപ്പിച്ചു.

വിചാര വിപ്ലവത്തിലൂടെയാണ് ശാഹ് വലിയല്ലാഹ് (റ)യുടെ നവോത്ഥാന പ്രസ്ഥാനം രൂപപ്പെട്ടത്. അതാണ് അദ്ദേഹം സമുദായ സമുദായത്തിന്റെ മുന്നോടിയും. ഇതേ ആവശ്യം കട്ടനവധി അമൂല്യകൃതികൾ അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. 'ഇസാലത്തുൽ ഖഫാ, ഇജ്ജത്തുല്ലാഹിൽ ബാലിഗ്, തഹ് ഹീമാത്തുൽ ഇലാഹിയ്യ, മുസല്ല, മുസഹ് ഹ്' തുടങ്ങിയ ബൃഹദ് ഗ്രന്ഥങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിൽ പെടുന്നു. സമുദായപരിഷ്കരണത്തിനായുള്ള വിപ്ലവമായൊരു സൃഷ്ടിപരിപാടി ആവിഷ്കരിച്ചു നടപ്പിൽ

വരുത്താൻമാത്രം അദ്ദേഹത്തിനു സന്ദർഭം ലഭിച്ചില്ല. സ്വന്തം ഗൃഹത്തിലും പരിസരത്തും മാത്രമേ പരിഷ്കരണ പ്രവർത്തനം നടത്തുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനു കഴിഞ്ഞുള്ളൂ. എന്നിരുന്നാലും സമുദായപരിഷ്കരണസംരംഭത്തിന്റെ അവസാനഘട്ടം 'ജിഹാദാ'ണെന്നും സാഹചര്യമാ പശ്യപ്പെടുമ്പോൾ അതു നിബൃന്ധമാണെന്നുമുള്ള കാര്യത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനു സംശയലേശമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അത്തരമൊരു സാഹചര്യത്തിൽ താനതിനു തയാറാണെന്നു അദ്ദേഹം സൂചിപ്പിക്കുന്നതു കാണുക:

فَلَوْ فُرِضَ أَنْ يَكُونَ هَذَا الرَّجُلُ فِي زَمَانٍ اقْتَضَتِ الْأَسْبَابُ أَنْ يَكُونَ إِصْلَاحُ النَّاسِ بِإِقَامَةِ الْحُرُوبِ وَنُفِثَ فِي قَلْبِهِ إِصْلَاحُهُمْ لَقَامَ هَذَا الرَّجُلُ بِأَمْرِ الْحَرْبِ أَمَّ قِيَامٍ وَكَانَ إِمَامًا فِي الْحَرْبِ لَا يُقَاسُ بِالرِّسْتَمِ وَالْإِسْفَنْدِيَارِ بَلِ الرِّسْتَمِ وَالْإِسْفَنْدِيَارِ وَغَيْرَهُمَا طَفِيلِيُونَ مُسْتَمِدُونَ مِنْهُ مُقْتَدُونَ بِهِ — التفهيمات الإلهية ج ١، ص ١٠١

(യുദ്ധം നിവൃത്തിയെക്കൊണ്ടു സമുദായ പരിഷ്കരണം നടത്തുവാൻ സാഹചര്യം ആവശ്യപ്പെടുന്ന ഒരു കാലഘട്ടത്തിലാണ് ഇയ്യുള്ളവൻ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതെന്നും ഇവന്റെ ഹൃദയത്തിൽ സമുദായ പരിഷ്കരണാത്മാവുളവായെന്നും സങ്കല്പിക്കുക, എങ്കിൽ ഏറ്റവും സമ്പൂർണ്ണമായ നിലയിൽ ഇയ്യുള്ളവൻ യുദ്ധകർത്തവ്യം നിവൃത്തി

യ്ക്കുമായിരുന്നു; ഇവനൊരു സമരനേതാവുതന്നെയാക
മായിരുന്നു. റസ്തുമോ ഇസ്സന്തിയാറോ ഇവനോടു കിട
നിലുന്നതല്ല. എന്നല്ല, റസ്തുമും ഇസ്സന്തിയാറും മറ്റും ഇവ
നിൽനിന്നു പഠിച്ച വെറും അനുഗമികളും അനുയായി
കളുമായിരിയ്ക്കും.)

ഇസ്ലാമിക ചരിത്രത്തെയും മുസ്ലിം ചരിത്രത്തെയും
തമ്മിൽ ആദ്യമായി വേർതിരിച്ചു കാണിച്ചത് ശാഹ്
സാഹിബാണെന്നു പറയപ്പെടുന്നു. അതിനുമുമ്പ്
മുസ്ലിംകൾ ചെയ്യുന്നതെന്തും ഇസ്ലാമിക ചരിത്രത്തിന്റെ
ഒരു ഭാഗമായിരുന്നു - താജ് മഹൽ ഇസ്ലാമിക സംസ്കാര
ത്തിന്റെ ഒരു പ്രതീകമായപോലെ തന്നെ. മുസ്ലിം
ചരിത്രത്തെ അദ്ദേഹം 'ഇസാലത്തുൽ ഖഹാം'യിൽ
പണ്ഡിതോചിതമായി നിരൂപണം നടത്തിയിട്ടുണ്ട്.
ഓരോ ചരിത്രഘട്ടത്തിലും സമുദായത്തിൽ കടന്നുകൂടിയ
ജാഹിലിയ്യത്തുകളെയും ബിദ്'അത്തുകളെയും പ്രത്യേകം
ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. മുസ്ലിംകൾക്കിടയിൽ വേരൂ
ന്നിയ വൃത്തികേടുകൾക്കു രണ്ട് മൗലിക കാരണങ്ങളാണ്
അദ്ദേഹം കാണുന്നത് : ഒന്നു, 'ഇസ്ലാമിക വിലാഹത്തി'
ന്റെ സ്ഥാനത്തു 'അനിസ്ലാമിക രാജാധിപത്യം' കയ
റിക്കൂടിയത്. രണ്ടു, 'ഇജ്തിഹാദി'ന്റെ ചൈതന്യം
നശിച്ചു 'തഖ് ലീദി'(അനുനയം)ന്റെ ആധിപത്യം
മനുഷ്യ മസ്തിഷ്കത്തെ കീഴടക്കിയത്. ചില്ലാലത്ത്
ഇസ്ലാമിൽ നശിച്ചുകൂടിയ രാജാധിപത്യത്തിന്റെ അന
തർങ്ങൾ ഏറ്റവും വിനാശകരങ്ങളായിരുന്നു. ഇവയെ
പ്പറ്റി ശാഹ് സാഹിബ് തന്റെ 'ഇസാലത്തി'ൽ പറ
യുന്നതു നോക്കുക:

“ഇവരുടെ (മുസ്ലിം സമുദായങ്ങളുടെ) ഭരണകൂടം മജ്ജസികളു
ടെ ഭരണകൂടത്തിനു തുല്യമായിരുന്നു. ഒരു വ്യത്യസ്തം

മാത്രം: ഇവർ നമസ്കരിക്കുകയും നാവുകൊണ്ട് 'കലിമ' ഉരുവിടുകയും ചെയ്തിരുന്നു."

'തഖ്ലീദി'(അനുകണത്തി)ന്റെ അപഹാസ്യതയെ പലേടത്തും ശാഹ്സാഹിബ് എടുത്തുകാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. 'മുസഫ്ഫയിൽ അദ്ദേഹം രേഖപ്പെടുത്തിയത് കാണുക: "നമ്മുടെ കാലത്തെ ശുദ്ധഗതിക്കാർക്കുപോലും 'ഇജ്തിഹാദി'നോട് കേവലം വിരക്തിയാണ്. ഒട്ടകത്തിന്റെ റമൂക്കിന്മേലെന്നപോലെ അവരുടെ മൂക്കിന്മേലും ഒരു കയറുണ്ട്. എങ്ങോട്ടാണ് തങ്ങൾ നയിക്കപ്പെടുന്നതെന്ന ബോധമില്ല, അവർക്ക്."

'ഇൽമുൽകലാമി'(മുസ്ലിം തത്വശാസ്ത്രം)നെയും മതപരമായ വാദപ്രതിവാദസമ്പ്രദായത്തെയും സൂഫികളുടെ വ്യംഗ്യാത്മകവാക്കുകൾക്ക് നല്ലപ്പെടുന്ന പ്രാധാന്യത്തെയും മദ്ഹബ് പരമായ കക്ഷിമാത്സര്യങ്ങളെയും മറ്റും അദ്ദേഹം നിശിതമായി വിമർശിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതുപോലെ മരിച്ച മൺമറഞ്ഞ മനുഷ്യരുടെ 'ഖബറി'കൾ നടത്തപ്പെടുന്ന പേക്കുത്തുകളെയും അവരെ വിളിച്ചു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതിനെയും അദ്ദേഹം ശക്തിയുക്തം എതിർത്തിരിക്കുന്നു. 'തഫ്ഹീമാത്തിൽ പറയുന്നു:

"ആവശ്യങ്ങൾ നിവൃത്തിപ്പാനായി, അജ്മീറിലേക്കും സാലാർ മസ്ഉദദിന്റെ മഖ്ബറയിലേയ്ക്കും മറ്റും പോവുകയെന്നത് മഹാപാപമാണ്; കൊല, കൊള്ള ആദിയായ മഹാ പാപങ്ങളുടേതിൽ നിന്നൊട്ടും കുറഞ്ഞതല്ല ഇതിന്റെ കുറവ്. ഇതും വിഗ്രഹങ്ങളോടുള്ള പ്രാർത്ഥനയും തമ്മിൽ എന്താണ് വ്യത്യാസം? പക്ഷെ 'ലാത്ത'യെയും 'ഉസ്സു'യെയും പൂജിച്ചിരുന്നവരെ നാം (തുറന്ന ഭാഷയിൽ തന്നെ) കാഫിറുകൾ എന്നു

വിളിയ്ക്കുന്നു. ഇവരെയാകട്ടെ, അങ്ങനെ വ്യക്തമായ ഭാഷയിൽ 'കാഫിറുകൾ' എന്നു പറയുവാൻ നാം സൂക്ഷിയ്ക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഇവരെപ്പറ്റി 'ശാരിജ്'ന്റെ 'നസ്സ്' (വ്യക്തമായ പ്രമാണം) വന്നിട്ടില്ല. എന്നാൽ മരിച്ച മൺമറഞ്ഞ ആളുകളെ 'ജീവിച്ചിരിയ്ക്കുന്ന'വരെന്ന ഭാവത്തിൽ വിളിച്ചു പ്രാർത്ഥിയ്ക്കുന്ന ഏവനും തത്പത്തിൽ കുറ്റക്കാരാകുന്നു."

ഇങ്ങനെ നിലവിലിരുന്ന ജാഹിലിയ്യത്തുകളെയും ബിദ്'അത്തുകളെയും ശാഹ്'സാഹിബ് നിഷ്കരണം വിമർശിക്കുകയും അവയും ഇസ്ലാമും തമ്മിലുള്ള മൗലികമായ അന്തരത്തെ തുറന്നു പ്രസ്താവിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ വെറും വിമർശനംകൊണ്ട് ഒരാൾ മതപരിഷ്കർത്താവും മുജ്തദിമാവുന്നതല്ല. അയാൾക്ക് തീച്ചയായും സമുദായസമുലാരണത്തിനുള്ള ഒരു സൃഷ്ടിപരിപാടി അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്. ഇതിനാണ് നാം 'താമീർ' (നിർമ്മാണം) എന്നു പറയുന്നത്.

ഇനി നമുക്കു ശാഹ്'വലിയ്യല്ലാഹിന്റെ നിർമ്മാണപരിപാടിയെപ്പറ്റി സംക്ഷിപ്തമായി പ്രതിപാദിയ്ക്കാം. ഫിഖ്'ഹിന്റെ കാര്യത്തിൽ കേവലം നിഷ്പക്ഷവും സുമിതവുമായ ഒരു നിലപാടായിരുന്നു അദ്ദേഹം സ്വീകരിച്ചത്. ഏതെങ്കിലുമൊരു മദ്'ഹബിന്റെ വക്കാലത്ത് പിടിച്ചുകൊണ്ടല്ല, മസ്'അലകളെയും പ്രശ്നങ്ങളെയും അദ്ദേഹം സമീപിച്ചത്. വെറും തെളിവിന്റെയും പ്രമാണത്തിന്റെയും അടിസ്ഥാനത്തിലായിരുന്നു. അതിനാൽ അദ്ദേഹത്തെ നമുക്കു ചിലപ്പോൾ ശാഹിയായും മററുചിലപ്പോൾ ഹനഫിയായും ഒരിയ്ക്കൽ മാലിക്കിയായും മറ്റൊരരിയ്ക്കൽ ഹമ്പലിയായും കാണാം. ഒരേ മദ്'ഹബിന്റെ കണ്ണുമാല ധരിച്ച് എല്ലാപ്രശ്നങ്ങളിലും

അതിനെമാത്രം കടിച്ചുതുങ്ങുന്നതിനോടും അതുപ്രകാരം മട്ഛബുകളെയോ ഏതെങ്കിലുമൊരു മട്ഛബിനെയോ എതിർപ്പാനായി കച്ചകെട്ടുന്നതിനോടും അദ്ദേഹം അനു കൂലിയുണ്ടാക്കിയില്ല. നിഷ്കക്ഷപാതിയായ ഒരു സത്യം അപ ഷിയുടെ മനസ്സിനു സമാധാനം നൽകുന്നതും മുൻപറഞ്ഞ രണ്ടു തീവ്രതകളിൽനിന്നും ഭിന്നവുമായ ഒരു മിതമാഗ്ഗമാ യിരുന്നു അദ്ദേഹം സ്വീകരിച്ചത്.

ഇജ്തിഹാദ് ഏതൊരു ഭരണസമ്പ്രദായത്തിലും നിബ്ബന്ധമാണെന്നു അദ്ദേഹം സമർത്ഥിച്ചു. 'മുസഫ്ഫ'യുടെ മുഖവുരയിൽ അദ്ദേഹം പറയുന്നു:

اجتهد في دفع الضرر عن المسلمين

(ഇജ്തിഹാദ് ഏതു കാലത്തും ഫർസുകിഫായിയാകുന്നു.) ഇജ്തിഹാദിന്റെ അടിസ്ഥാനതത്വങ്ങളും അവശ്യ ഉപാധികളും അദ്ദേഹം വിശദമായി പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. മതപരമായപക്ഷപാതയെയും അന്ധമായ തഖ്ലീഫി നെയും വലിച്ചെറിഞ്ഞും, വിശാല വീക്ഷണത്തോടും നിരീക്ഷണ ഗവേഷണത്തോടും കൂടി പ്രശ്നങ്ങളെ നേരിട്ടു വാനുള്ള ഒരു പ്രവണത സമുദായത്തിനകത്ത് പരിമി തമായ തോതിലേക്കിലും വളർന്നു വന്നതു ശാഹ്സാഹി ബിന്റെ സാഹിത്യങ്ങളുടെ ഫലമായിരുന്നു.

ഭീനീനെ ഒരു സമ്പൂർണ്ണ വ്യവസ്ഥിതിയെന്നറിയു ള്ലാണ് അദ്ദേഹം ആവിഷ്കരിച്ചത്. മതം, തത്വചിന്ത, സഭാചാരം, നാഗരികത എന്നുവേണ്ട ജീവിതത്തിന്റെ എല്ലാ വശങ്ങളെപ്പറ്റിയും പ്രതിപാദിക്കുന്ന കരാസൂത്രീ ത്വപദ്ധതിയായി ഭീനീനെ അദ്ദേഹം ജനസമക്ഷം സമ പ്തിച്ചു. സഭാചാരവ്യവസ്ഥയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ

ഒരു സാമൂഹ്യതത്വശാസ്ത്രം (Social Philosophy) കെട്ടിപ്പൊക്കാൻ യത്നിച്ചു. 'ഇർതിഫാഖാത്ത്' എന്ന ശീഷ്കമാണ് ഈ വിഷയത്തിനു അദ്ദേഹം നല്കിയിരിക്കുന്നത്. അതിൽ ഗൃഹഭരണം, സാമൂഹ്യമര്യാദകൾ എന്നിവയുടെയും രാജ്യതന്ത്രം, നീതിന്യായം, ആഭ്യന്തരനിയന്ത്രണം, സൈനിക സജ്ജീകരണം, നികുതിചുമത്തൽ (Taxation) തുടങ്ങിയ ഭരണകൂടത്തിന്റെ അവശ്യഘടകങ്ങളുടെയും അടിസ്ഥാന തത്വങ്ങളെല്ലാം വിശദീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതോടൊപ്പം നാഗരികവ്യവസ്ഥയെ താരമാരാകുന്ന കാരണങ്ങളും അദ്ദേഹം ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയിരിക്കുന്നു.

ആകയാൽ ഇസ്ലാമിക വ്യവസ്ഥയുടെ ഏറ്റവും യുക്തിപൂർവ്വമായ ഒരു രൂപരേഖ ശാഹ് സാഹിബ് വരച്ചു കാണിച്ചു. അതിന്റെ സവിശേഷതകൾ വിശദമാക്കുകയും ചെയ്തു.

ശൈഖ് മുഹമ്മദുബ്നു അബ്ദിൽ വഹ്ഹാബ്

ഭാരതത്തിൽ ശാഹ് വലിയല്ലാഹി(റ)ന്റെ ഇസ്ലാമികപ്രസ്ഥാനം നടക്കുന്ന അതേ ഘട്ടത്തിൽ അറേബ്യൻ മണലോട്ടിൽ മറ്റൊരു ഇസ്ലാമികപ്രസ്ഥാനം നടന്നിരുന്നു, ശൈഖ് മുഹമ്മദുബ്നു അബ്ദിൽ വഹ്ഹാബിന്റെ (ക്രി: 1703-1792) തൗഹീദ് പ്രസ്ഥാനം. പരിശുദ്ധ ഖുർആന്റെയും തിരുസുന്നത്തിന്റെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ സമുദായസമുലാരണരത്നം എഴുന്നേറ്റ ഒരുശീരൻ പ്രസ്ഥാനമായിരുന്നു ഇത്. പീലോലത്തെ സമുലാരണ പരിത്രത്തിൽ ഈ പ്രസ്ഥാനം പോലെ, ഇത്രയധികം തെറ്റാറിൽപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്ത മറ്റൊരു പ്രസ്ഥാനമുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. ഇതിനെ 'വഹ്ഹാബിപ്രസ്ഥാനം'

എന്നാണ് ശത്രുക്കൾ വിളിച്ചിരുന്നത്, ഇന്നും വിളിച്ചു വരുന്നത്. ശൈഖിന്റെ നാമം മുഹമ്മദ് എന്നാകുന്നു. ആ നിലയ്ക്ക് അദ്ദേഹത്തോട് ബന്ധപ്പെട്ട പ്രസ്ഥാനത്തിനു മുഹമ്മദീപ്രസ്ഥാനം എന്നായിരുന്നു പരയേണ്ടത്. എന്നാൽ തല്പരകക്ഷികൾക്കും അന്യയാലുകൾക്കും മുഹമ്മദീപ്രസ്ഥാനമെന്നു വിളിയ്ക്കുമ്പോൾ അത് തങ്ങളുടെ ഹൃദയകൃശില്യത്തെയും നീചവികാരത്തെയും തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്നില്ല. അതിനാൽ അവർ ശൈഖിന്റെ പ്രസ്ഥാനത്തെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാവം പിതാവിനോട് ബന്ധപ്പെടുത്തി 'വഹ് ഹാബി പ്രസ്ഥാനം' എന്നു വിളിച്ചു തൃപ്തിയടയ്കയാണ്.

ശപിയ്ക്കപ്പെട്ട പശരോഹിത്യം മാത്രമല്ല, നിലവിലിരുന്ന രാജാധിപത്യവും ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ കഠിനശത്രുവായിരുന്നു. അതിനാൽ നാമമാത്ര മുസ്ലിംഗവമെണ്ണുകളുമായി തുറന്ന രംഗത്ത് സായുധസമരം തന്നെ നടത്തേണ്ടിവന്നിട്ടുണ്ട്, ശൈഖ് മുഹമ്മദിന്റെ അനുയായികൾക്ക്. അല്ലാഹുവിന്റെ അനുഗ്രഹത്താൽ അന്ത്യവിജയം തൃശ്ശൂർപ്രസ്ഥാനത്തിനായിരുന്നു. ശൈഖിന്റെ എതിരാളികളായ നാമമാത്ര മുസ്ലിംഗവമെണ്ണുകൾ പ്രസ്ഥാനത്തെ 'മതശങ്കാരം' ചെയ്യാനായി ചില 'മുല്ല'കളെ കൂലിയ്ക്കു നിശ്ചയിച്ചിരുന്നു. വിവരമില്ലാത്ത ജനങ്ങൾ ആ മുല്ലകളുടെ ഭൃശ്രൂപരണത്തിനു വിധേയരായി ഇന്നും ശൈഖിനെയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസ്ഥാനത്തെയും തെറ്റിദ്ധരിച്ചിരിക്കുകയാണ്. എന്നാൽ പരിശുദ്ധി മനസ്സിലാക്കിയവർക്കറിയാം, ശൈഖ് മുഹമ്മദിന്റെ തൃശ്ശൂർപ്രസ്ഥാനം അന്നുടലെടുത്തിരുന്നില്ലെങ്കിൽ പരിശുദ്ധദേവാലയം പോലും ജാഹിലിയ്യാകാലത്തെ പോലെ ഒരു വിഗ്രഹാരാധനയുടെ കേന്ദ്രമായി മാറിയേനെ എന്നു.

ശൈഖ് മുഹമ്മദുബ്ബാന അബ്ദിൽ വഹ്ഹാബ് ഹി: 1115 (ക്രി 1703)ൽ നജ്ദിൽ ജനിച്ചു. അദ്ദേഹം ബ്രഹ്മസമൂഹത്തിൽ അദ്ദേഹം തന്റെ ചെറുപ്പകാലം കഴിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അനന്തരം മദീനയിലും മെസറയിലും പോയി മതവിജ്ഞാനം കരസ്ഥമാക്കി. മുസ്ലിംലോകം ഭീനന്റെ സകല രംഗങ്ങളിലും വളരെ അധഃപതിച്ചുപോയ ഒരു കാലമായിരുന്നു അത്. ശിക്രിന്റെയും ബിദ്അത്തിന്റെയും കരിനിഴൽ മുസ്ലിംലോകത്തെയാകമാനം മൂടിക്കളഞ്ഞിരുന്നു. അവർക്കു യാതൊരു ബോധവും അവശേഷിച്ചിരുന്നില്ല. രാഷ്ട്രീയമായും അധഃപതനത്തിന്റെ അടിത്തട്ടുവരെ അവരെത്തിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. വല്ലഭ്യം വല്ലഭ്യശക്തിയും ബാക്കിയായിരുന്നെങ്കിൽ തന്നെ അവിടെ 'മുല്ലായിയത്തും' (മുസ്ലിം പൗരോഹിത്യം) 'മുല്ലുകിയത്തും' (രാജാധിപത്യം) തമ്മിലുള്ള അവിശുദ്ധ വേഴ്ചയിൽ ഭീന മറയത്തേയ്ക്കു എറിയപ്പെട്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു.

ശൈഖിന്റെ നവോത്ഥാന പ്രബോധനം ഈ ഘട്ടത്തിലാണാരംഭിക്കുന്നത്. ചുരുവശമുള്ള മുസ്ലിംകൾക്കു, വിശിഷ്ടാ യുവജനങ്ങൾക്കു പൂർത്താനിലെയും സുന്നത്തിലെയും വിസ്മരിച്ചുപോയ പാഠങ്ങൾ അദ്ദേഹം ഓർമ്മിപ്പിച്ചു. ഇതിന്റെ പേരിൽ നിരവധി മദ്ദനങ്ങൾ സാധിച്ചു. പിതാവിന്റെ വെറുപ്പിനുപോലും പാത്രമായി. അതിനാൽ ശൈഖ് സ്വദേശം (ഉയൈന:) വിട്ടുപുറത്തുപോവാൻ നിബ്ബന്ധിതനായി. അവസാനം 'ദർഇയ്'യിലെ അമീർ മുഹമ്മദുബ്ബാന സുൽതാന്റെ അടുത്തുപോയി അഭയംപ്രാപിച്ചു. അമീർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ തഴവിട് പ്രബോധനം സ്വീകരിച്ചു. അതോടെ ശൈഖിന്റെ പ്രബോധനം പതിനഞ്ചുശക്തിപ്പെട്ടു. അടിയ്ക്കടി വിജയം വരിച്ചു. ശൈഖിന്റെ പഠനക്ലാസ്സിൽ

സംബന്ധിച്ചിരുന്ന ശിഷ്യന്മാർ തിരിച്ചുവന്നു തങ്ങളുടെ പ്രദേശങ്ങളിലെല്ലാം ഈ സന്ദേശം പ്രചരിപ്പിച്ചു.

മുഹമ്മദുബ്ബിനു സുൽത്താന്റെ മരണത്തിനു (ക്രി: 1765) ശേഷം അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രൻ അബ്ദുൽ അസീസ് അമീറായി. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലത്താണ് തൃശ്ശൂർ പ്രസ്ഥാനം കൂടുതൽ വികസിച്ചത്. ശൈഖിന്റെ നിർദ്ദേശപ്രകാരമാണ് ഇദ്ദേഹം ഭരണകാര്യങ്ങളെല്ലാം നിർവ്വഹിച്ചിരുന്നത്. ക്രി: 1792ൽ (ഹി: 1206) ശൈഖ് തന്റെ 92ാം വയസ്സിൽ പരലോകപ്രാപ്തനായി. അനന്തരം ശൈഖിന്റെ പുത്ര-പുത്രന്മാരാണ് തൃശ്ശൂർ പ്രസ്ഥാനം മുഖോട്ടു നയിച്ചത്. 1803 (ഹി: 1218)ൽ അബ്ദുൽ അസീസ് ഒരു ശീശയുടെ കയ്യാൽ വധിക്കപ്പെട്ടു. പിന്നെ മകൻ സുൽത്താൻ അബ്ദുൽ അസീസ് അധികാരത്തിൽ വന്നു. ഇദ്ദേഹം മക്കയെ ജയിച്ചുകൊണ്ട് ഹാമിനെ എല്ലാതരം ശിക്ഷകളിൽനിന്നും ബിദ്അത്തുകളിൽനിന്നും പരിശുദ്ധമാക്കി. സിറിയ, ഇറാഖ് മുതലായ ഭിക്ഷകളിൽ തൃശ്ശൂർ പ്രസ്ഥാനം പ്രചരിപ്പിച്ചു. എങ്കിലും ആസ്ഥാനയിലെ തുർക്കി സുൽത്താൻ അറബികളുടെ ശക്തിയിൽ ആശങ്കിക്കുകയും ഈജിപ്തിലെ മുഹമ്മദലിപാഷയെ അവരോടു സമരം നടത്താൻ നിയോഗിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ സമരത്തിൽ നജ്ദുകാർ പരാജയം നേരിട്ടു. നജ്ദുകാർ വീണ്ടും ഉയിർത്തെഴുന്നേറ്റു. ആ കഥ സുദീർഘവും അത്ഭുതകരവുമാണ്. അതു പ്രതിപാദിയ്ക്കുവാനുള്ള ഇവിടെ ഉദ്ദേശം.

ശൈഖിന്റെ തൃശ്ശൂർ പ്രസ്ഥാനത്തെ ഒട്ടധികം നിഷ്ഠുരതയോടെ പരാജയപ്പെടുത്തിയതിനാലും ഇതിന്റെ പ്രധാനകാരണം രണ്ടാകുന്നു: ഒന്നു, അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുയായികൾ സജീവ രാഷ്ട്രീയത്തിലും

യുദ്ധത്തിലും ഏല്പട്ടത്. നാമമാത്രമെങ്കിലും ഒരു മുസ്ലിം രാഷ്ട്രവുമായി യുദ്ധം നടത്തുന്ന പ്രസ്ഥാനം പൊതുവിൽ തെറ്റിലുൾക്കൊള്ളപ്പെടുക സ്വാഭാവികമാണ്. രണ്ടു, 'ബിദ്' അത്തും പുറംപുറത്തും' ചെയ്യുന്ന മുസ്ലിംകളോടു ശൈഖ് വർകൾ സ്വീകരിച്ചു തീവ്രനയം. തിരുനവിയുമായി യുദ്ധത്തിനു മുതിർന്ന മക്കമാശ്രിക്കുകകളുടെ ശിക്ഷണം, ആധുനിക മുസ്ലിംകൾ നടത്തുന്ന ശിക്ഷണ അപേക്ഷിച്ചു താരതമ്യേന ഭേദമെന്നായിരുന്നു ശൈഖിന്റെ അഭിപ്രായം. 'കശ്ഫുൽ ബുഹാത്തി'ൽ അദ്ദേഹം പറയുന്നു:

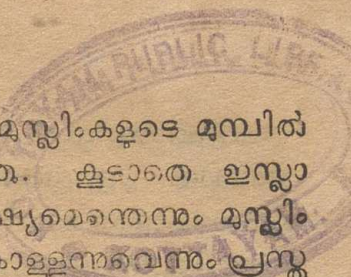
إِنَّ شِرْكَ الْأَوَّلِينَ أَخْفَ مِنْ شِرْكَ أَهْلِ زَمَانِنَا

— مجموعة التوحيد ص ٨٣

(പുരാതനന്മാരുടെ ശിക്ഷണം ആധുനിക കാലക്കാരുടെ ശിക്ഷണലും ലഘുതരം.)

സയ്യിദ് അഹ്മദ് ശാഹ് ഇസ്ലാമിലും

ശാഹ് വലിയല്ലാഹി (റ) ന്റെ പരിഷ്കരണ സംരംഭം മിസ്കിനാദ് വൈചാരിക മണ്ഡലത്തിലായിരുന്നുവെന്നു നാം മുൻകാണുകയുണ്ടായി. എന്നിരുന്നാലും അതിന്റെ ഫലം ബഹുദൂരം വികസിച്ചു. മുസ്ലിം നാമധാരികൾ ചെയ്യുന്നതെന്തും ഇസ്ലാമും പാവനവുമാണെന്ന ധാരണയാണ് മുൻകാണുകയുണ്ടായത്. ശാഹ് സാഹിബിന്റെ അമൂല്യകൃതികൾ ആ തെറ്റിലുൾക്കൊള്ളുന്നതിൽ മുസ്ലിംകളുടെ ജീവിതത്തിലെ കല്ലും നെല്ലും വേർതിരിച്ചു കാണിച്ചു. വിശേഷവിധിയായി, അനിസ്ലാമികമായ രാജാധിപത്യവും അനുഗ്രഹീതമായ ഖിലാഫത്തും തമ്മിലുള്ള

മൗലികാന്തരം ശുദ്ധപ്രകൃതികളായ മുസ്ലിംകളുടെ മുമ്പിൽ സ്ഫടികസ്ഫുടമായി തെളിഞ്ഞു. കൂടാതെ ഇസ്ലാമികജീവിതത്തിന്റെ യഥാർത്ഥ ലക്ഷ്യമെന്നെന്നും മുസ്ലിംകൾ എന്തൊന്നിനുവേണ്ടി നിലകൊള്ളുന്നുവെന്നും പ്രസ്തുത കൃതികൾ വ്യക്തമാക്കിയിരുന്നു. തൽഫലമായി ഈമാനം മനക്കരുത്തുമുള്ള ധീരാത്മാക്കൾക്കു ഒരിസ്ലാമിക വിപ്ലവത്തിനായി രംഗത്തിറങ്ങാതെ അടങ്ങിയിരിപ്പാൻ മനസ്സു വന്നില്ല. സയ്യിദ് അഹ്മദ് ബറേൽവിയുടെയും (ക്രി: 1786-1831) ശാഹ് ഇസ്ലാഹുലിന്റെയും (ക്രി: 1779-1831) ഇസ്ലാമിക് പ്രസ്ഥാനത്തിനു വഴി തെളിയിച്ചതു പ്രസ്തുത കൃതികളായിരുന്നു.

ശാഹ്സാഹിബ് വിഭാവനം ചെയ്ത അതേ ലക്ഷ്യം സാധിയ്ക്കുകയായിരുന്നു ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം. 'ഇന്ത്യയിലെ ഒന്നാമത്തെ ഇസ്ലാമിക പ്രസ്ഥാനം' എന്നു ചരിത്രകാരന്മാരാൽ വിശേഷിപ്പിയ്ക്കപ്പെടുന്ന ഇതിനെ പലരും 'വഹ്ദാദാബിസം' എന്നു അവഹേളിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ 'ശകാരപ്പേർ' പ്രചരിപ്പിച്ചതിന്റെ പിന്നിൽ ഐറോപ്യരുടെ കരുത്തകൈകൾ ധാരാളം പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നു. 'ഭിന്നിപ്പിച്ച ഭരിയ്ക്കുക' എന്ന കപ്രസിലുതലം അംഗീകരിച്ച ബ്രിട്ടീഷ് കാര്യസ്ഥബന്ധിച്ചിടത്തോളം മുസ്ലിം ബഹുജനങ്ങളെ തെറ്റിദ്ധരിപ്പിച്ചു മുതലെടുപ്പാനുള്ള തങ്ങളുടെ ഇത്തരം അടവുകളിൽ അതു തത്തിനവകാശമില്ല. എന്നാൽ അവരുടെ ഈ ദുഷ്ടചാരവേലയ്ക്കു കൂട്ടുനില്ക്കുവാൻ കറെ 'മല്ലകളെ'യും കിട്ടിയെന്നതു വിധിവൈചരീത്യം തന്നെ!

ക്രി: 1822ൽ സയ്യിദ് അഹ്മദ് പാട്ടിയും മക്കയിലേയ്ക്കു ഹജ്ജ് തീർത്ഥാടനത്തിനു പുറപ്പെടുകയുണ്ടായി. ഇതിനെ ആധാരമാക്കിയാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേരിൽ

‘വഹ് ഹാബിയ്യോ’ കെട്ടുകഥയെഴുതുന്നതിനായി. ഹജ്ജിനുപോയ കാലത്ത് മക്കയിൽവെച്ചു വഹ് ഹാബി പ്രചാരകനാകുമായി ബന്ധം സ്ഥാപിക്കുവാൻ സയ്യിദ് സാഹിബിനു അവസരം ലഭിച്ചുവെന്നും അദ്ദേഹം വഹ് ഹാബിസവുമായിട്ടാണ് ഇന്ത്യയിലേയ്ക്കു തിരിച്ചുവന്നതെന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പരിഷ്കരണ പ്രവർത്തനവും വഹ് ഹാബിസവും ഒന്നുതന്നെയാണെന്നും യൂറോപ്യൻ പരിത്രകാരന്മാർ ജല്പിക്കുന്നു. ഡോ: സർ വിലും വിത്സൻ ഹണ്ടർ (*W. W. Hunter*) മുതൽ അമേരിക്കക്കാരനായ സ്റ്റോഡാഡ് (*Stoddard*) വരെ ഇതേ കെട്ടുകഥ പ്രചരിപ്പിച്ചവരാണ്. എന്നാൽ അതേ ഹണ്ടർ തന്റെ കൃതിയിൽ മറ്റൊരറിടത്തു പറയുന്നു: “ക്രി: 1813 മുതൽ 1830 വരെയായൊരു വഹ് ഹാബിയ്ക്കും മക്കയിലെ റോഡുകളിലൂടെ സ്വജീവനെ അപകടപ്പെടുത്തിയല്ലാതെ സഞ്ചരിക്കാൻ സാധിച്ചിരുന്നില്ല.” (*The Indian Musalmans, p.100*)

നമുക്കു മുഹമ്മദുബ്നു അബ്ദിൽവഹ് ഹാബിന്റെ ഇസ്ലാഹി പ്രസ്ഥാനത്തോടു എതിർപ്പൊന്നുമില്ല. സയ്യിദ് സാഹിബിന്റെ ‘മുജാഹിദ് പ്രസ്ഥാനം’ വഹ് ഹാബിസത്തിൽനിന്നും പ്രചോദനമുൾക്കൊണ്ടതാണെന്നു ജല്പനം പരിത്രസത്യത്തിനും നീതിയ്ക്കും ചേർന്നതല്ലെന്നും, അതിനെ ‘വഹ് ഹാബിസ’മെന്നു വിളിയ്ക്കുന്നതു ബ്രിട്ടീഷുകാരുടെയും അവരുടെ ദൈവതാളികരായ ‘മുല്ലകുളി’ടെയും വെറും മതശങ്കരമാണെന്നും വായനക്കാരുടെ മുമ്പിൽ കൊണ്ടുവരിക മാത്രമാണ് ഇവിടെ ഉദ്ദേശം.

വാസ്തവത്തിൽ വഹ് ഹാബികളെ മക്കയിൽനിന്നു നിശ്ശേഷം പുറത്താക്കിയ കാലത്തായിരുന്നു സയ്യിദ്

അഹമ്മദ് ഹജ്ജിനു പോയത്. അദ്ദേഹം അതിനു മുമ്പുതന്നെ തന്റെ പ്രസ്ഥാനത്തിനിവിടെ തറക്കല്ലു ചാകിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അന്നു വഹ്ഹാബിസത്തെപ്പറ്റി അറിയുന്ന ഒരു വ്യക്തിപോലും ഇന്ത്യയിലുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നതാണ് സത്യം. പക്ഷെ, ശൈഖ് മുഹമ്മദുബ്ബനു അബ്ദുൽവഹ്ഹാബിന്റെയും സയ്യിദ് അഹ്മദിന്റെയും പ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്കു തമ്മിൽ ചില കാര്യങ്ങളിൽ സാദൃശ്യമുണ്ടായിരുന്നുവെന്നതു അനിഷേധ്യമത്രെ. വിശുദ്ധു മുർത്തുനെയും തിരു സുന്നത്തിനെയും ആധാരമാക്കി സംഘടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള പ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്കു തമ്മിൽ സാമ്യമുണ്ടാവുക സ്വാഭാവികം മാത്രമാണല്ലോ.

ഹി: 1201 സഫർ 2നായിരുന്നു സയ്യിദ് അഹ്മദിന്റെ ജനനം. റായെ ബറേലിയിൽ തക്കിയ എന്ന നാട്ടിൽ ഹസനിസാദാത്തുകളുടെ കുടുംബത്തിൽ പെട്ട ഒരു ഗമാലദ്ദീനം. പഠനത്തിൽ തീരെ അഭിരുചിയുണ്ടായിരുന്നില്ല, അദ്ദേഹത്തിനു. വിശുദ്ധ മുർത്തുനിൽ നിന്നു ഏതാനും അദ്ധ്യായങ്ങൾ മനഃപാഠമാക്കുകയും ചില വാചകങ്ങൾ എഴുതാൻ ശീലിച്ചുകയും ചെയ്തു. അതായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിദ്യാഭ്യാസയോഗ്യത. എന്നാൽ കളിയിൽ വലിയ കമ്പമായിരുന്നു, വിശേഷിച്ചും സൈനിക വിനോദത്തിൽ. കട്ടികൾ ഇരുചേരിയായി തിരിഞ്ഞു ഒരു ചേരി മറ്റൊരു ചേരിയുടെ കോട്ട ജയിച്ചുടക്കുക - ഇതായിരുന്നു ആ സൈനികവിനോദത്തിന്റെ സ്വഭാവം. ഇങ്ങിനെ ബാല്യകാലത്തിലേ സൈനിക പരിശീലനം നേടിക്കൊണ്ടിരുന്നു സയ്യിദ് അഹ്മദ്.

ഹി: 1224നോടടുപ്പിച്ചു അദ്ദേഹം നവാബ് അമീർ ഖാന്റെ സൈന്യത്തിൽ ഒരു ഭടനായി ചേർന്നു. എന്നാൽ

അമീർ ബ്രിട്ടീഷുകാരുമായി സന്ധിചെയ്തതോടെ അതിൽ നിന്നും പിരിഞ്ഞുപോന്നു. ഫി:1222ൽ ഡൽഹിയിൽ വെച്ചു ശാഹ് അബ്ദുൽ അസീസിനു ബൈഅത്തു ചെയ്തതും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യത്വം സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം സ്വദേശത്തേയ്ക്കു തിരിച്ചുവന്നു ഒരു വിവാഹവും കഴിച്ചു.

സയ്യിദ് സാഹിബിന്റെ ആത്മീയനേതൃത്വത്തിൽ ജനങ്ങൾക്കു വലുതായ വിശ്വാസമായിരുന്നു. തന്റെ ഗുരു അബ്ദുൽ അസീസിന്റെ ജാമാതാവ് മൂലാനാ അബ്ദുൽ ഹയ്ദർ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹോദരപുത്രനായ മൂലാനാ ഇസ്താഇലും സയ്യിദ് അഹ്മദിനെ തങ്ങളുടെ ഗുരുവുമായി അംഗീകരിച്ചു. തുടന്നു ശാഹ് കുടുംബത്തിലെ മറ്റുനേകം പേരും അദ്ദേഹത്തിനു ബൈഅത്തു ചെയ്യുകയുണ്ടായി. ഇവരൊന്നിച്ചു അദ്ദേഹം നാട്ടിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ സഞ്ചരിയ്ക്കുകയും യഥാർത്ഥ തരഹിത പ്രബോധനം പ്രചരിപ്പിയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. ജനജീവിതത്തിലടിഞ്ഞുകൂടിയിരുന്ന ശിക്ക്കൻ നടപടികളെയും അനിസ്ലാമികാചാരങ്ങളെയും തന്റെ ഉജ്ജ്വലവും ഗംഭീരവുമായ പ്രഭാഷണങ്ങളിലൂടെ എതിർത്തു നശിപ്പിച്ചു. സയ്യിദ് സാഹിബിന്റെയും റഫീഖുകളുടെയും പാദസ്പർശമേല്ക്കുന്ന ഇടങ്ങളെല്ലാം അനുഗ്രഹീതങ്ങളായി. അവരുടെ കടാക്ഷത്തിനു പാത്രമായ ഹൃദയങ്ങളൊക്കെ വിജ്ഞാനാമൃതംകൊണ്ടു നിറഞ്ഞു. സയ്യിദിന്റെ പ്രഭാഷണങ്ങളുടെ മാസ്മരശക്തി മനസ്സിലാക്കുവാൻ ഒറ്റ ഉദാഹരണം മതിയാവും: ബീഹാറിലെ ഒരു പ്രളകമാരനും അതിരറ്റ ആഡംബരപ്രിയനുമായിരുന്ന മൗ: വിലായത്തലി തന്റെ ഗുരുനാഥനോടൊപ്പം സയ്യിദ് സാഹിബിന്റെ സന്നിധിയിൽ വരികയുണ്ടായി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസംഗം കേട്ടു വിലായത്തലിയുടെ ജീവിതമാകെ പരിവർത്തിതമായി.

അവസാനം മൗലാനാ വിലായത്തലിയും കുടുംബവും സയ്യിദ് സാഹിബിന്റെ മുരീദുകളായിത്തീർന്നു. ഇവർ ഇസ്ലാമിന്റെ പേരിൽ വരിച്ച ത്യാഗത്തിനും, ചെയ്ത സമരത്തിനും തുല്യത കാണുകപ്രയാസമാണ്. സയ്യിദിന്റെ രക്തസാക്ഷിത്വത്തിനുശേഷം മുജാഹിദ് പ്രസ്ഥാനം ഒരു നൂറ്റാണ്ടുകാലം (ക്രി: 1831-1939) നിലനിൽക്കുന്നതു പ്രസ്തുത കുടുംബമായിരുന്നു.

സയ്യിദ് സാഹിബിനു ലക്ഷണക്കുറിപ്പിൽ 'മുരീദ്'മാരുണ്ടായിരുന്നു. ആയിരക്കണക്കിനുള്ളകുറിപ്പ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ 'തബ് ലീഗ്' വഴി ഇസ്ലാമാശ്ശേഷിച്ചു.

പഞ്ചാബിൽ സിക്കുകളുടെ മർദ്ദനം കൊടുമ്പിരി കൊണ്ടിരുന്ന കാലമായിരുന്നു അത്. കരളലിയിയ്ക്കുന്ന ആ മർദ്ദന കഥകൾ കേട്ടു സയ്യിദ് സാഹിബിൽ ചെറുപ്പന്നേ രൂഢമൂലമായിക്കിടന്നിരുന്ന ജിഹാദാവേശം ആളിപ്പിടിച്ചു. എങ്കിലും താൻ ഹജ്ജ് തീർത്ഥാടനം ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നതു കൊണ്ടു അതിനാണ് അദ്ദേഹം മുൻഗണന നല്കിയത്.

ക്രി: 1821 ജൂൺ 2നു (1236 ശവ്വാൽ 1) സയ്യിദ് സാഹിബിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ സ്ത്രീകളും കുട്ടികളുമടക്കം 400 പേർ ഹജ്ജിനായി റായെബറേലിയിൽനിന്നു ഒരു 'ഖാഫില' പുറപ്പെട്ടു. ഈ യാത്രയ്ക്കു അന്നത്തെ സാഹചര്യത്തിൽ മറ്റൊരു പ്രാധാന്യം കൂടിയുണ്ടായിരുന്നു. നിലവിലുള്ള മതപണ്ഡിതന്മാർ കടൽയാത്രയുടെ ഭവീഷ്യത്തിന്റെ പേരിൽ ഹജ്ജ് തീർത്ഥാടനം മുസ്ലീംകൾക്കു നിബന്ധമില്ലെന്നു "ഫത്വാ" ചെയ്തിരുന്ന ഒരു കാലമായിരുന്നു അത്. ഇസ്ലാമിന്റെ നവോത്ഥാനത്തിനുവേണ്ടി നിലകൊള്ളുന്ന മുജാഹിദ് പ്രസ്ഥാനത്തിനു പ്രസ്തുത 'കൊടുംഫിത്'ന'യെ ഉറപ്പുപറയുന്ന ചെട്ടിണ്ടുണ്ടായിരുന്നു. കാലത്തിന്റെ ഏറ്റവും വലിയൊ

രാവശ്യമായിരുന്നു ഇത്. ഇതുകൊണ്ടു കൂടിയാണ് സയ്യിദ് സാഹിബ് ഹജ്ജിനു ജിഹാദിനേയ്ക്കാൾ മുൻഗണന നൽകിയത്. ഇന്ത്യയിൽനിന്നു തങ്ങളുടെ കൂടെ ഹജ്ജിനുപോകുന്നവരുടെ മുഴുവൻ ചിലവുകൾ പ്രസ്ഥാനം വഹിയ്ക്കാൻ ഒരുക്കമാണെന്നു സയ്യിദ്സാഹിബും പാട്ടിയും പ്രഖ്യാപിച്ചു. പുറപ്പാടിന്റെ സന്ദർഭത്തിൽ സയ്യിദ് അഹ്മദ് (റ) സർവ്വശക്തനായ റബ്ബിനോടു ഇങ്ങിനെ അർത്ഥിച്ചു:

“അത്യദാനമായ രക്ഷകന്താവേ! നിന്റെ സൃഷ്ടികളിൽ ഇത്രയും പേർ ഇയ്യുള്ളവന്റെ സഹയാത്രികരായിരിക്കുന്നു. ഈ പാവത്തിന്റെ മേൽ ദയ കാണിച്ചാലും! നിന്റെ കരുണാകടാക്ഷങ്ങളുടെ ‘ബക്തു’കൊണ്ടു ഞങ്ങളെയെല്ലാം ഏറ്റവും നല്ല മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ ഉദ്ദിഷ്ടലക്ഷ്യത്തിലേയ്ക്കു നയിച്ചാലും!”

ജനങ്ങൾ നാനാ ഭാഗത്തുനിന്നും സയ്യിദ്സാഹിബിന്റെ സംഘത്തിൽ വന്നുചേർന്നു. കല്ക്കത്തയിൽ നിന്നു പത്തു കപ്പലുകളിലായിട്ടാണ് സംഘം പുറപ്പെട്ടത്. അവരുടെ കപ്പൽപാർപ്പ്തന്നെ 13,808 രൂപയായി. 2 വർഷവും 11 മാസവും കഴിഞ്ഞു, (ഹി: 1239 ശഅബാൻ 29നു) ഈ ഖാഫില സ്വദേശത്തു തിരിച്ചുവന്നു. ഈ യാത്രയിൽ പ്രസ്ഥാനത്തിനു ഒരു ലക്ഷത്തോളം രൂപ ചിലവായി. എന്നിട്ടും ബൈത്തുൽമാലിൽ 10,000 രൂപ ബാക്കിയുണ്ടായിരുന്നു.

ഹജ്ജ് തീർത്ഥാടനത്തിനുശേഷം അക്രമികളായ സിക്ഷകൾക്കെതിരെ വ്യവസ്ഥാപിതമായ ‘ജിഹാദി’നു ഒരുക്കം കൂട്ടി. ഒരു വർഷവും പത്തു മാസവുംകൊണ്ടു സുസംഘടിതമായ ഒരു സമരനിര സജ്ജീകരിക്കപ്പെട്ടു.

ക്രി: 1826 ജനുവരി 18 (ഹി: 1241 ജൂമാദൽ ഉഖ്റാ 7) നു ഉദ്ദേശം 550 മുജാഹിദുകളുടെ അധീനതയിൽ കൽ വെച്ചു. വെറും 5000 രൂപയാണ് അവരുടെ വശമുണ്ടായിരുന്നത്. റായെ ബറേലിയിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ട പ്രസ്തുത സംഘത്തിനു പെഷവാറിലേയ്ക്കാണ് പോവേണ്ടിയിരുന്നത്. പഞ്ചാബുവഴിയുള്ള മാർഗ്ഗം സിക്കുകാർ തടഞ്ഞിരുന്നതുകൊണ്ടു മറ്റൊരു റൂപ്പടമാർഗ്ഗമാണ് അവർ അവലംബിച്ചത്. അങ്ങനെ പൈദാഹം, രോഗം, മണൽക്കാരം; ഗിരിമാർഗ്ഗപ്രതിബന്ധങ്ങൾ എന്നു വേണ്ട, നാനാതരം റൂപ്പടങ്ങളെയും താണ്ടിക്കടന്നു പത്തു മാസത്തിനുള്ളിൽ പെഷവാറിലെത്തിച്ചേർന്നു.

അതിർത്തിപ്രദേശത്തെയാണ് മുജാഹിദുകൾ തങ്ങളുടെ കേന്ദ്രമായി തിരഞ്ഞെടുത്തത്. സിക്കുകളുടെ മട്ടനമുറകൾ എല്ലാ അതിരവരമ്പുകളെയും അതിക്രമിച്ചിരുന്നു. പാവപ്പെട്ട മുസ്ലിംകളാണ് അവരുടെ അക്രമങ്ങൾക്കു പ്രധാനമായും ഇരയായിരുന്നത്. അതിനാൽ ജിഹാദിന്റെ ആരംഭം സിക്കുകളോടാവട്ടെ എന്നു മുജാഹിദുകൾ തീരുമാനിച്ചു. വാസ്തവത്തിൽ കോളണിക്കൊള്ളക്കാരായ വെള്ളക്കാരായിരുന്നു അവരുടെ സാക്ഷാല്യം. പക്ഷേ, ഇസ്ലാമിന്റെ ബലവൈരികളായ വിദേശികളോടു സമരം നടത്തുന്നത് മുസ്ലിംകളെ സിക്കുമട്ടനത്തിൽനിന്നു മോചിപ്പിച്ച ശേഷമാവാമെന്നു അവർ നിശ്ചയിച്ചു. ഇതായിരുന്നു അതിർത്തിപ്രദേശത്തെ തങ്ങളുടെ റെഡ് കോട്ടേഴ്സാക്കാനുള്ള കാരണങ്ങളിലൊന്ന്.

അങ്ങനെ ഹി: 1242 ജൂമാദൽ ഉഖ്ലാ 20 അലുരാത്രീയിൽ ഈ ഒരു പിടി മുജാഹിദുകൾ തങ്ങളേയ്ക്കു

ഏതായാലും ഇരട്ടി സംഘബലമുള്ള ശത്രുക്കളുമായി ജീഹ്വ
 ദാരംഭിച്ചു. ഈ യുദ്ധത്തിൽ 700 കാഹിറകൾ വധിയ്ക്ക
 ൈപ്പെട്ടു. ഏതാണ്ടു അത്രതന്നെ പേക്കു പരിക്ഷേപ്തകളും
 ചെയ്തു. മുസ്ലിംകളുടെ ഭാഗത്ത് 37 മുജാഹിദുകൾ രക്ത
 സാക്ഷികളും 35 മുജാഹിദുകൾ മുറിപ്പെട്ടവരുമായി.
 മുജാഹിദുകൾ ശത്രുക്കളുടെ മരുന്ന് പിടിച്ചടക്കി.
 സിക്സനേതാവ് ബുധ്സിങ്ങ് സൈനികതാവളത്തിൽ
 നിന്നു ഭയന്നോടി. ഇങ്ങനെ നിരവധി സംഘട്ടനങ്ങൾ
 നടന്നു.

മുജാഹിദുകളുടെ ആഗമനം മൂലം അതിർത്തിപ്രദേശ
 വും പഞ്ചാബും ഇസ്ലാമികദീപ്തിയിൽ പ്രശോഭിച്ചു. 'ഖി
 ലാഫത്തുർറാശിദഃയ്'യുടെ കർമ്മമാതൃക ഒരിയ്ക്കൽകൂടി ലോക
 ത്തിൽ കാണായി. സയ്യിദു സാഹിബിനെ മുജാഹിദുകൾ
 മാത്രമല്ല, നാട്ടുകാരും അമീറൽ മുമിനീനായി തിരഞ്ഞെ
 ട്തു. 1242 ജൂമാദൽ ഉൾവാ 12നു എല്ലാവരും ഐക്യ ക
 ണ്യേന അദ്ദേഹത്തിനു ബൈഅത്തുചെയ്തു. അങ്ങനെ ഒരി
 സ്ലാമിക ഭരണകൂടം (ഇക്തമത്തെ ഇലാഹിയ്യഃ) ഫലത്തിൽ
 സ്ഥാപിതമായി. പക്ഷേ, അതോടൊപ്പം ഏതുകാലത്തും
 സമുദായത്തെ നശിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള മാതൃകശക്തികളും വളർന്നു
 വന്നിരുന്നു. 'പള്ളിമുല്ല'കളുടെ 'കശ്ശാഫത്വ'കളും ശിഥി
 ലന പ്രവർത്തനങ്ങളുമൊക്കെ ഭാഗത്ത്; സൈനിക നേതാക്ക
 ളുടെ ഗോത്രപരവും അനിസ്ലാമികവുമായ പക്ഷപാതവും
 അനൈക്യവും മറ്റുഭാഗത്തും. ഇതിനുപുറമെ ചരിയം
 കുറഞ്ഞ ഭടന്മാരുടെ ആവേശത്തളിച്ചയും അച്ചുക്കര
 ഹിത്യവും-എല്ലാം ചേർന്നു ഈ സംരഭത്തെ അവസാനം
 പരാജയത്തിലാണു എത്തിച്ചത്. ചരിത്രപ്രസിദ്ധ
 മായ ബാലാകോട്ട യുദ്ധത്തിൽ അമീറൽ മുമിനീൻ
 സയ്യിദു അഹ്മദ് സാഹിബും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ

വലകയ്യായിരുന്ന മശലാനാ ശാഹ് ഇസ്താഇയൽ സാഹിബും രക്തസാക്ഷികളായി. ക്രി: 1831 മെയ് 6 (ഹി: 1246 ഏല്ഖഅദദ 24) വെള്ളിയാഴ്ചയാണീ ഭാരണ സംഭവമുണ്ടായത്.

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُمْ وَاْحْشِرْهُمْ فِي زَمْرَةِ الْمُجَاهِدِينَ فِي سَبِيلِكَ!

സയ്യിദ് അഹ്മദ് ബറേൽവി (റ) യും ശാഹ് ഇസ്താഇയൽ ശാഹീദ് (റ) ശരീരംകൊണ്ടു രണ്ടാണെങ്കിലും ആത്മാവും അത്മവുംകൊണ്ടു ഒന്നായിരുന്നു. രണ്ടുപേരും ശാഹ് വലിയല്ലാഹ് (റ) വിഭാവനംചെയ്ത ഒരു നവോത്ഥാനപ്രസ്ഥാനം ഫലത്തിൽ കൊണ്ടുവരികയാണ് ചെയ്തത്. സയ്യിദ് സാഹിബിന്റെ കത്തുകളും വാമൊഴികളും ശാഹ് ഇസ്താഇയലിന്റെ 'അബഖാത്ത്', മൻ സിബെ ഇമാമത്ത', ഖബ്റിയത്തുൽ ഇശമാൻ' തുടങ്ങിയ കൃതികളും നോക്കുക: അവയിലെല്ലാം ശാഹ് വലിയല്ലാഹ് (റ) ഹിന്റെ ആത്മാവാണ് വിളയാടുന്നതെന്നു കാണാം.

ബഹുജനങ്ങളുടെ മതകാര്യങ്ങളെ മാത്രമല്ല, സഭാചാരം, സാമ്പത്തികം, സാമൂഹ്യം, രാഷ്ട്രീയം തുടങ്ങിയ എല്ലാ കാര്യങ്ങളെയും മുജാഹിദ് പ്രസ്ഥാനം കയ്യോളകയ്യുണ്ടായി. ജീവിതത്തിന്റെ നാനാ തുറകളിലും ഇസ്ലാമികാടിസ്ഥാനത്തിൽ ജനങ്ങൾക്കു നേതൃത്വവും മാർഗ്ഗദർശനവും നല്കി. പത്തൊമ്പതാം ശതകത്തിന്റെ ആരംഭദശയിൽ ഇന്ത്യയെപ്പോലുള്ള ഒരുപതിച്ചു നാട്ടിൽ മുസ്ലിംകൾക്കേറവും ഭസ്സാധ്യമായിരുന്ന ഒരു മഹൽകൃത്യമാണ് ആ പ്രസ്ഥാനം നിറവേറിയത്. അവർ ഇസ്ലാമിക 'ജിഹാദി'നു തെയ്യാറെടുത്തു. ഭൗതിക വാദികളായ യുദ്ധനായകന്മാർക്കു സ്വപ്നം കാണാൻ കഴിയാത്ത,

അത്രയും പാവനമായ യുദ്ധനയങ്ങളും സദാചാരമൂല്യങ്ങളുമാണ് അതിലവർ പ്രകടിപ്പിച്ചത്. തികച്ചും ദൈവമാഗ്ഗ്ത്തിലും ദൈവവചനത്തിന്റെ ഉന്നമനത്തിലുമായിരുന്നു അവരുടെ സമരസംരംഭമെന്നകാര്യത്തിൽ സംശയമില്ല. മുസ്ലിം നാമധാരികളുടെ അനിസ്ലാമിക ഭരണകൂടങ്ങൾക്കെതിരെ ഒരു “ഖിലാഫത്ത്” അലാമിൻഹാജിനുബുവുഃ” (പ്രവാചകമാഗ്ഗ്ത്തിലുള്ള ഖിലാഫത്ത്) സ്ഥാപിക്കുവാൻ അവർ കീണഞ്ഞശ്രമിച്ചു. ഇതിന്റെ കീഴിൽ ജനങ്ങളുടെ ധനവും സ്ത്രീകളുടെ മാനവും തികച്ചും സുരക്ഷിതമായിരുന്നു. പരിഷ്കരണകർത്താക്കളായിട്ടല്ലാതെ ഒരു ഗ്രാമത്തിലും മുജാഹിദുകൾ പ്രവേശിച്ചിട്ടില്ല. പകൽസമയത്ത് ധീരയോദ്ധാക്കളും രാത്രികാലത്ത് മികച്ച ഭക്തജനങ്ങളുമായിരുന്നു അവർ. ആകയാൽ മുജാഹിദുകളുടെ കർമ്മനയത്തിന്റെ പാവനതയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം യാതൊരു നിഷ്പക്ഷതയും സംശയത്തിനവകാശമില്ല.

ഒരു യഥാർത്ഥ മുജാഹിദിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം പരാജയമെന്നൊന്നില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അയാളുടെ സാക്ഷാൽ ലക്ഷ്യം പരലോകമോക്ഷവും ദൈവപ്രീതിയുമത്രെ. ഈ ലക്ഷ്യത്തിൽ അയാൾ പരാജയപ്പെടുന്ന പ്രശ്നമേ ഉള്ളുവെന്ന് കണ്ടില്ല. എന്നാൽ ഇഹലോകത്ത് അയാൾക്കു സാധിക്കേണ്ടുന്ന ഒരു പ്രവർത്തനലക്ഷ്യമുണ്ടായിരിക്കും. അതു സാധിക്കുന്നതിനെ ആശ്രയിച്ചാണ് ഇവിടെ വിജയം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. ഈ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വീക്ഷിക്കുമ്പോൾ സയ്യിദ് അഹ്മദ് ശഹീദി (റ)ന്റെയും ശാഹ് ഇസ്മാഇൽ ശഹീദി (റ)ന്റെയും പ്രസ്ഥാനം അവസാനം പരാജയത്തിലാണ് കലാശിച്ചതെന്നു കാണാം. അതിന്റെ പ്രധാന

കാരണമെന്നെന്ന് പരിശോധിച്ചു അതിൽനിന്നു പാഠം പഠിക്കേണ്ടത് ഏതൊരു ഇസ്ലാമികപ്രവർത്തകന്റെയും ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത കടമയത്രെ.

ഒന്നാമതായി, മുജാഹിദ്നേതാക്കൾ 'ജിഹാദ്'നും ഇസ്ലാമികഭരണകൂടത്തിന്റെ സംസ്ഥാപനത്തിനും തീരത്തൊട്ടു കേന്ദ്രം തീരെ അപര്യാപ്തമായിരുന്നു. ഒരിസ്ലാമികവിപ്ലവനടത്തുവാനുള്ള പ്രദേശം, ആധുനികയുഗത്തിൽ വിശേഷിച്ചും, മാനസികമായും സഭാചാരപരമായും വിജ്ഞാനപരമായും ഏറ്റവും ഉന്നതനിലവാരത്തിലുള്ളതാവണം. ഇസ്ലാമികരാഷ്ട്രമെന്നാൽ എന്തെന്നും അതിന്റെ സാന്നിധ്യത്തിൽ തങ്ങളുടെ ഉത്തരവാദിത്വം എത്രമേൽ ഇരട്ടിയ്ക്കുന്നുവെന്നും തദ്ദേശീയർ നല്ല പോലെ മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കണം. എങ്കിൽ മാത്രമേ അവർ ഇസ്ലാമിക ഭരണവ്യവസ്ഥിതിയുടെ യഥാർത്ഥ സഹായികളാവുകയുള്ളൂ.

സയ്യിദ് സാഹിബിന്റെ പട്ടാളം ആത്മീയ-ധാർമികരംഗങ്ങളിൽ വളരെ പുരോഗമിച്ചവരായിരുന്നുവെന്ന കാര്യത്തിൽ സംശയമില്ല. പക്ഷേ ഇവർ ഇന്ത്യയുടെ നാനാഭാഗങ്ങളിൽനിന്നും വന്നുവെന്ന് 'മുഹാജിദ്'കളായിരുന്നു. വടക്കുപടിഞ്ഞാറൻ ഇന്ത്യയിൽ ഇവർക്കു കേവലം അഭയാർത്ഥികളെന്ന നിലപാടാണുണ്ടായിരുന്നത്. എന്നാൽ അതുപ്രദേശക്കാർ ധാർമികമായും മാനസികമായും വിജ്ഞാനപരമായും തീരെ അധഃസ്ഥിതരായിരുന്നു. മുസ്ലിം നാമധാരികളും ഇസ്ലാമിക ഭരണരീതിയെ നാവുകൊണ്ടുപുക്തമാക്കുന്നവരുമെന്ന അടിസ്ഥാനത്തിൽ അവരെ മുജാഹിദ്നേതാക്കൾ വിശ്വസിച്ചു. അതിനാൽ ചെന്നുപോയ അവർ യുദ്ധം തുടങ്ങുകയും കൈയിൽ വന്ന

പ്രദേശങ്ങളിലെല്ലാം ഇസ്ലാമിക ഭരണരീതി നടപ്പിൽ വരുത്തുകയും ചെയ്തു. ഈ മുസ്ലിം നാമധാരികൾക്കൊക്കട്ടെ, ഇസ്ലാമിക വിലാഹത്തിന്റെ കനത്ത ഭാരം താങ്ങാൻ കരുത്തുണ്ടായിരുന്നില്ല. സ്വപ്ലകാലം ഇവർ സഹിച്ചിരുന്ന അനന്തരം രാജ്യദ്രോഹം പ്രഖ്യാപിക്കുകയും ചെയ്തു. തന്നാട്ടുകാർ മുജാഹിദ്നേതാക്കൾക്കെതിരെ ഗുഡാലോചനനടത്തുകയും അവരെകൊന്നുകളകയുമാണ് ചെയ്തത്. നമസ്കാരവേളയിൽ സുജൂദിലും റക്ഉഇലുമാണ് ചില നേതാക്കളെ അതുത്തിയിലെ മുസ്ലിം നാമധാരികൾ വധിച്ചത്. ഇതിന്റെയെല്ലാം പിന്നിൽ ശക്തിയായി പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നതു ശപീയ്ക്കപ്പെട്ട 'മുല്ലായിസ'ത്തിന്റെ കരുത്ത കൈകളായിരുന്നു. മുജാഹിദ്നേതാക്കൾ മട്ഹബിലാത്തവരും 'സിൻഭീഖ്'കളുമാണെന്നു അവർ നാടുനീളെ പ്രോപഗണ്ട നടത്തി. കെട്ടുകെട്ടായി കുഹ്ഘത്വകളിറക്കി. ബഹുജനങ്ങൾ ഈ 'മുല്ല'കളുടെ കെണിയിലകപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

രണ്ടാമതായി, മുജാഹിദ്പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ യഥാർത്ഥ ശത്രു ബ്രിട്ടനായിരുന്നു. ശത്രുവിന്റെ ശക്തിയും പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ശക്തിയും തമ്മിൽ ഒരു താരതമ്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല. എല്ലാ കലാശാസ്ത്രങ്ങളിലും സാങ്കേതികവിജ്ഞാനീയങ്ങളിലും ഗവേഷണപരവും നിരീക്ഷണപരവുമായ വ്യക്തി നേടിയ ആ മഹാശത്രുവിനോടു അത്തരം വിഷയങ്ങളിൽ യാതൊരു പിടിപാടുമില്ലാത്ത ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിനു പൊരുതി ജയിക്കുക സാധ്യമായിരുന്നില്ല. പത്തൊമ്പതാം ശതകത്തിലെ യൂറോപ്പിന്റെ ചരിത്രം പരിശോധിക്കുക: എങ്കിൽ നിങ്ങൾക്കു ശത്രുവിന്റെ ശക്തി നല്ലപോലെ മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയും. ഇരുണ്ട ദശകങ്ങൾക്കുശേഷം ഉയി

തെളിഞ്ഞുനിന്നിരുന്ന യൂറോപ്പ്. ലോകത്തെ
 യാകമാനം മാറ്റിമറിക്കാൻ കഴിയുമാറ്, അവിടുത്തെ
 കലാശാസ്ത്രവിദഗ്ദ്ധന്മാരും നവീനകണ്ടുപിടുത്തക്കാരും
 ശക്തിയാർജ്ജിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. തർക്കശാസ്ത്രം (*Logic*),
 തത്വജ്ഞാനം (*Metaphysics*), നീതിശാസ്ത്രം (*Ethics*),
 മനസ്സുതപശാസ്ത്രം (*Psychology*) തുടങ്ങി എല്ലാ യുക്തി
 വാദപരമായ ശാസ്ത്രങ്ങളിലും (*Rational Sciences*) വ്യക്തി
 ത്തി നേടിയ ഹ്യൂം (*Hume*), കാൻറ് (*Kant*),
 ഫിഷ്റ്റെ (*Fichte*), ഹെഗൽ (*Hegel*), കോംറെ
 (*Comte*), സ്ലീയർ (*Schlier*), മാഷർ (*Macher*), മിൽ
 (*Mill*) തുടങ്ങിയ ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ തങ്ങളുടെ
 പുതിയ നിഗമനങ്ങൾ ലോകസമക്ഷം ആവിഷ്ക
 രിച്ച കാലഘട്ടമായിരുന്നു അത്. ഊർജ്ജതന്ത്ര
 ത്തിൽ (*Physics*) ഗാൽവേനി (*Galvani*), വോൾട്ട (*Volta*)
 മുതലായ നിരീക്ഷണ പടക്കളും, രസതന്ത്രത്തിൽ (*Chemistry*)
 ലാ വൈസർ *La Voisier*, പ്രീസ്റ്റ്ലി (*Priestley*),
 ഡേവി (*Davy*) ബെർസീലസ് (*Berzilius*) തുടങ്ങിയ
 ഗവേഷകന്മാരും, ജീവശാസ്ത്രത്തിൽ (*Biology*) ലിന്നെ
 (*Linne*), ഹാളർ (*Haller*), ബിച്ചാട്ട് (*Bichat*) വോൾഫ്
 (*Wolff*), ആദിയായ വിചക്ഷണന്മാരും താന്താ
 ങ്ങളുടെ നവീന സംഭാവനകൾ ലോകത്തിനു അർപ്പിച്ചു
 കൊണ്ടിരുന്നു. സയൻസിനെ പോഷിപ്പിക്കുക മാത്ര
 മല്ല പ്രസ്തുത ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ ചെയ്തുള്ള; പിന്നയോ,
 അതോടൊപ്പം, പ്രപഞ്ചത്തെയും മനുഷ്യനെയും സംബ
 ന്ധിച്ച പത്തനായൊരു സിദ്ധാന്തം ആവിഷ്കരിയ്ക്കുകയും
 പ്രചരിപ്പിയ്ക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

ഇതേ ദശാസന്ധിയിലാണ്, ധനശാസ്ത്രത്തെ കപി സ്നിയം (*Quisney*) ടർഗോട്ടും (*Turgot*) ആഡംസ്മിത്തും (*Adamsmith*) മാൽഥൂസും (*Malthus*) മറ്റും പുതിയ അടിസ്ഥാനങ്ങളിൽ പുനഃക്രോഡീകരിച്ചത്. കൂടാതെ, റൂസ്സോ (*Rousseau*), വോൽത്തയർ (*Voltaire*), മോണ്ടൈൻ (*Montaigne*), ലാമെട്രി (*La Mettrie*), കബാനീസ് (*Cabanis*), ബ്യൂഫോൺ (*Buffon*), റോബിനെ (*Robinet*) മുതലായ ഹ്രസ്വ ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരും, തോമസ് പെയ്ൻ (*Thomas Paine*), വില്യം ഗോഡ്വിൻ (*William Godwin*), ഡേവിഡ് ഹാർട്ട്ലി (*David Hartely*), ജോസഫ് പ്രിസ്റ്റ്ലി (*Joseph Priestley*), എറാസ്മസ് ഡാർവിൻ (*Erasmus Darwin*) ആദിയായ ആംഗ്ലേയ വിചക്ഷണന്മാരും, ഗോയ്ഥേ (*Goethe*), ഹെർഡർ (*Herder*), ശില്ലർ (*Schiller*) ലെസ്സിങ് (*Lessing*), ഹോൾബാക്ക് (*Holbach*), തുടങ്ങിയ ജർമ്മൻ വിദ്വാനന്മാരുമെല്ലാം വളരുന്ന നാഗരികശാസ്ത്രത്തിൽ വമ്പിച്ച സ്വാധീനം ചെലുത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു. സഭാചാരം, മതം, നിയമം, രാഷ്ട്രം, ധനം, വിദ്യാഭ്യാസം, കല, സാഹിത്യം, യുദ്ധതന്ത്രം, ആയുധനിർമ്മാണം, സൈനികപരിശീലനം, എന്നുവേണ്ട, എല്ലാ മണ്ഡലങ്ങളിലും പുതിയൊരു ഭൗതികസംസ്കാരസൗധം കെട്ടിപ്പടുക്കേണ്ടതിനാവശ്യമായ പരിവർത്തനം നടന്നുകൊണ്ടിരുന്ന ഒരു കാലമായിരുന്നു അത്. ഇവയിൽനിന്നെല്ലാം കഴിയുന്നിടത്തോളം ശക്തി സംഭരിച്ച ഒരു ശത്രുവിനോടു അത്തരം യാതൊരു കഴിവുമില്ലാത്ത ഒരു പിടി ദൈവദാസന്മാർ കേവലം ഇഴമാന്റെ ആവേശത്തള്ളിച്ചു

കൊണ്ടു പോരാടിയതുതന്നെ പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ മാറ്റങ്ങളിലൊന്നാണ്. അവർ പരാജയപ്പെട്ടവെങ്കിൽ അതിലൊട്ടും അസ്വഭാവികതയോ അസാഹചര്യമോ ഇല്ലതന്നെ!

പാശ്ചാത്യൻ ജാഹിലിയത്തുമായുള്ള സമരത്തിൽ മുജാഹിദ്ദിന്മാനത്തിനുണ്ടായ പരാജയത്തിൽനിന്നു ഇന്നത്തെ ഇസ്ലാമികപ്രവർത്തനങ്ങൾ വലിയൊരു പാഠപഠിക്കേണ്ടതുണ്ട്: സമുദായസമുലാരണാത്മം രംഗപ്രവേശം ചെയ്യുന്നവർക്കു കേവലം ഭീനിയായ അറിവുകളും 'ഇത്തിബാഉസ്സുന്നത്തി'ന്റെ അഭിവാജനവും പോര, പ്രത്യേക എല്ലാ കലാശാസ്ത്രങ്ങളിലും എല്ലാ ചിന്താമണ്ഡലങ്ങളിലും എല്ലാ സാങ്കേതിക വൈജ്ഞാനികശാഖകളിലും അവർക്കവഗാഹമുണ്ടായിരിക്കണം. കൂടാതെ അനുകരണഭ്രമത്തെ തീരെ കൈവെടിഞ്ഞു, ഇജ്തിഹാദിന്റെയും ഗവേഷണനിരീക്ഷണത്തിന്റെയും ആത്മാവുൾക്കൊള്ളുകയും വേണം. അതായിരുന്നു 'സലഫുസ്സാലിഹി'ന്റെ പ്രത്യേകത.

അഭിനവയുഗത്തിന്റെ സവിശേഷത

ഇതുവരെ പറഞ്ഞ പരിഷ്കർത്താക്കളുടെ കാലത്ത്, ഇസ്ലാമികസമൂഹത്തിനകത്ത് എന്തുതന്നെ ബിദ്അത്തുകളും ജാഹിലിയത്തുകളും കടത്തിവിടപ്പെട്ടിരുന്നുവെങ്കിലും, ഇസ്ലാമിക ശരീഅത്ത് യഥാസ്ഥാനത്ത് ഉറച്ചു നിന്നിരുന്നു. എന്നാൽ അഭിനവയുഗത്തിൽ ലോകത്തുനിന്നും ശരീഅത്ത് തീരെ റദ്ദ് ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്. ഇന്ന് സുൽത്താൻ അറേബ്യയും അഫ്ഘാനിസ്ഥാനുമൊഴിച്ചുള്ള മുസ്ലിം രാജ്യങ്ങളിലൊന്നും ഇസ്ലാമിക ശരീഅത്തിനു

നിയമത്തിന്റെ പദവി നല്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. സുൽത്താൻ അറേബ്യയിലും അഫ്ഘാനിസ്ഥാനിലും ശരീഅത്ത് ഇപ്പോഴും നിലവിലുണ്ടെന്നു പറയാം. എന്നാൽ അവിടങ്ങളിലും അതിന്റെ സ്ഥിരീകരണ സാധ്യമായ തക്കരംഗം ബാധിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഇസ്ലാമിക ശരീഅത്ത് ഭൂമിയിലെപ്പോലുള്ളതുകൊണ്ടുണ്ടായത് ആദ്യമായി നടപ്പായതു നമ്മുടെ ഭാരതത്തിലാണ്. ആംഗ്ലോമേധാവിത്വത്തിനിവിടെ സ്ഥിരപ്രതിഷ്ഠ ലഭിക്കുന്നതിനു തൊട്ടുമുമ്പു വരെ ഇസ്ലാമിക ശരീഅത്തായിരുന്നു ഇന്ത്യയിലെ മുസ്ലിം നിയമം. 1791-ാമുണ്ടായതാണ് ഇവിടെ മോഷണത്തിനു കരശ്ശേദമായിരുന്നു ശിക്ഷ. അനന്തരം ബ്രിട്ടീഷുകാർ ശരീഅത്തുനിയമത്തിൽ ക്രമേണ ഭേദഗതിചെയ്തുതുടങ്ങി. 19-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ മധ്യത്തോടടുത്ത് ശരീഅത്തിനെ മുഴുവനായും അവർ റദ്ദ് ചെയ്തു. മുസ്ലിംകളുടെ വിവാഹം, വിവാഹമോചനം, പിന്തുടർച്ചാവകാശം എന്നീ മൂന്നു കാര്യങ്ങളിൽ മാത്രം മുസ്ലിം നിയമം നിലനിൽക്കുന്നു. തുടർന്ന് ഇന്ത്യയിലെ മുസ്ലിം സ്റ്റേറ്റ് റദ്ദുകളെല്ലാം ബ്രിട്ടീഷുകാരെ അനുസരിച്ച്, ഇതേ മാതൃകയിൽ, തങ്ങളുടെ നിയമവ്യവസ്ഥ ഉടച്ചുവാക്കുകയും ശരീഅത്തിനെ 'പേഴ്സനൽ ലോ'യിൽ പരിമിതപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. 1884-ൽ ഇന്ത്യയിൽ, അതിന്റെ നിയമം ഹിന്ദു കോഡിനൊപ്പിച്ച് പുനഃസംഘടിപ്പിക്കുകയും വിവാഹം, വിവാഹമോചനം, അനന്തരാവകാശം എന്നിവയെ സംബന്ധിക്കുന്ന വശം ഖാസിമാരുടെ അധികാര പരിധിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. 20-ാം ശതകത്തിന്റെ പൂർവ്വാർത്തിൽ അൽബേനിയയും തുർക്കിയും ഒരടിക്കൂടി മുമ്പോട്ടുവെച്ചു. തങ്ങളുടെ രാഷ്ട്രങ്ങൾ തികഞ്ഞ സെക്കുലർ സ്റ്റേറ്റ് റദ്ദുകളാണെന്നു പ്രഖ്യാപിച്ചു.

പിടക്കുകയും രാജ്യത്തിന്റെ നിയമവ്യവസ്ഥ ഇററലി, ഗ്രാൻസ്, സ്പിറംസർലണ്ട്, ജർമ്മനി മുതലായ രാഷ്ട്രങ്ങളുടെ മാതൃകയിൽ പുനഃക്രോഡീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. മുസ്ലിം സ്വകാര്യനിയമത്തെ പോലും മാറിമറിക്കുകയാണ് അവർ ചെയ്തത്. 1947ൽ ഇന്ത്യ സ്വാതന്ത്ര്യം നേടി. അങ്ങിനെ ഇന്ത്യൻയൂനിയൻ, പാക്കിസ്താൻ എന്നീ രണ്ടു സ്വാതന്ത്ര്യ രാഷ്ട്രങ്ങൾ നിലവിൽവന്നു. പാക്കിസ്താനൊരു മുസ്ലിം രാഷ്ട്രമാണ്. അവിടെ വിവാഹം, വിവാഹമോചനം തുടങ്ങിയ വിഷയങ്ങളെസ്സംബന്ധിച്ച ശരീഅത്തുനിയമത്തിൽ പോലും, ബ്രിട്ടീഷുകാർ ചെയ്യാൻ ധൈര്യപ്പെടാതിരുന്ന മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തിയിരിക്കുകയാണ്. അടുത്ത കാലത്തായി സ്വാതന്ത്ര്യം പ്രാപിച്ച ഇന്തോനേഷ്യ, മലയ, ആഫ്രിക്കൻ രാജ്യങ്ങൾ തുടങ്ങിയ മുസ്ലിം രാഷ്ട്രങ്ങളിലൊരിടത്തും ഇസ്ലാമികശരീഅത്തിനു നിയമത്തിന്റെ സ്ഥാനം നല്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. ഇങ്ങിനെ മുസ്ലിംകളുടെ കയ്യാൽതന്നെ ഇസ്ലാമികശരീഅത് ലോകത്തുനിന്നും നിഷ്കാസിതമായിരിക്കുകയാണ്.

ഇന്നു നേതൃത്വം കയ്യടക്കിവെച്ചിട്ടുള്ള ശക്തികൾക്കു ഇസ്ലാമിന്റെ പൂർണ്ണതയിൽ വിശ്വാസമില്ല എന്നതത്രെ ഇതിനു കാരണം. “മതം മനുഷ്യനും ദൈവവും തമ്മിലുള്ള സ്വകാര്യവേഷ്യയാണ്, അതിനു രാജ്യകാര്യങ്ങളുമായി ബന്ധമില്ല,” എന്നതാണ് അവരുടെ ‘അഖീദ.’ ഇത്രയും വലിയ ഒരു ‘ബിദ്അത്ത്’ മുന്പൊരിക്കലും സമുദായത്തിൽ വേരൂന്നിയിട്ടില്ല. ഇതിനെതിരെ ശബ്ദമുയർത്താൻ നമ്മുടെ പണ്ഡിതന്മാർ തയ്യാറല്ല. പ്രത്യേക പലപ്പോഴും പരോക്ഷമായും, ചിലപ്പോൾ

പ്രത്യക്ഷമായിത്തന്നെയും ഏറ്റവും കടുത്ത ഈ ബിദ് അത്തിനെ അംഗീകരിക്കുകയാണവർ ചെയ്യുന്നത്.

ഇനി മതവിഷയമെന്നു പറയപ്പെടുന്ന കാര്യങ്ങളെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം തന്നെ സമുദായത്തിന്റെ നില എന്താണെന്നു നോക്കുക: നോമ്പ് നമസ്കാരാദി ഇസ്ലാമികസ്കന്ദങ്ങൾ പോലും ഇന്നത്തെ മുസൽമാന്മാർ പൂർണ്ണമായി തിരസ്കരിച്ചിരിക്കുന്നു. റസൂലിന്റെയോ സഹാബത്തിന്റെയോ കാലത്തെ ചരിത്രത്തിൽ നമസ്കാരമുപേക്ഷിക്കുന്ന ഒരു മുസ്ലിമിനെ കാണുകയില്ല. അങ്ങിനെയുള്ള ഒരു മുനാഫിഖിനെപ്പോലും കാണുവാൻ പ്രയാസമാണ്. ബന്റയർബുഖ്റോളം ഇസ്ലാമികസ്കന്ദങ്ങൾ റിന്റെ ഖജനാവിലേയ്ക്കു തങ്ങളുടെ സക്കാത്ത് നല്ലയില്ലെന്നു പറഞ്ഞതേയുള്ളൂ. അപ്പോഴേയ്ക്കും സഹാബത്ത് അവരുടെ നേരെ യുദ്ധം പ്രഖ്യാപിച്ചു. എന്നാൽ ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ സവിശേഷത നോക്കൂ: ആജീവനാന്തം നമസ്കരിക്കാത്ത, കുബ്ബറനെങ്കിലും ഒറ്റ പൈസ സക്കാത്ത് കൊടുക്കാത്ത, റമസാനിൽ ഒരു നോമ്പും അനുഷ്ഠിക്കാത്ത, അങ്ങനെ ഇസ്ലാമിന്റെ പഞ്ചസ്കന്ദങ്ങൾ പോലും ഇടിച്ചുതകർന്ന— ആൾക്കു മുസ്ലിമാവാമെന്നല്ല, മുസ്ലിംകളുടെ അനിഷേധ്യ നേതാവുതന്നെയായാവാമെന്നുവന്നിരിയ്ക്കുകയാണ്! ഇതിലും വലിയ ബിദ്അത്ത് മറ്റെന്താണുള്ളത്?

മുസ്ലിംകളുടെ ധാർമികാധഃപതനത്തിന്റെ കഥ പറയാതിരിക്കുകയാണ് ഭേദം. വ്യഭിചാരം, മദ്യപാനം, ചൂതാട്ടം, ചീട്ടുകളി എന്നുവേണ്ട, സകല വൃത്തികേടുകളും വഷളതങ്ങളും ഈ സമുദായത്തിൽ നിബ്യാധം നടമാടുന്നു. കബളത, സ്കൂൾസ്, കരിമ്പന്ത,

പുഴുവെപ്പ്, കൈക്കൂലി, അഴിമതി തുടങ്ങിയ സാമൂഹ്യവിരുദ്ധചെയ്തികളിൽനിന്നു സുരക്ഷിതനായ ഒരാളെപ്പേലുമിന്നു കണിക്കാണുവാൻ പ്രയാസമാണ്. സുന്നത്തു കളുടെ സ്ഥാനം ബിദ്'അത്തുകൾ കയ്യേറിയിരിക്കുന്നു. ഭൗതികത്വം തരഹീദിനെ കാൻതിന്നുന്നു. നന്മ തിന്മയും തിന്മ നന്മയുമായി മാറിയിരിക്കുന്നു. ഭയാനകമായ ഈ അന്തരീക്ഷത്തിൽ 'ഉത്തമസമുദായത്തി'ന്റെ ഉത്തരവാദിത്വമെന്താണ്?

ഇസ്ലാമികവ്യവസ്ഥിതിയെ പുനഃസ്ഥാപിക്കുവാൻ, സമുദായത്തെ സമുദ്ധരിക്കുവാൻ, ലോകത്തെ സത്യപന്ഥാവിലേക്ക് ക്ഷണിയ്ക്കുവാൻ, അങ്ങനെ വിശ്വസാരോദയം ഒരിക്കൽകൂടി നിലവിൽ കൊണ്ടുവരുവാൻ, സ്വജീവനെ പരിത്യജിച്ചും മുമ്പോട്ടു വരിക. അതാണ്, അതു മാത്രമാണ് നമ്മുടെ 'ഇസ്ലത്തി'നുള്ള ഏകമാർഗ്ഗം. ഇന്ത്യൻ ജമാഅത്തെ ഇസ്ലാമിയുടെ പ്രഖ്യാപിത ലക്ഷ്യവും അതത്രെ!

ആധുനിക യുഗത്തിലെ സമുദായ സമുദ്ധാരണക്രമ്യമാണ് നാംമേറെടുത്തിട്ടുള്ളതെന്നു മേൽ പ്രസ്താവിച്ചതിൽനിന്നു ഗ്രഹിച്ചുവല്ലോ. ജനജീവിതമാകുന്ന വിശാലകെട്ടിടത്തിന്റെ ഏതു വശത്തിനു തകച്ചു പററിയിട്ടുണ്ടോ അതിനെ റിപ്പേർചെയ്ത് പരിഷ്കരിക്കുകയാണ് ഇസ്ലാമികപ്രബോധനത്തിന്റെ വിവക്ഷയെന്നു നാം, മുമ്പ് കണ്ടു. ഇന്നു സമുദായജീവിതത്തിന്റെ സ്വകാര്യവശവും സാമൂഹ്യവശവും തകർന്നുപിരിയുകയും ഇസ്ലാമിക ശരീഅത്ത് മുഴുവനായും റദ്ദ്ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ ഇന്നത്തെ ഇസ്ലാമികപ്രബോധനം ഈ രണ്ടു വശങ്ങളെയും ഉദ്ധരിക്കുവാൻ ഉന്നം വെച്ചുകൊണ്ടാവണമെന്നു വളരെ വ്യക്തമാണ്.

ഇന്ത്യൻ ജമാഅത്തെ ഇസ്ലാമി അതിന്റെ കർമ്മപരിപാടി രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ളത് പ്രസ്തുത ലക്ഷ്യത്തെ മുൻനിർത്തിയാകുന്നു. കഴിഞ്ഞകാലത്തെ പരിഷ്കർത്താക്കളാൽ ഇസ്ലാമികവ്യവസ്ഥ, അഥവാ ശരീഅത്ത് പുനസ്ഥാപിക്കാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ അതിന്റെ കാരണം അന്നു ശരീഅത്ത് നിലവിലുണ്ടായിരുന്നുവെന്നതാണ്. എന്നാൽ ഇന്നു ശരീഅത്തിനെ തന്നെ പുനഃസ്ഥാപിക്കേണ്ട ചുരുലയാണ് നമ്മുടെമേൽ വന്നുവീണിരിക്കുന്നത്. ഈ സംഗതി ഇസ്ലാമിക പ്രവർത്തകന്മാർക്ക് വിട്ടുപോവാൻ പാടില്ല.

ജമാഅത്തെ ഇസ്ലാമിയുടെ ഇസ്ലാമികപ്രവർത്തനം മന്ദഗതിയിലെങ്കിലും പുരോഗമിക്കുകയാണ്. കേരളത്തിലും ആശാജനകമായ ഒരന്തരീക്ഷം തന്നെയാണുള്ളത്. ഇവിടെ ഇസ്ലാമിന്റെ വികാസത്തിനു ധാരാളം സാധ്യതകളുണ്ട്. ഇവിടുത്തെ മണ്ണിനു ഈ പ്രസ്ഥാനം ആയിരക്കണക്കായ കൊല്ലങ്ങൾക്കു മുൻപുതന്നെ പരിചയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ചേരമാൻപെരുമാൾ എന്ന കേരളരാജാവ് പ്രവാചകന്റെ ജീവിതദശയിൽതന്നെ അറേബ്യയിൽ പോയി ഇസ്ലാംമതം അവലംബിച്ചു. താമസിയാതെ മാലിക്കബ്ബിനുദീനാറും സഹപ്രവർത്തകരും ഇവിടെ വന്നു ഇസ്ലാമിക പ്രബോധനംതുടങ്ങി. ഇവിടുത്തെ ഭരണകർത്താക്കളും ജനങ്ങളും അവർക്കു നൽകിയ സ്വീകരണം രാജോചിതമായിരുന്നു. കേരളമക്കൾക്കു യഥാർത്ഥ ഇസ്ലാം ഒരിക്കലും അപരിചിതമല്ല. യഥാർത്ഥ ഇസ്ലാം കാണുന്നപക്ഷം, മുഖ്യമന്ത്രിപോലെ ഇന്നും അതാശ്ശേഖിക്കുവാൻ അവർമുമ്പോട്ടുവരുന്നെന്നു നമുക്കുന്യായമായും പ്രതീക്ഷിക്കാം. അതുകൊണ്ടു റഫീഖുകളെ, ഉണരുക; പ്രവർത്തിക്കുക!

മൂലഗ്രന്ഥങ്ങൾ

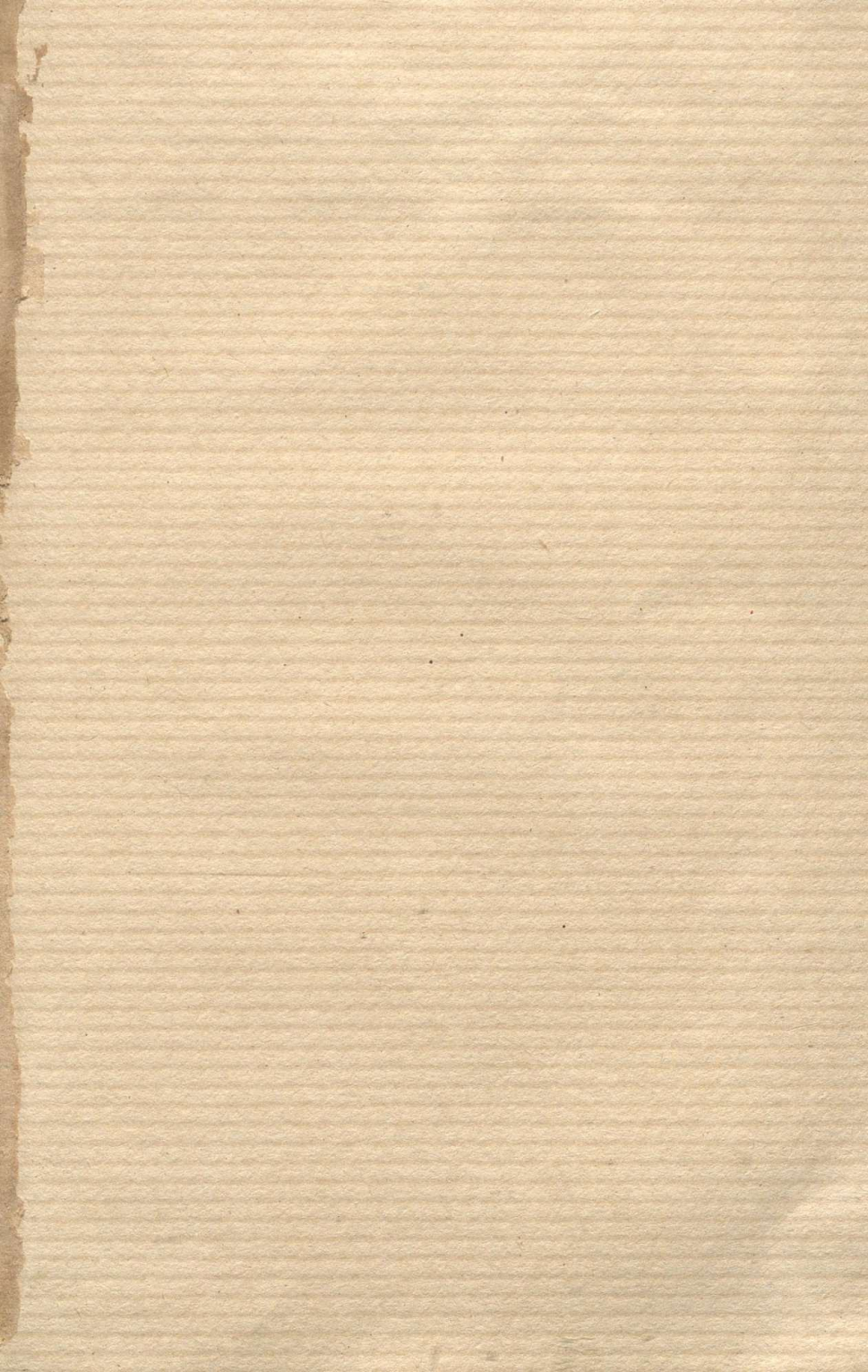
ഈ പുസ്തകം രചിയ്ക്കുന്നതിനുപയോഗപ്പെട്ട
മൂലഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ചിലത്

1		വിശുദ്ധ ഖുർആൻ
2		സഹീഹുൽ ബുഖാരി
3		സഹീഹു മുസ്ലിം
4	സയ്യിദു സുലൈമാൻ നദ്വിയുടെ	‘അർസുൽ ഖുർആൻ’
5	അബ്ദുൽ വഹ്ദാബുന്നജ്ജാരിന്റെ	‘ഖസസുൽ അൻബിയ’
6	ബൈബിൾ, പഴയ നിയമവും പുതിയ നിയമവും	
7	സയ്യിദു അബ്ദുൽ അഅ്ലാ മദ്ദുദിയുടെ	‘തഹ്ഫീഹുൽ ഖുർആൻ’
8	,,	‘തജ്ദീദെ വ ഇഹ്യായെ ദീൻ’
9	,,	‘ഇസ്ലാമീ ഖാന്റൻ’
10	,,	‘ബുദ്ധിയുടെ വിധി’
11	മലാനാ മസ്ഉദുഃആലം നദ്വിയുടെ	‘ഹിന്ദുസ്ഥാൻ കി പഹ്ലി ഇസ്ലാമീ തഹ്റീക്’
12	മലാനാ അബ്ദുൽ ഹസൻ അലി നദ്വിയുടെ	‘സീറത്തേ സയ്യിദു അഹ്മദ്’
13	വക്കം, എം. അബ്ദുൽ ഖാദീർ മലവിയുടെ	‘സുൽത്താബാഹ്’
14	അസുഅദു ഗീലാനിയുടെ	‘തഹ്റീക്കെ മുജാഹിദീൻ’
15	അബ്ലുവൈസു മഅ്ലൂഫിന്റെ	‘അൽ മുൻജിദ്’

CONTENTS

THE HISTORY OF THE
 REIGN OF KING CHARLES THE FIRST

1625
 1626
 1627
 1628
 1629
 1630
 1631
 1632
 1633
 1634
 1635
 1636
 1637
 1638
 1639
 1640
 1641
 1642
 1643
 1644
 1645
 1646
 1647
 1648
 1649
 1650

M297
MUH-I

45663

ഗുണമേന്മയ്ക്ക്
ഉത്തമമായ സഹായം
കൊടുക്കേണമേ

KOTTAYAM PUBLIC LIBRARY

Call No. M297 Acc. No. 95663

Author ഗുരുവായൂർ എ

Title മുഹമ്മദീയ മതം

കുറിപ്പുകൾ